THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921—7121; 368—3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U.S.A.
WEDNESDAY, OCTOBER 11, 1967

LATVIJA
AMERIKĀ

31. N-RS. TREŠDIENA, 1967. GADA 11. OKTOBRIS 17. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKA
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368—3239 (redakcijai), 921—7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531—4533
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466. U.S.A Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vadītāja Z. KĒLERE. 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647. U.S.A., tālrunis 486—8975

Uz 30 vietām 50 kandidātu

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ PADOMES VĒLĒŠANAS

LNAK padomes vēlēšanām, kas noliktas laikā no 18. līdz 28. novembrim, kandidātu pieteikšanas laiks beidzās 3. oktobrī. Līdz šim laikam vēlēšanu komisija no organizācijām un atsevišķu personu grupām saņēmusi sešus kandidātu sarakstus.

Visgarākais, līdzīgi iepriekšējām vēlēšanām, arī šoreiz ir t. s. LNAK darbinieku saraksts, kuru iesniegusi atsevišķa LNAK biedru grupa ar 15 parakstiem. No sarakstā minētajiem 29 kandidātiem 22 ir jau pašreizējās padomes locekļi, bet 7 citu organizāciju vadītāji vai pazīstami darbinieki. LNAK darbinieku sarakstā nominēti šādi kandidāti: O. Breņķis, E. Dāvidsons, V. Galdiņš, A. Gribusts, J. Grīslis, J. Grodnis, H. Jeckalējs, T. Kronbergs, J. Lejiņš, G. Liepiņš, A. Martinsone, Z. Miezītis, J. Mežaks, J. Niedra, A. Pērkons, K. Priedītis, A. Rāviņš, J. Rolavs, V. Sališs, B. Senkēviča, K. Šlesers, A. Šteins, K. Tannis, V. Uiska, E. Upenieks, V. Upeslācis, A. Vanags, M. Vāgners un M. Zandbergs.

Otrā ar piecpadsmit parakstiem iesniegtajā atsevišķu personu sarakstā minēts tikai viens kandidāts — pašreizējās LNAK padomes locekļis un jaunatnes nozares vadītāja palīgs V. Gulēns.

No organizāciju iesniegtajiem kandidātu sarakstiem plašākais, ar 11 kandidātiem, ir Kanadas DV zemes valdes saraksts. Tajā tikai viens ir līdzšinējās padomes locekļis — R. Epneris, pašreizējais LNAK padomes prezidija priekšsēža 2. vietnieks. Pārējie kandidāti alfabētiskā kārtībā ir: I. Breikša, Ž. Bukovskis, O. Ieviņš, M. Jonāne, E. Krūka, R. Norītis, E. Ozols, E. Robežgruntnieks, A. Vinčels un O. Zvirgzdgrauds.

Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības sarakstā ir divi pašreizējās padomes locekļi — A. Svenne un P. Rasiņš, bet pārējie — I. Jankovskis, A. Kristāpsons un O. Perro.

Divus padomes locekļus — māc. A. Voitku un K. Deksni — nominējusi Montrealas latviešu organizāciju padome.

Divus kandidātus nominējusi arī Londonas latviešu kopa, no kuriem prof. A. Dreimanis ir ilggadējs padomes prezidija priekšsēdis. Otrs kandidāts ir E. Bite.

LNAK padome sastādās no visparējās un aizklātās vēlēšanās ievēlētiem 30 padomes locekļiem un organizāciju vai draudžu (kuŗām vairāk nekā 50 LNAK biedru) deleģētiem padomes locekļiem. Tādēļ LNAK padomes galīgais sastāvs būs zināms tikai pirmajai sesijai sanākot. No vēlēšanām nominētajiem 50 kandidātiem 29 ir pašreizējās LNAK padomes locekļi. Šāgada vēlēšanās 30 padomes locekļus ievēlēs trīs gadu ilgam darbības posmam. Kandidātu vidū samērā maz jaunatnes pārstāvju, tāpat sarucis arī sievieškārtas pārstāvju skaits, kandidējot vienīgi TLB sestdienas skolas pārzinei A. Martinsonei, Kanadas vanadžu priekšniecei M. Jonānei, LPB Karadas kopas priekšniecei B. Senkēvičai un sabiedriskajai darbiniecei I. Breikšai.

Vēlēšanu komisija tuvākajā laikā izgatavos kopīgu kandidātu sarakstu, īpašu informāciju par kandidātu sabiedrisko darbību un stāvokli, kā arī vēlēšanu instrukciju, ko piesūtīs organizācijām un draudzēm tālākai izplatīšanai, kā atsevišķiem vēlētājiem, kas LNAK piedalās ārpus organizācijām vai draudzēm. Visi minētie materiāli, uzdodot vēlamo skaitu, pieprasāmi vēlēšanu komisijai: Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285, Terminal „A", Toronto, Ont.

R. N.

RUDENS BURNTAS UPES KRASTOS

Foto: J. Liģers

Pastmarkas jautājums izšķirsies šai nedēļā

Redakciju slēdzot, saņemta informācija, ka Baltijas valstu dibināšanas atcerei veltītās pastmarkas izdošanu vai atraidījumu attiecīgā ASV komisija izšķirs vēl šai nedēļā — 13. oktobrī.

Šai sakarā organizācija Americans for Congressional Action to Free the Baltic States pēdējās dienās organizācijām un atsevišķām personām izsūtījusi 1800 vēstuļu ar īpaši sagatavotajām pastkartītēm pastmarkas lietā. Organizācija lūdz saņemtās pastkartes noteikti un bez kavēšanās iesūtīt Citizens' Stamp Advisory Committee Vašingtonā.

Minētā organizācija steigā uzsākusi arī īpašu telegrammu akciju. Visas latviešu organizācijas un atsevišķi tautieši lūgti bez kavēšanās sūtīt telegrammas ASV kongresmeņiem Dervinskim, Oharam, Pucinskim un Bingelam, kas ierosinājuši likumprojektus par Baltijas valstu pastmarku ASV tautas vietnieku namā, lūdzot viņus tūlīt prasīt pastmarku izdošanas komisijai Baltijas pastmarkas pieņemšanu ar norādījumu, ka tai ir liels atbalsts kongresā.

Palīdzības darbam jāizmanto arī valsts iestādījumi

ANGLIJAS DVF DELEGĀTU RUDENS SAPULCE

Anglijas DVF 20 gadu darbības atceres ietvaros Londonā notika arī nodaļu un kopu delegātu rudens sapulce, kuŗā piedalījās 43 delegāti ar 50 mandātiem, pārstāvot 1860 DV organizācijas biedrus britu salās. Sapulcē piedalījās arī DV organizācijas prks plkv. V. Janums, DVF goda priekšsēdis un Latvijas sūtniecības Londonā vadītājs T. V. Ozoliņš, LNPL prezidija priekšsēdis J. Ranka un DVF zemes valdes locekļi.

Atklājot sapulci, DVF valdes prdis J. Frīšvalds sveica delegātus, sevišķu uzmanību veltījot augstajiem viesiem, kas ar savu klātieni bija pagodinājuši DVF saimi. Priekšsēdis suminēja DVF dibinātājus un pirmās valdes darbiniekus, kuŗi pirms 20 gadiem, Anglijas svešajos un vientumīs skarbajos apstākļos domājot par eksistences nodrošināšanu, tomēr spēja pacelties pāri personīgajām interesēm, līdzināja ceļu uz kopības izveidošanu un 1947. gada 21. decembrī nodibināja DVF. Šo darbinieku sētā sēkla laidusi dziļas saknes.

Atceroties daudzos darba pamatlicējus, attīstītājus un vaditājus, kas 20 gadu ilgajā darba posmā pievienojušies aizsaules pulkiem, J. Frīšvalds nosauca tikai pašus redzamākos — DVF goda priekšsēdi sūtni K. Zariņu, goda biedrus — ģenerāļus A. Auzānu, R. Bangerski un profesoru Dr. J. Alksni, zemes valdes priekšsēžus — A. Tomasu un A. Alksnīti, centra darbiniekus — K. Strazdiņu un L. Ādleru. Viņus sapulces dalībnieki godināja ar klusuma brīdi, un īpaša izvēlēta delegācija A. Tauriņa vadībā devās uz Brukvudas latviešu kapiem, lai noliktu organizācijas vainagu pie šo vīru kapu pieminekļa, tā simboliski godinot visus mirušos vanagus un vanadzes.

Par sapulces vadītāju ievēlēja V. Tomsonu (Lesteras nod.), par palīgu K. Sneideru (Bradforda) un protokolistu J. Zaķi (Boltona) un J. Rolavu (Birminghama).

Sapulci uzrunāja DVF goda priekšsēdis T. V. Ozoliņš, pēc tam DV organizācijas priekšnieks V. Janums norādīja, ka nostaigāts liels ceļa posms kopš Cēdelgemas dienām, kad izsalkušie aiz dzeloņstieplēm sāka domāt, kā palīdzēt smagāk cietušajiem kaŗa biedriem. Tā gūsta nometni atstāja labi organizēta 7000 biedru liela DV organizācija, kas pamazām sazarojās tālāk, kur vien nokļuva bijušie latviešu kaŗavīri. Pirmajos gados biedru skaits Anglijā sasniedza 6000. Tagad, kur vien brīvajā pasaulē nonākam, priekšā jau sastopam

(Nobeigums 4. lpp.)

Gaŗezeram vajadzīgs lielāks atbalsts

Akciju sabiedrības Latviešu centrs Gaŗezerā padomes sēdē sekretārs V. Vārsbergs ziņoja, ka Indianapoles 1. latviešu ev.-lut. draudzes pārstāvis P. Skudra sakarā ar satiksmes grūtībām līdzis atbrīvojumu no padomes locekļa pienākumiem. Par viņa aizstājēju līdz nākošajai gada sapulcei izraudzīja ALJAs pārstāvi Lauri Kalniņu. Par jaunu biedru sabiedrībā uzņēma Čikagas DV apvienību, kas arī iegādājusies dīvas pajas. DV apvienība Detroitā savukārt iegādājusies divas papildpajas, tāpat Apvienotā latviešu ev.-lut. draudze Klīvlendē, bet apgāds Akadēmiskā Dzīve un Sv. Luisas draudze pa vienai pajai.

Gaŗezera administrātors V. Klētnieks, kas šai vasarā veica arī nometnes saimniecības vadītāja un bērnu nometnes direktora pienākumus, sniedza pārskatu par aizvadīto sezonu. Gaŗezerā nometņojuši 116 bērni un 39 jaunieši, bet vasaras vidusskolu sešas nedēļas apmeklējuši 48 skolēni. Bez tam notikuši kristīgo jauniešu kursi un skautu un gaidu organizāciju Tēvzemes jubilejas nometne, kā arī dažādi citi rakstura sarikojumi, no kuŗiem izceļama pirmā dziesmu diena Gaŗezerā aizvadītajā vasarā nometņojuši arī 155 zaļumnieki.

Statistika rāda, ka lielākais dalībnieku skaits bijis no Čikagas — 48 nometņotāji un 12 skolēni; no Milvoķiem ieradušies 17 nometņotāji un 11 skolēni, no pēdējiem 7 izdevumus, 100 dol. par katru, segušas vietējās draudzes. No Klīvlendas bija 14 nometņotāju, bet 5 skolēnu piedalīšanās izdevumus samaksājušas arī draudzes. No Minespoles Gaŗezerā uzturējās 15 nometņotāju, bet no Detroitas 10 nometņotāju un 4 skolēni. Atsevišķi skolēni uz vsasaras vidusskolu bija ieradušies pat no visai attālām vietām — Edmontonas, Toronto, Sakramento u. c.

V. Klētnieks pakavējās arī pie īpašumā paveiktajiem uzlabojumiem, kuŗi sekmēs Gaŗezera tālāko attīstību un darbību. Vidusskolas ēka gandrīz jau pabeigta, atlikuši vairs tikai iekšējās izbūves darbi, kuŗus pašreiz veic, bet apkārtni izdaiļos pavasarī. Vairākās vietās ierīkoti jauni ūdens sūkņi un ūdens vadu sistēma, bet pašreiz izveido sakaru sistēmu, lai atvieglinātu sazināšanos, kas plašajā Gaŗezera territorijā nav viegla. Paredzēts dažādās vietās uzstādīt 12 tālruņa aparātu. Ziemeļmežā pēc archi-

(Nobeigums 5. lpp.)

LATVIEŠU SABIEDRISKAIS CENTRS
Indianapolē, Indianā
rīko sestdien, 21. oktobrī, plkst. 19.30
1008 West 64. ielā Centra
NACIONĀLĀS ZĀLES
ATKLĀŠANAS SVINĪBAS
1) Atklāšanas aktā piedalās Latvijas sūtniecības ASV padomnieks A. DINBERGA kungs. 2) Koŗa dziesmas. 3) Svētku balle.
Ieeja $3.00 (studentiem, invalidiem, pensionāriem $2.00)
Viesus no tuvienes un tālienes gaida
LSC PADOME

Modris Zandbergs

Jaunatnes darbs

ATSKATS, PĀRDOMAS UN IECERES

II

Kas veicina un kavē jaunatnes darbu? — Kādā Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā 1965. gada apkārtrakstā apvienības mērķu un uzdevumu oficiālai formulēšanai ievadrakstā „Kas mēs esam?" rakstīti dziļi pārdomāti vārdi: „Mūsu latvietība nemīt bizitēs un vizēs, nedz arī pirtiņās. Tā nemīt tikai sapņos par to, kas bijis un pagājis. Tas ir nepilnīgs ieskats, jo tautas seja aug, un mainās tāpat kā cilvēka raksturs. Tā augs un mainīsies līdz ar mums. Kā mēs savu tautu veidosim? Tas ir jautājums, kas mūs vieno. Ideāli, šī vienotība izpaužas kopējā darbā un izpriecās. Tādēļ LNJAK mērķos ietilpst jaunatnes pulciņu dibināšana, atbalstīšana un apvienošana, kā arī individuālo latviešu jauniešu iesaistīšana aktīvā jaunatnes darbā."

Kas visu to dara un kuŗi ir tie jaunieši, kas darbojas latviešu laukā? Viss uzskaitītais ir par daudz, lai to varētu veikt LNJAK 9 valdes locekļi, kas bieži dzīvo katrs savā pilsētā. Apvienības valdes locekļi ir daritāju vidū, bet vairums ir brīvprātīgi jaunatnes darbinieki, kuŗiem savas spējas un brīvo laiku labāk patīk izlietot latviešu jauniešu sabiedrībā nekā citur. Šādu cilvēku vairāku un visādu iemeslu dēļ nekad nav bijis par daudz. Viņu darbs ne vienmēr ir viegls, bet tomēr patīkams. Citādi viņi to nedarītu, un jaunatnes darbs, tieši latviskās audzināšanas laukā, nebūtu tik tālu jau pavirzīts.

Visumā jāatzīst, ka organizētās jaunatnes darbs Kanadā ir pieņēmies idejās, kā arī veicamā darba dziļuma un plašuma izpratnē. Pērnā gada LNJAK kongress Hamiltonā par to deva labāko liecību. Jaunieši kongresā spēja izstrādāt labi pārdomātas un nopietnas jaunatnes darbības un uzdevumu vadlīnijas un mērķus, noteicot darbības iespējas šādās plāksnēs: 1) pretkomūnistiskā darbība; 2) latviešu vārda popularizēšana kanadiešu vidū; 3) jaunatnes kursi un nacionālo mērķu īstenošana; 4) jaunatnes līdzdarbība latviešu sabiedrībā; 5) jauniešu iesaistīšana aktīvā sabiedriskā darbā; 6) jauniešu informēšanas problēma un kopīgu sarīkojumu organizēšana. Šie punkti liecina par LNJAK darba plāna plašumu un dziļumu. Varētu pat rasties ieskats, ka vajadzība pēc kādas virsorganizācijas resp. īpašas jaunatnes nozares Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes ietvaros ir diezgan problēmatiska.

Vēlreiz: kas veicina vai kavē jaunatnes darbu? Objektīva jauniešu paštdarbības izvērtēšana liek secināt, ka jaunatnes darbu visvairāk kavē paši jaunieši, pulciņu un apvienību biedri, veicot vai neveicot amata darbus un pienākumus. Pienākuma apziņa un uzdevumu veikšana nav jauniešu stiprā puse. Bieži vien iecerēto nemaz neuzsāk, iesāktais paliek nepabeigts, šis tas vienkārši aizmirstas. Visu jauniešu parādīta interese, piedalīšanās un līdzdarbošanās visumā grūti panākama.

Izejot no modernās psichoģijas un motivēšanas teoriju viedokļa, jauniešu pasivitāti var izskaidrot ar dažām nepareizībām, kuŗas pielaiž, cenšoties jauniešus iespaidot un ierosināt uz darbošanos latviskajā vidē. Modernās sociālās zinātnes un paši cilvēki jau sen ir pierādījuši, ka jaunatne nevar dzīvot bez entuziasma, bez aizraušanās ar ideāliem, kuŗus tā spēj saprast un pieskaņot sev. Nespēja šo faktu saskatīt un izmantot jaunatnes darbā dod pretējus rezultātus — mazu interesi un aiziešanu no latvietības vispār.

Bieži vien tas, ko nodod jaunajai paaudzei, nav kaut kas dzīvs, nav kāda nozīmīga atziņa par latvietību, bet gan informācija par pienākumiem. Mēs tik daudz dzirdam: „Tavs pienākums ir palikt latvietim! Tavs pienākums ir apmeklēt latviešu skolu! Tavs pienākums ir ziedot!" Un tā tālāk. Tas ir formālisms — nepareiza pieeja cilvēku, bet jo sevišķi jauniešu pārliecināšanā un sadzīvē. Tikai šādu pieeju nojaucot, var sākt veidot veselīgu augšanu, labāku latvietības izpratni jauniešos, vecākajā paaudzē un visā sabiedrībā. Šis formālisms ir viena no lielākajām negātivajām parādībām latviešu dzīvē.

Tas atbalsojās arī pēdējā latviešu skolotāju konferencē, kuŗā skolēnu pārliecināšanu lielākās papildskolas vadītāja apzīmēja par „izdabāšanu bērniem". Galu galā—vai tad mūsu skolas tiek uzturētas tikai skolotāju, vai tieši bērnu vajadzībām? Vai nav vispirms jācenšas radīt un iegūt bērna interesi un ziņkāŗību, lai tad viņam iemācītu arī zināšanas par latvisko vērtību pasauli?

Liekas, ka līdzīga situācija, vecākiem nepamudinot bērnus, pastāv arī mūsu ģimenēs. Cik vecāki mudina rosināt savus bērnus interesēties un darboties latviskā vidē? Lielais neaktīvo skaits un tieši mūsu pazīstamāko sabiedrisko darbinieku meitu un dēlu iztrūkums latviešu jauniešu dzīvē un darbā nav palicis nepamanīts arī pašiem jauniešiem — apvienību darbiniekiem No latviešu laikrakstos ievietotajiem uzņēmumiem mēs gan uzzinām par sekmīgi pabeigtajiem studiju gadiem, bet neviens no šiem gadiem nav bijis veltīts latviešu jaunatnes darba sekmēšanai.

Tādēļ minētajā LNJAK apkārtrakstā lasāmi vārdi, „ka tautas seja aug un mainās tāpat kā cilvēka raksturs", ir vērā liekami. Mēs paši gan augam, iegūstam zināšanas, panākam labklājību un mainām raksturu, bet cik ar to mēs īsti palīdzam augt mūsu tautas dzīvajai daļai — mūsu jaunatnei — kā šeit svešumā, tā Latvijā?

Līdz šim latviešu vadošās sabiedriskās personas un lielākā sabiedrības daļa mūsu misiju trimdā nav sapratusi. Latvietības celšanu un nostiprināšanu ir aizstājusi pieminekļu un namu būve, nedomājot par to, kas tos vēlāk pildīs. Par daudz šķēpu lauzts dažādu nenozīmīgu politisku pasākumu dēļ. Latvietības vietā mūsu mazā imigrantu sauja iņa nākošgad ar 100.000 dolariem atzīmēs „cienīgu Latvijas jubileju", kā to izsapņojuši mūsu pagātnes, ne nākotnes celmlauži. Jā, sadzīve un uzdzīve mums ir pirmajā vietā. Tādēļ nežēlosimies, ja beigās paliksim vieni un tie paši karoga pacēlēji.

Kavēkļi jaunatnes darbā tādēļ meklējami plašākā plāksnē — mūsu latviešu ideoloģijā. Trūkumi vecākās paaudzes darbā atbalsojas jaunatnes darbā. Pirmkārt, nereāli nacionāli mērķi dažās vecāko paaudžu organizācijās, nepareiza lietu izpratne un spēka un naudas koncentrēšana samazina šo organizāciju spējas interesēties un palīdzēt jaunatnei latviskās audzināšanas laukā. Cik organizāciju šogad izraudzīja jauniešus un atvēlēja viņiem līdzekļus, lai tie varētu nokļūt un mācities latviešu jaunatnes Divreizdivi nometnē? Otrkārt, negūstot atbalstu un uzmudinājumu, jaunieši neiegūst arī vajadzīgo entuziasmu, interesi un līdzekļus, lai savu darbu varētu ievadīt, turpināt un arī pabeigt.

(Turpinājums 8. lpp.)

Jaunās paaudzes latvietības problēmas

Ņujorkas DV apvienībā ieviesusies laba tradicija: ikmēneša sanāksmē, kurā gaidīts katrs latvietis, vakaru ievadīt ar kāda aicināta viesa referātu. Septembra sanāksmē runāja Amerikas latviešu jaunatnes apvienības vicepriekšsēdis Alvis Pauga. Sirsnīgi atklātā un pie tam labā latviešu valodā viņš stāstīja par latviešu jaunatnes problēmām cīņā par latvietību. Tautieši ASV dzīvo ļoti izkliedēti—viens latvietis uz 4000 amerikāņiem, kas nozīmē, ka plaši pavērtas mājas durvis jauniešu ielešanai amerikāņu pasaulē, ar tās valodu un kultūru, skolām un dzīvi ap viņu. Pat mājās radio, televīzija un laikraksti pastiprina šīs zemes nospiedošo iespaidu. Tā jaunietim, it sevišķi, ja viņa mājā nevalda stiprs latvisks gars, latviešu valoda jāmācās kā svešvaloda. Nav noliedzams, ka angļu valoda ir mūsdienu jaunieša mātes valodada. Latviešu valodu viņš mācās svētdienas skolā, kurai palīdz latviešu jaunatnes organizācijas, jaunatnes pulciņi, dzīve nometnēs, Divreizdivi iestādījums un sešu nedēļu nogales kursi. Tomēr ikvienam jaunietim nepieciešama motivācija: kādēļ jābūt latvietim?

Latviešu organizācijās, korporācijās un pat baznīcā, ja tās iestigušas vecās tradicijās un neiet līdz laika garam, pulcēšanās izpaužas tikai sišanā vienam uz otra pleca, bet nekas netiek darīts jaunatnes piesaistīšanai, tādēļ zaudē jebkādu jaunatnes interesi. Jaunatnes laiks skolās un jo sevišķi augstākajās mācību iestādēs ir ļoti aizpildīts. Studijām jāgatavojas katru dienu, nevar ierasties tikai semestra beigās uz eksāmenu. Bez tam ir svarīgi iegūt pēc iespējas augstākas atzīmes, jo no tā atkarīga iekļūšana labākās skolās un vēlāk arī labākā darbā. Obligāto lasāmvielu uzdod tik daudz, ka grūti atrast laiku vēl latviešu grāmatām, kaut tās labprāt palasītu. Brīvajā laikā katram jaunietim patīk mazliet izklaidēties — aiziet uz teātri, piedalīties sporta spēlēs, paslēpot vai pabraukāties tēva vecajā automašīnā.

Lai iekļautos latviešu sabiedrībā, vajadzīgs kaut kas tāds, kas jaunieti saista un ieinteresē. Vai latviešu sabiedrība parāda sevi no pievilcīgās puses ar Jāņu nakts „izdarībām"? Jaunos dievnamus iesvētījot un jaunos namus atklājot, visu laiku runā tikai par to, ka tie „tīri no parādiem", cik vareni visi strādājuši un ziedojuši, bet nekur nedzird plānus par jaunatni, kāda vieta tai paredzēta.

Ir daudz stāstīts par Latviju, jaunietī sakurināta interese redzēt bērzu birzis, dzidros strautus un tīrās pilsētas, bet — kad jaunietis, pa vasaru sapelnījis naudu, uz Latviju aizbrauc, viņš tur ierodas nesagatavots, pēc tam viņam jādzird pārmetumi par braukšanu vispār. Ir taču tikai dabīgi, ka tikai pēc sapņiem un stāstiem vien nevar iemīlēt vai ieinteresēties par ēvu zemi, tā ir pašam jāredz. Par brīvās Latvijas valsts iekārtu viņam jādzird no kāda profesora, un teiktais nav glaimojošs.

Kādas pārmaiņas un kādēļ tās brīvajā Latvijā notika, jaunietim neviens nestāsta. Šādos apstākļos jājautā, kas tad ir tie motīvi, kas padsmitniekus un divdesmitgadniekus ieinteresē būt latvietim? Vispirms tā ir ģimene, ar latviešu valodu un kultūru. Tad — pamodināts pašlepnums: skolas laikā gadās, ka skolotājs, pārbaudot skolēnu sarakstu, apstājas pie Jāņa Lapiņa un jautā, kādas tautības ir vārda īpašnieks? Latvietis. Sekojošajā sarunā Jānim atklājas, ka viņš par savu tēvzemi zina mazāk nekā viņa skolotājs — amerikānis. Tas dod viņam dzinuli par savu tēvu zemi un valodu interesēties, lai otrreiz šāda situācija vairs neatkārtotos.

Gadās, ka latviešu sarīkojumā vai baznīcā jaunietim „iekrīt acīs" Ilzīte. Pusangliski, puslatviski viņi sarunā satikšanos. Norunātajā dienā Ilzītes mājās „kavalieri" sagaida viņas tēvs, uzsākot sarunu latviešu valodā. Šie un citi var būt sākuma iemesli latviešu jaunietim interesēties par latvietību. Daudz ir runāts par jauktajām laulībām, bet mīlestības likumus vēl neviens nav spējis izpētīt.

Jaunajai paaudzei ir lielas problēmas cīņā par latvietību. Stipras latviskas ģimenes, labi nostādītas skolas un sabiedrības lielāka izpratne, interese un uzupurēšanās mūsu jaunatnes labā ir vienīgai veids, kā tai palīdzēt būt un palikt latviešiem.

Šis gadsimts nav bijis viegls nevienai latviešu paaudzei. Vidējo no skolas sola ierāva karā, pēc tam gūstā, to „skrīnēja" bēgļu nometnēs un izkaisīja pasaules vējos. Bez valodas, bez pabeigtas izglītības, bez profesijas un kā svešinieki — „dīpīši". Šai paaudzei bija daudz grūtāk izlauzt ceļu uz labāku nākotni, tai pašā laikā dibinot un nostiprinot latviešu organizācijas. Tāpat vecākajai paaudzei, it sevišķi pēc izceļošanas no Vācijas nometnēm. Viena no trimdas lielākajām problēmām, jo sevišķi organizācijās, bijusi piemērotu audzinātāju trūkums, it īpaši vidējās paaudzes vidū.

Dzirdot Alvi Paugu, kuram tikai 21 gads, nevienam nebija šaubu, ka mums visjaunākajā paaudzē aug spēcīgi jaunatnes, vēlākie sabiedriskie darbinieki, kuri par latviešiem izauguši svešumā, apzinās savas problēmas un arī zina, kā tās pārvarēt. Ikgadējās Divreizdivi nometnes viņu rindas papildina. Mums viņi jāsaprot un jāatbalsta. Mums kādreiz bija zināms procents „kārklu vāciešu", tagad Latvijā ir augsts procents „kārklu krievu", tāpat kā trimdā „kārklu amerikāņu, kanadiešu, austrāliešu, angļu un citu nacionālu nobirumu. Mūsu izglītotā jaunatne būs latvieši, vismaz tās vairums. Tā gribas cerēt.

Alfreds Puķīte

LATVIJA
AMERIKĀ

81. N-RS. TREŠDIENA, 1967. GADA 11. OKTOBRIS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd. Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis 1765 Victoria Park Ave., Apt. 307, Scarborougn, Ont.; tālr. 759—8076;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str.19

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $ 1.50; 3 mēn. $.4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $16.00 Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā 0 1.60, bet tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par 1 collas slejas telpu.

Domu izteikšana nav likumu neatzīšana

DR. JĀŅA KAROLA ATBILDE UZ NORAS VALTERES RAKSTU LATVIEŠU VALODAS JAUTĀJUMOS

Motto: Mēs, latvēš, tagad ars un ražos maiz; mēs, vācēš, šaus un kaŗos! (No brīvkunga fon Mēdema uzrunas 1941. gadā.)

Mans raksts par latviešu valodas dīvainībām šī laikraksta slejās iekustinājis Noru Valteri atcerēties gramatiku un pamudinājis uz agresīviem komentāriem, uzsveŗot, ka tikai viņa un valodnieki var spriest par latviešu valodu. Autore, pavirši izlasot manu rakstu, vairākās vietās sagrozījusi manis teikto un reizē ar to nākusi pie nepareiziem atzinumiem.

Ka vienīgi mūziķi var spriest par mūziku, nebūs gluži pareizi. Mūsu dienās ir daudz mūzikas gabalu, kuŗus nevar pat klausīties, turpretim tautas radīto tautas dziesmu melodijas var klausīties ar baudu.

Ja jau uzvārds nav kā vapenis kādas ģimenes dzīvē, kādēļ tad Nora Valtere saka, ka reizē ar uzvārda došanu vārds iegūst citu nozīmi? Jā, kādu tad? Vai tad vārds nepārvēršas par vapeni, par personas zīmi?

Daudzos latviešu valodas jautājumos, bet jo sevišķi tajos, kuŗus pieminēju savā rakstā, nav bijis un nav vēl tagad vienprātības, pie tam nevis, kā N. Valtere saka, „tikai nekompetentu ļaužu aprindās", bet gan tieši starp tiem, kas kaut ko saprot!

Latviešu valodu nav radījuši valodnieki. Tā ir veidojusies sevišķi lībiešu un krievu valodas ietekmē, reizēm pārņemot pozitīvus, reizēm negatīvus iespaidus. Mēs, latvieši, esam sevī uzsūkuši lībiešu tautu, reizē pārņemot daudz lībiešu vārdu, viņu akcentu un pagodinājuma formas lietošanu.

Līdz Latvijas neatkarībai latviešiem nebija sieviešu kārtas uzvārdu, veidotu ar galotnēm -a un -e. Sieviešu kārtu veidoja ar galotnēm -ene vai -iene, tāpat kā lietuviešu (ne leišu!) valodā vēl tagad. Valodnieki atzina, ka šīs dabiskās galotnes neskan visai daiļskanīgi, rada ļoti gaŗus uzvārdus un, varbūt, skan lauciniecīski. Valodnieki, būdami slavu iespaidā, „izgudroja" arī latviešiem sieviešu kārtā slaviski veidotus uzvārdus, pievienojot vīrieškārtas vārdiem galotnes -a vai -e. Ar mākslīgo sieviešu kārtu radīta vesela virkne kropļu latviešu valodas vārdu, kas nekā neizteic. Tas bija tāpat, kā ar Latvijas armiju, kad tai krieviski audzinātie vadītāji 1936. gadā uzvilka krievu armijas kreklus un kropļotās poļu cepures.

Ja mēs uzvārdos sieviešu kārtas vārdus Upe, Egle, Priede, Liepa un citus atstājam nominātīvā negrozītus arī vīriešu kārtai, bet tālāk lokām katrai kārtai (dzimtei?) atsevišķi, tad, piemēram, nominātīvā ir Jānis Liepa, bet datīvā Jānim Liepam; attieksmē uz sievietēm — Marija Liepa un Marijai Liepai. Kādēļ pēc šī paša principa nevarētu rīkoties ar vīriešu kārtas (dzimtes) vārdiem, atstājot nominātīvu negrozītu abām kārtām, bet tālāk lokot katru kārtu atsevišķi, piemēram, Jānis Bērziņš un Jānim Bērziņam, tāpat Marija Bērziņš un Marijai Bērziņai? Rīkojoties pēc šīs daļēji jau akceptētās metodes, atkristu kroplie vārdi sieviešu kārtai, un katrai ģimenei būtu tikai viens uzvārds. Mēs taču nemēģinām, par pamatu ņemot datīvu, no „Liepam" atvasināt nominātīvu?

Noras Valteres gudrais piemērs par Gaili, Vistu un Cāli ir vecs un novazāts anekdots no žurnāla „Svari".

Nekur savā rakstā neesmu nekā minējis par uzvārdu maiņu, bet gan to, ka modernās latviešu gramatikas radītāja ģimenē bija trīs dažādi uzskati un reizē ar to radās trīs dažādi uzvārdi no viena pamata: Endzelīns, Endzeliņš un Enzeliņš.

Tikai nezinātājs un spītnieks var apgalvot, ka pagodinājuma formas lietošana pašreizējā veidā ir latviešu valodas īpatnība. Latviešu valodas garam neloģiskās un svešās izteiksmes lietošana radījusi un radīs neskaidrības loģiskajā valodas izteiksmē. Latvijas neatkarības pēdējos gados cilvēki ar gaišu prātu sāka ieviest pareizu pagodinājuma formas lietošanu, bet laiks bija par īsu, lai tā spētu iesakņoties vispārējā lietošanā. Nāca utaino laiks, un tie savu pagodinājuma formu „biedrs" un „pilsonis" ielika pirms uzvārda, kā to prasa latviskā izteiksme. Jocīgs ir Noras Valteres izskaidrojums par vārda „biedrs" izcelšanos un lietošanu. Tikai somu-ugru valodās pagodinājuma formu raksta aiz uzvārda.

Lietuvieši nav mainījuši savu pagodinājuma izteiksmes veidu, tikai vārda „kunigas" vietā pārņemts poļu vārds „pan", lietuviski sakot „ponas", bet vienmēr, tāpat kā senāk, uzvārda priekšā.

Vai vārds Ezere ir cēlies no ezera, to tagad grūti pateikt. Vācieši šo vārdu rakstīja ar s, bet latviešiem ir paradums no vienas latviskas zilbes radīt latvisku vārdu. Tā strazde, viste un gaile bija vecs vācu un žīdu latviskais runāšanas veids.

Arī Noras Valteres izskaidrojums par archibīskapa tēvu nepārliecina. Mums var būt tikai tēvs archibīskaps. Tāpat Kristus bērniņš ir burtisks tulkojums no Christkind, bet latviešiem ir bērniņš Kristus.

Jauniešiem nepatīk lasīt nepareizi fonētiski rakstītus angļu vietu vārdus un uzvārdus. Steigas stunda var būt tikai stunda. Turpretim steigas laiks ir gaŗāks periods tāpat kā — siena laiks.

Visām nepareizajām izteiksmes formām vēlāk ir pielāgota gramatika.

Ar intonāciju visnopietnāko runu un teikumu var pārvērst ironijā. Pēc Noras Valteres raksta spriežot, tikai viņa lādēs un šaus, kaut vai ar nepareiziem šāviņiem. Latgalieši, negribēdami teikt, ka otrs cilvēks šo to nezina, lieto savu gudro un izlīdzinošo teicienu: „Jis ir mōcijies, da nadamōcījies." Ar to šoreiz beigšu.

Dr. Jānis Karols

NOVĒRSTA EKSPLOZIJA

Pie Izraēlas ministru prezidenta Levi Eškola mājas sešu pēdu augstās akmens sienas Jeruzalemē atrastas trīs pašgatavotas spragstbumbas. Stipri apbruņotas policijas un kaŗaspēka daļas tūlīt nosprostojušas visu apkārtni ap Eškola lepno rezidenci. Armijas pirotechniķi ar mīnu meklētāju aparātiem rūpīgi pārmeklējuši visu māju un tās apkaimi.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI PAR TO JĀSPRIEŽ VALDES SĒDĒ?

Lasot LNAK 20. septembra valdes sēdes atreferējumu „Latvijā Amerikā", man radās sajūta, ka LNAK valde sasirgusi ar mazvērtības kompleksu, ja uztraucas par tādu sīkumu, kā sava apsveikuma raksta nenolasīšanu Tēvzemes jubilejas nometnē Gaŗezerā.

Vai LNAK valde un arī izglītības nozares vadītājs nevarētu padomāt, cik daudz laika paiet apsveikumu nolasīšanā šādā jubilejas gadījumā un kā pa šo laiku jūtas jaunie klausītāji? Saka, ka dāvinātājam par dāvanu ir tikpat liels prieks kā dāvanas saņēmējam. Vai tad „paldies" šai gadījumā bija tik svarīgs, ka par to jāspriež valdes sēdē?

Vai tiešām mūsu organizācijas reiz nenāks pie prāta un nepadomās arī par mūsu bērniem, kuŗiem katrā aktā jāklausās gaŗi apsveikumi, kuŗus gan mutiski, gan rakstveidā nodod organizāciju pārstāvji? Kā spilgtus piemērus varu minēt aktus latviešu skolās un skautu un gaidu gadasvētku sarīkojumos. Mans priekšlikums šādos svinību gadījumos būtu: iespiest apsveicēju vārdus programmās vai uz atsevišķas lapas un nolasīt tikai telegrammas.

Tā vietā, lai mūsu jaunatni piesaistītu sabiedriskajam darbam, mūsu vidējā un vecākā paaudze ar savām gaŗajām runām publiskos sarīkojumos panāk tieši pretējo.

A. Dreifelde, Toronto

☆

FANTASTISKAS NĀKOTNES IZREDZES

Apskatot Laimoņa Mieriņa gleznu izstādi Toronto un izlasot T. Ķikaukas vērtējumu šai laikrakstā, jāpiekrīt, ka gleznu vienkāršojums tiešām novests līdz pilnībai. Skopāki mākslas mīļotāji dažās sekundēs var nokopēt četrstūrus četrstūŗos, pierakstīt krāsas un, par dažiem dolariem tās nopērkot, savu māju pārvērst moderno mākslu mūzejā.

Bet nekas jau nestāv uz vietas. Modernā māksla var progresēt tik strauji un radikāli, ka nākotnes mākslinieks pasūtīnās dzidri caurredzamu rāmi, pieliks tikpat dzidru gleznas nosaukumu... To, ko mākslinieks nav gribējis vai spējis pateikt, aizstās mākslas mīļotājs — gleznas pircējs, ar savu radošās fantazijas iztēli ieceldams veselu burvju pasauli logāta iekšpusē.

Te nu gan ar nopūtu jāsaka, ka vēsture atkārtojas. Andersens kādā savā pasakā stāsta par skroderiem, kas karalim par dārgu naudu pagatavojuši krāšņu tērpu. Tikai muļķi nespējuši tērpu saredzēt, un domājuši, ka valdnieks pliks...

Nākotnes māksliniekiem nekā cita nevajadzēs, kā daiļrunīgus kritiķus ar radošu fantaziju, kas aprakstītu neesošus brīnumus, tā atraisot gleznu pircējos snaudošās mākslinieka iztēles spējas.

Torontietis

JĀNIS KLĪDZĒJS

Viņu sejās nebija dziesmu svētku

STĀSTS

(6. turpinājums)

Staņislavam gribējās atrast visā, kas ap viņu, kādu prieku, kādu jauku zīmi, ka beidzot ir dzimtenē, bet arī te nebija nekā no tā, ko viņš bija iecerējis un gaidījis, vēl viņpus robežas būdams. Arī te bija viss pārmainījies — svešās balsis kliedza skaļi, savējās klusēja. Četrus gadus krātais pazemojums sāka grauzt visās rūgtuma pakāpēs un kaukt visās balsīs. Vai arī te man jābūt kā mironim starp miroņiem? Viņš bija klausījies jau stundu ilgi, jau no pašas Rēzeknes, un šinī vilcienā nebija dzirdējis neviena latvieša balsi. Vai, varbūt, te vairs nebija neviena? Jau visi aizvesti?

Viņš piecēlās kājās un klausījās vēl uzmanīgāk.

Starp skaļajām krievu sarunām un lamām blakuskupejā viņš izdzirda pusbalsī teiktus, pazīstamus vārdus.

Staņislavs palieca galvu uz runātāju pusi.

Pie loga sēdēja divi vīri. Viens sirmām ūsām, otrs jaunāks.

„Tīrumi jau ir zaļi," teica pirmais, pa logu paskatījies.

„Jā, zaļi gan," pamāja otrs.

„Būs raža, varētu dzīvot," turpināja pirmais.

„Varētu gan, ja . . ." otrs nepabeidza un apklusa.

Abi viņi paskatījās viens otrā un nočāpstināja mutes, it kā norīdami tos vārdus, kas būtu vēl pasakāmi.

Viņi paskatījās apkārt, tad vēlreiz viens otrā. Abiem žokļu muskuļi stingri savilkās, un viņi klusēja un blenza tukšiem skatieniem sev zem kājām.

Pēc laba brīža klusēšanas vecākais pacēla galvu un teica otram tik klusi, ka Silāns viņa vārdus tikko spēja sadzirdēt:

„Ē . . . gan jau kaut kā nomirsim."

Staņislavs apsēdās atpakaļ savā vietā. Viņa pirmītējā drosme bija saplakusi. Viņš atspieda zodu delnās un domāja: arī te ir tāpat. Tāpat kā tur. Vai jau arī te būtu Krievija? Vai tur tas, kam zaļais krekls pārkārts pār biksēm, domā, ka drīz arī Francija un Anglija piederēs viņam? Jā, viņam sarkanā zvaigzne cepures pierē un šautene rokās, un tāpēc viņš drīkst iegribēt visu pasauli! Un tev? Cauras plaušas krūtīs un klusums mutē. Ek, kā gribētos vēlreiz šauteni dabūt rokās! Ne reizi vien šo domu Staņislavs bija pārcilājis puskilometru dziļi ogļu pazemē Donbasā, pēc gaisa slāpdams, un šī pati doma viņā tagad atnāca atkal. Laikam vairs tikai šautene bija tā vienīgā lieta, ar ko sevi cilvēks atkal spētu paaugstināt un pacelt savā vecajā vietā. Ja tev tās nav, tu drīksti tikai klusēt un drebēt, un tev atļauts tikai nomirt, bet nekas vairāk. Bet ko lai dara tie, kas grib vēl dzīvot? —

Drīz bija klāt stacija, kur Silānam jāizkāpj.

Ziņkāres un jauna satraukuma pilns, viņš izgāja caur stacijas uzgaidāmo telpu, bet arī tur neviena pazīstama nesatika.

Iznākot uz lielceļa, daudz vieglāk sāka cilāties kājas. Ar izsalkušu skatienu Staņislava acis tvēra visu apkārtni. Tāls zilums pār galvu un plašs zaļums ar pelēkām ceļu svītrām visapkārt. Lazdu grava bija tāpat pa kreisi no lielceļa kā senāk, paeglēm noaugušais Kupra kalns aiz tās. Labajā pusē aiz tīrumu līdzenuma augstu slējās Starķu kalns ar divām simtiem gadu vecām priedēm, kuŗu galotnes bija apdrupušas un žuburainas, un tanīs savus mājokļus būvēja un atjaunoja stārķi no gada uz gadu. Simtiem reižu šo piecu kilometru ceļa gabalu bija nostaigājis, un arī šodien viņam likās, ka pat aizmiegtām acīm atrastu mājas. Gāja tālāk, un šinī brīdī viņam negribējās ne par ko citu domāt, kā tikai par to, kas no pazīstamā debesu ziluma, tīrumu zaļuma un kalnu brūnuma un tālo silu dūmakainā ziluma nāca viņam pretī. Viss viņu apņēma ar siltumu un bagātām krāsām, apkārtnes dabā nevarēja manīt kādu svešumu vai naidīgumu. Likās, ka it viss viņa nākšanu būtu gaidījis. Viņš gāja, brīžiem apstādamies, un šinī pēcpusdienas saulainajā stundā bija pilns tādām sajūtām, kādas gadiem nebija sevī manījis. Nodomāja: tā kā tagad es, cilvēks jūtas laikam tad, kad viņam šķiet, ka ir laimīgs.

Ap ceļu zēla linu, auzu, miežu, zirņu un kviešu tīrumi, un katram no tiem bija sava zaļā krāsa. Rudzi jau kūpēja savos ziedos Vītolu pelēki zaļajos kupolos pār lielceļu čaukstināja vējš. Telefona stiepulēs vibrēja tā pati sērīgā melodija: ne-zin, ne-zin, ne-zin . . .

Kad viņš bija nonācis pie vietas, kur no lielceļa nozarojās otrs mazāks celš uz Klenču ciemu, viņš pamanīja kaut ko tādu, kā agrāk nekad te nebija bijis: pie zemē ierakta staba bija piesists plats dēlis, kuŗu sedza tāpat no dēļiem pagatavota nojume. Pie dēļa bija pielīmētas sarkanas paziņojumu lapas, kas apdrukātas melniem, jau pa gabalu redzamiem burtiem. Šīs paziņojumu lapas atgādināja afišas, kuŗas senāk aicināja ļaudis uz teātri. Nē, te nu bija kaut kas cits. Sarkanās lapas augšdaļā lieliem melniem burtiem stāvēja: Pavēle.

Staņislavs lasīja:

„Ar šo tiek darīts zināms visiem iedzīvotājiem, ka aizliegts uzturēties mežā kā atsevišķām personām, tā arī grupām, ja tām nav kollektīva norīkojuma mežu izciršanas vai izvešanas darbos. Uz šīs pavēles neievērotājiem tiks šauts bez brīdinājuma. 22. jūnijā, 1948. gadā."

Zemāk bija policijas pulkveža paraksts.

Blakus šai pavēlei bija vēl citas — par sociālistisku siena pļaušanu, par ragu lopu audzēšanu, par dzimtenes plašuma mīlēšanu un par brīvprātīgu darbu svētdienās.

Staņislavs sāka iet tālāk. Viss cits, ko viņš tikko bija pavēlēs izlasījis, jau pēc dažiem soļiem izslīdēja no viņa domām, jo līdzīgi pavēļu teikumi un vārdi viņa smadzenēs bija gulušies kārtu kārtām jau gadiem. Viņa galvā vairs nebija palicis brīvas vietas, kur šiem jaunajiem nogulties.

No izlasītā viņam bija palicis prātā tikai viens vārds — jūnijs. Tātad tagad ir jūnijs? Jau ilgi par to viņš nebija ne padomājis, ne atcerējies — kāds tagad mēnesis vai kāda diena. Nu atcerējās, ka arī vilcienā kāds bija pieminējis, ka šodien esot 26. jūnijs. Tad nu gan — jūnijs ir noteikti!

Viņš gāja, skatījās visapkārt un atkārtoja pie sevis: vai tomēr nav noticis brīnums un joks? Tu esi dzimtenē. Un dzimtenē ir jūnijs? Dzimtenē ir jūnijs!

Vēl vairāk viņa domas izplauka ap šo ilgi piemirsto un tagad pēkšņi atrasto mēnesi, kad no pļavām ielejā atskanēja divu puiku dziedātā dziesma: Aiz upītes es izaugu . . . Viņi dziedāja, pūlēdamies viens otru pārkliegt. Tas skanēja reizē tā jocīgi, bet arī spraigi un bezbēdīgi. Tālāk kāds kalnā ecēja, un Staņislavam patika klausīties, kā zirgi sprausloja.

(Turpinājums sekos)

Debesis koki

KĀDA ZVIEDRISKI TULKOTA
LITERATŪRU PĀ

Ar latviešu dzejas un rakstniecības „ievešanu" rietumu valodu novados, jāatzīst, nav īpaši veicies nevienam. Par cik teiktais attiecināms uz mēģinājumiem, aiz kuŗiem stāvējuši trimdā dzīvojošie entuziasti, par tik „vaina" ne vienmēr bijusi meklējama rietumu lasītāju nevērībā, drīzāk gan pašu „tulkošanas politikā". Pēdējā vadījusies no visvisādiem aplamiem literātūrpolitiskiem pieņēmumiem. Ir izdoti biezi un dārgi sējumi pašu apgādā, kuŗus tad ieteic kā dāvanu cittautiešiem, bet „dāvanas" cena ir tik augsta, ka labi jāpadomā, iekām izšķiŗas tik dārgu dāvanu pasniegt. Nelielas, bet gaumīgas (un labi tulkotas, protams) atsevišķu autoru grāmatas par pieņemamu cenu, kuŗas, piemēram, mūsu studenti varētu „uzdāvināt" saviem kursa biedriem, būtu pavisam cita lieta. Tāds sējums, lietosim atklātu valodu, kā „Latvian Literature" — turklāt ar savu „gigantiskumu" atbaida arī vienu otru dāvanas saņēmēju, kas noteikti ieskatītos mazāka apjoma izdevumā.

Pie citiem pārpratumiem pieskaitāma literātūrpolitiskā prātula par tematu „ko tas (šis konkrētais literārais darbs) dod mums kā latviešiem"; prātotāji palaikam netiek tālāk par literāro darbu tematiku vai aprakstītā „latviskumu" un tiešo propagandistisko „vērtību", aizmirstot, ka vienīgais paliekošais arguments literārajā sacensībā ir un būs darba vērtība un oriģinālitāte — arī par cik tā parādās tulkojumā. Turpat vai visi mūsu tulkojumu izdošanas mēģinājumi vadīti no tematiskiem apsvērumiem, galīgi ignorējot pasaules šāsdienas literāro perspektīvu, kas nedrīkstētu būt sveša, ja vēlamies tajā parādīties ar saviem rakstiem.

TIE PAŠI VĒŽI, TIKAI...

No tādiem pašiem tematiskiem apsvērumiem vadījušies arī t.s. latviešu padomju literātūras politiķi, pērngad izdodami zviedriski tulkoto Dagnijas Zigmontes romānu „Bērni un koki aug pret sauli" (Dagnija Zigmonte, Barn och träd sträcker sig mot solen. Moskva: Borkförlaget Progress, 1966). Piedevām vēl tāds apstāklis, ka grāmata tulkota no tulkojuma krievu valodā un tulkotājs Rolfs Berners bijis pilnīgi neinformēts par latviešu valodas īpatnībām, kādēļ satulkojis romānu tā, ka tur, kur zviedru valodā — lietojot latviešu vārdu, piemēram, santims — jābūt nominātīvam, šis vārds atstāts tādā pašā locījumā, kāds tam bijis latviešu oriģinālā, tā it kā „latviskojot" zviedru valodu!

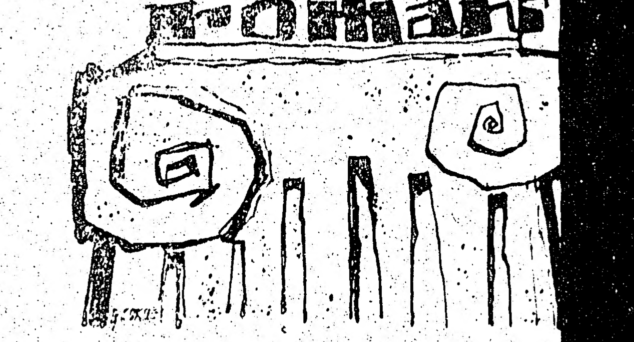

(62. turpinājums)

— Tas jums tikai tā liekas. Kaimiņa
lite vienmēr liekas zaļāka, — Ilga at
klausītu gudrību.
— Redziet! Šis pats salīdzinājums —
sieva nekad nebūtu iedomājusi.
Ilga kautri nolaida skatienu.
Semjonova kundze ienesa pirmos ēdie
pārtrūka. Kad vecā dāma istabu bija
Mieriņš lūdza:
— Esiet jūs mājas māte. Ļaujiet man
liegtu sapni.
— Kādu sapni? — Ilga izlikās nesap
— Sapni par to, ka . . . ka tā ir īste
un jūs. . . ka mēs abi . . .
Viņš apklusa un iedūra skatienu šķī
— Es saprotu, — Ilga klusinātā bal
Bet. . . tas nav labi. . . Tā nedrīkst.
es.
Mieriņš par jaunu pacēla acis.
— Kā es apskaužu Aivaru! Es nek
neesmu skaudis, bet Aivaru es apskauž
Pusdienas beidzās ar to, ka viņi nor
ties atkal nākamajā ceturtdienā.
— Tā būs mana svētdiena! — Mieri
ja. — Vēl vairāk — mani Ziemsvētki!
Vakarā Aivars izjautāja Ilgu par sati
tu, bet Ilga visa nestāstīja. Teica tikai,
bijis izmeklējis lieliskas pusdienas, k

TVIJA

A, 1967. GADA 11. OKTOBRIS

DAKCIJA TORONTO

Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston
. 531—4533;

Silvija Ancāne, sasniedzama redak-

olfs Norītis 1765 Victoria Park
n, Ont.; tālr. 759—8076;

Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
—4226.

IJA EIROPĀ:

Münster/Westf., Von Einem Str.19

riptus pēc vajadzības īsināt. Ne-
zglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
ka (Kanadā) vai starptautiskais
. Ar autora vārdu vai iniciāļiem
ās domas ir rakstītāja personīgs
ā atbilst arī redakcijas viedoklim.

un Kanadā — par mēnesi $ 1.50;
n. $.4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu
) Atsevišķa numura cena 20 centu.

dinājumu dajā 0 1.60, bet tekstā
— $ 6.40 par 1 collas slejas telpu.

VĒSTULES

publiskos sarīkojumos panāk tieši pretējo.

A. Dreifelde, Toronto

★

FANTASTISKAS NĀKOTNES IZREDZES

Apskatot Laimoņa Mieriņa gleznu izstādi Toronto un izlasot T. Ķiķaukas vērtējumu šai laikrakstā, jāpiekrīt, ka gleznu vienkāršojums tiešām novests līdz pilnībai. Skopāki mākslas mīļotāji dažās sekundēs var nokopēt četrstūrus četrstūros, piekrāsot krāsas un, par dažiem dolariem tās nopērkot, savu māju pārvērst moderno mākslu mūzejā.

Bet nekas jau nestāv uz vietas. Modernā māksla var progresēt tik strauji un radikāli, ka nākotnes mākslinieks pasūtinās dzidri caurredzamu rāmi, pieliks tikpat dzidru gleznas nosaukumu... To, ko mākslinieks nav gribējis vai spējis pateikt, aizstās mākslas mīļotājs — gleznas pircējs, ar savu radošās fantazijas iztēli ieceldams veselu burvju pasauli iogāta iekšpusē.

Te nu gan ar nopūtu jāsaka, ka vēsture atkārtojas. Andersens kādā savā pasakā stāsta par skrodeļiem, kas karalim par dārgu naudu pagatavojuši krāšņu tērpu. Tikai muļķi nespējuši tērpu saredzēt, un domājuši, ka valdnieks pliks...

Nākotnes mākslinieķiem nekā cita nevajadzēs, kā daiļrunīgus kritiķus ar radošu fantaziju, kas aprakstītu neesošus brīnumus, tā atraisot gleznu pircējos snaudošās mākslinieka iztēles spējas.

Torontietis

t kas cits. Sarkanās lapas augš-
iem burtiem stāvēja: Pavēle.
:
s zināms visiem iedzīvotājiem,
ēties mežā kā atsevišķām perso-
n: ja tām nav kollektīva norīko-
šanas vai izvešanas darbos. Uz
rotājiem tiks šauts bez brīdinā-
948. gadā."
icijas pulkveža paraksts.
lei bija vēl citas — par sociāli-
ņu. par ragu lopu audzēšanu,
suma mīlēšanu un par brīvprā-
enās.
et tālāk. Viss cits, ko viņš tikko
is, jau pēc dažiem soļiem izslīdē-
. jo līdzīgi pavēļu teikumi un
nēs bija gulušies kārtu kārtām
galvā vairs nebija palicis brīvas
unajiem nogulties.
n bija palicis prātā tikai viens
tad tagad ir jūnijs? Jau ilgi par
padomājis, ne atcerējies — kāds
kāda diena. Nu atcerējās, ka
bija pieminējis, ka šodien esot
gan — jūnijs ir noteikti!
ās visapkārt un atkārtoja pie se-
v noticis brīnums un joks? Tu
Izmtenē ir jūnijs? Dzimtenē ir

domas izplauka ap šo ilgi pie-
pēkšņi atrasto mēnesi, kad no
kanēja divu puiku dziedātā dzies-
izaugu . . . Viņi dziedāja, pūlē-
pārkliegt. Tas skanēja reizē tā
ilgi un bezbēdīgi. Tālāk kāds kal-
anislavam patika klausīties, kā

(Turpinājums sekos)

Debesis koki tomēr neieaug

KĀDA ZVIEDRISKI TULKOTA LATVIEŠU ROMĀNA LIKTENIS: „PAR LITERĀTŪRU PĀRĢĒRBTS APVAINOJUMS."

Ar latviešu dzejas un rakstniecības „ievešanu" rietumu valodu novados, jāatzīst, nav īpaši veicies nevienam. Par cik teiktais attiecināms uz mēģinājumiem, aiz kuriem stāvējuši trimdā dzīvojošie entuziasti, par tik „vaina" ne vienmēr bijusi meklējama rietumu lasītāju nevērībā, drīzāk gan pašu „tulkošanas politikā". Pēdējā vadījusies no visiem aplamiem literātūrpolitiskiem pieņēmumiem. Ir izdoti biezi un dārgi sējumi pašu apgādā, kuŗus tad ieceic kā dāvanu cittautiešiem, bet „dāvanas" cena ir tik augsta, ka labi jāpadomā, iekām izšķiŗas tik dārgu dāvanu pasniegt. Nelielas, bet gaumīgas (un labi tulkotas, protams) atsevišķu autoru grāmatas par pieņemamu cenu, kuŗas, piemēram, mūsu studenti varētu „uzdāvināt" saviem kursa biedriem, būtu pavisam cita lieta. Tāds sējums, lietosim atklātu valodu, kā „Latvian Literature" — turklāt ar savu „gigantiskumu" atbaida arī vienu otru dāvanas saņēmēju, kas noteikti ieskatītos mazāka apjoma izdevumā.

Pie citiem pārpratumiem pieskaitāma literātūrpolitiskā prātula par tematu „ko tas (šis konkrētais literārais darbs) dod mums kā latviešiem"; prātotāji palaikam netiek tālāk par literāro darbu tematiku vai aprakstīta „latviskumu" un tiešo propagandistisko „vērtību", aizmirstot, ka vienīgais paliekošais arguments literārajā sacensībā ir un būs darba vērtība un oriģinālitāte — arī par cik tā parādās tulkojumā. Turpat vai visi mūsu tulkojumu izdošanas mēģinājumi vadīti no tematiskiem apsvērumiem, galīgi ignorējot pasaules šāsdienas literāro perspektīvu, kas nedrīkstētu būt sveša, ja vēlamies tajā parādīties ar saviem rakstiem.

TIE PAŠI VĒZI, TIKAI...

No tādiem pašiem tematiskiem apsvērumiem vadījušies arī t.s. latviešu padomju literātūras politiķi, pērngad izdodami zviedriski tulkoto Dagnijas Zigmontes romānu „Bērni un koki aug pret sauli" (Dagnija Zigmonte, Barn och träd sträcker sig mot solen. Moskva: Borkförlaget Progress, 1966). Piedevām vēl tāds apstāklis, ka grāmata tulkota no tulkojuma krievu valodā un tulkotājs Rolfs Berners bijis pilnīgi neinformēts par latviešu valodas īpatnībām, kādēļ satulkojis romānu tā, ka tur, kur zviedru valodā — lietojot latviešu vārdu, piemēram, santims — jābūt nominātīvam, šis vārds atstāts tādā pašā locījumā, kāds tam bijis latviešu oriģinālā, tā it kā „latviskojot" zviedru valodu!

Dagnijā Zigmonte pirms vairākiem gadiem bijusi „populāra" arī trimdā. Populāritātes iemesls bija viņas žurnālā „Karogs" publicētais kontroversālais stāsts „Zelta putekļi" (1957.). Toreiz Zigmonte savus literāros darbus parakstīja ar Dagnijas Cielavas vārdu.

„Bērni un koki aug pret sauli" ir Zigmontes (dz. 1931. gadā) otrs romāns un latviski publicēts 1959. gadā. Tajā mēģināts notēlot Rīgu vācu okupācijas laikā, skatītu ar skolnieces Ilgas acīm.

PAR LITERĀTŪRU PĀRĢĒRBTS APVAINOJUMS

Ar šādu virsrakstu recenziju par Zigmontes grāmatu iesāk Upsalas laikraksts „Uppsala Nya Tidning" (31.8.1967.). Recenzents Ivans Faludi raksta: „Politiska propaganda, kad tā parādās pārģērbta par literātūru, reti ir talantīga. Un ja nu par savu uzskatu paudēju tā izvēlas bērnu, tad lasītājs kļūst vēl aizdomīgāks, jo drīz vien pamana, ka šī propaganda apgriezusi ar kājām gaisā visu, ko zinām no bērnu psiholoģijas,un tajā pašā laikā noklusē faktus, par kuŗiem mēs tik labprāt gribētu kaut ko uzzināt."

Ir zēl, ka tā, — saka recenzents, — jo mēs tik reti dabūjam ielūkoties „mazo" tautu literātūrā, jo zviedru apgādi nav sevišķi ieinteresēti iespiest latviešu, lietuviešu un igauņu darbus. Vajadzētu būt pateicīgam padomju izdevējiem par šo pakalpojumu, ka tiekam pie grāmatām, kas citādi nekad neparādītos zviedru valodā. Bet —

Bērni un koki tiecas pret sauli (zviedru valodā „sträcker sig" nozīmē tiekties oriģinālituli „aug" vietā)? — Jā gan, to dara arī autore. Viņa tiecas — būdama tādā līdzskrējēja, kāda viņa ir — pret sauli, kas uzlec aiz Kremļa mūŗiem un tūdaļ paslēpjas aiz propagandas biezās mākoņu segas, — konstatē Faludi.

Faludi arī saka, ka Pad. savienībā ir ne mazums labu bērnu un jauniešu grāmatu, bet Dagnijas Zigmontes romāns ir viss kas cits, tikai nekas tāds, ko mēs vēlētos redzēt grāmatu tirgū. Vismaz ne Zviedrijā. Vai tā ir, — jautā Faludi, — propaganda, kas bijusi domāta pieaugušiem padomju pilsoņiem? Vai arī eksportprece, kas adresēta eventuālajiem lētticīgiem zviedriem?

Kas par vainu? Vispirms recenzents norāda uz to, ka Ilgas, romāna varones, refleksijas, redzot Latviju vispirms pārplūdinātu ar krievu, pēc tam ar vācu karaspēka ierašanās. Pārmērīgi apdāvināta un vērīga, mazā Ilga nezina nekā par Staļina desmitiem tūkstošu deportēto latviešu pazušanu Sibirijas virzienā.

Tā ir zviedru lasītāja intelektuālā līmeņa un viņa domāšanas spēju nonicināšana, pieņemot, ka lēta un slikti uzrakstīta propaganda spēj to ieekmēt. Labākā padomju bērnu literātūra ir brīniškīga. Bet tā ir nožēlojama, kad grib būt laba propagandistiskos nolūkos, — raksta nobeigumā secina recenzents.

SPĀRDĀS PRET DZELONI

Drīz vien pēc Zigmontes grāmatas parādīšanās Zviedrijā šo recenzēja laikraksta „Göteborgs-Tidningen" kultūras daļas līdzstrādnieks Gunars Irbe (Kolonialmakten skriver roman, GT, 11.5.1966.), konstatēdams apmēram to pašu, ko „Uppsala Nya Tidning" gadu vēlāk. Recenzents cita vidū norādīja, ka grāmata tulkota visai neveiklā, kaut formāli pareizā zviedru valodā, pielaižot jau sākumā minētās kļūdas lietojot deminutīva formu „Ilgiņ", ko neviens zviedrs nesaprot, kaut būtu varēts lietot zviedrisko „Ilga-Lilla" u.t.t. Arī Irbe norāda, ka ar šo tulkojumu nav daudz līdzēts, ka zviedri nepazīst latviešu literātūru, jo „romāns pieder tam literāro sacerējumu tipam, kuŗos cilvēki notēloti no valdošās šķiras viedokļa. Mums ir tādas grāmatas par nēģeriem, un nu mums ir viena par latviešiem."

Pret šo „dzeloni" Rīga mēģināja spārdīties — vispirms latviešu valodā ar „Gēteborgā" raksītajiem komentāriem izdevumā „Svešuma Balss" (Nr. 5, 1966, g.), pēc tam raidījumā no Rīgas ra-

Nobeigums 5. lpp.)

AICINĀJUMS LĪDZSTRĀDNIEKIEM UN LITERĀTIEM

Lūdzam mūsu līdzstrādniekus un rakstniekus „Latvija Amerikā" Ziemsvētku un Jaungada numuram domātos darbus iesūtīt vēlākais līdz 1. decembrim.

Līdzīgi iepriekšējam gadam, lūdzam iesūtīt stāstus, noveles un līdzīgus darbus, kā arī pieteikt eventuālus romānus, kuŗus vēlētos publicēt mūsu laikrakstā.

LA redakcija

Riruta Senkēviča

TĀLUMOS AIZSĀPAS SIRDS

Starp tālo un mani
Gaŗie gadi par ceļu cietē.
Man liekas, viņā galā
Bērziņš tipina pretī
Ar grāvmalas gailpiešiem saujā, —
Ko aizmirsu paņemt līdzi.

Grab rati kā vakaros rāmos,
Līdz skaņa nolīst grambā.
Manas atmiņas dziļākā grambā.
Bet tālums veļas pāri un nāk
Kā smaržu vilnis no pļavas,
Kuŗā nav izsķiŗams, kas ir
No sviedriem vai vistošās zāles . . .

Nāk, un ne vairs ilgas, –
Pāts tālums aizsāpas manī,
Kļūst kā māja, kā sēta,
Kur speŗu šāsdienas soļus.
Es dzirdu vistālāko atbalsi,
Šai brīdī tālais ir kļuvis tuvs . . .

KULTŪRAS CHRONIKA

Latviešu nacionālais fonds Stokholmā 7. oktobrī atzīmēja savas darbības 20 gadus ar izcilu modernās mūzikas koncertu. Jau Kanadas pēdējos dziesmu svētkos dzirdētais amerikāņu pianists Roberts Mumpers atskaņoja Gundara Pones Otro kla vierdarbu. Mumpers, kuŗš darbojas par mācības spēku Ņujorkas valsts universitātē, kur māca arī Pone, koncerta ievadā spēlēja austrieša A. Buga klavieŗu sonātu un amerikāņu komponista Čarla Aives sonātu. Abi minētie komponisti pieder pie modernākā mūzikas novirziena pārstāvjiem. Piezīmējams, ka Gundars Pone vada arī Ņujorkas valsts universitātes jaunās mūzikas problēmu semināŗu un bieži lasa vies ekcijas citās amerikāņu universitāšu mūzikas fakultātēs.

POĻU BALERĪNA LATVIEŠU BALETA SKOLĀ TORONTO

Poļu baletdejotāja Ivona Vakovska, četras nedēļas viesojoties Toronto un sekojot Eiropā saņemtajiem ieteikumiem, apmeklēja un mācījās Dianas Vorpas baleta skolā. Viņas repertuārā jau ietelp baleti „Gulbju ezers", „Romeo un Jūlija", „Esmeralda", „Princese Aurora" u. c., kuŗos Ivona Vakovska dejo galvenās lomas.

Poļu balerīna Ivona Vakovska (pa labi) ar latviešu baletmeistari Dianu Vorpu.

Dianas Vorpas baleta skolas 16. gadu vecais audzēknis Džeralds Grejs, kas vairākkārt uzstājies latviešu sarīkojumos, parakstījis divu mēnešu līgumu ar baleta sabiedrību Canadian Folliets, kuŗas sastāvā pašreiz dejo pasaules izstādē Montreālā. Pēc uzstāšanās Expo 67 sabiedrība dosies Eiropas turnejā. Džeralds Grejs šo līgumu saņēma pēc panākumiem raksturdeju sacensībā, kuŗā ar savu dejošanas prasmi izpelnījās zelta medaļu. Oktobŗa beigās dejotājs atgriezsies Toronto, lai turpinātu studijas Dianas Vorpas baleta skolā.

Nobriedušа mākslinieka īpata un nopietna māksla

MAKSIMILIANA MITRĒVICA GLEZNU IZSTĀDE MINEAPOLE

Jāsaka liels paldies tām organizācijām un personām, kas rūpējas, lai mūsu atsevišķos trimdinieku „pagastos" dzīvojošie tautieši palaikam varētu iepazīties arī ar citās vietās dzīvojošo latviešu mākslinieku darbiem. Soreiz par šādu labestības darbu pateicība pienākas Dr. O. Olavai —Veinbergai un Dr. A. Veinbergam, kas deva iespēju mineapoliešiem iepazīties ar Ņujorkas pievārtē dzīvojošā latviešu mākslinieka Maksimiliana Mitrēvica darbiem.

Gleznotājs Maksimilians Mitrēvics 1932. gadā beidza Latvijas mākslas akadēmijas prof. R. Tillberga figūrālo meistardarbnīcu. Pēterpils mākslas akadēmiju beigušais R. Tilbergs bija pazīstams ne vien kā izcils portretu un žanra meistars, bet arī kā ļoti spējīgs paidagogs. Audzēkņi, kas mācījās viņa vaditajā darbnīcā, tika nopietni sagatavoti sava uzdevuma veikšanai.

Pievēršoties pašreizējai M. Mitrēvica darbu izstādei Mineapolē, jāsaka, ka viņa gleznas ar savu īpato apdari un teiksmaini latvisko tematiku dziļi iejūsmoja un savaldzināja vai ikkatru šīs izstādes apmeklētāju. Apstājoties pie tādas gleznas, kā „Veļu laiva", skatītājam likās, ka veļus šai laivā apmirdzētu mums nepazīstama, bet tikai bijīgi nojaušoma aizsaules gaisma. Te skatāms kaut kas tik brīnišķīgi vienkāršs, bet tomēr pārlaicīgs un varens. Gleznā „Caur sidraba birzi gāju" viss mirguļo kāda pelēciga, senatnīgi patinēta sidraba noskaņā. Tāds pats dainu un latviešu tautas senatnīgums iemūžināts gleznās „Rucaviete Nicā" un „Saime pie azaida", Tas pats sakāms arī par gleznām „Pļaujas laikā" un „Ceļš ar bērziem", kuŗās zeme, debesis un koki it kā sakusuši kopīgā neikdieniškā mirdzēšanā, kuŗā nav vakardienas, nav šodienas, nedz rītdienas, bet tikai ar mākslinieka gara acīm skatītā aistētiski formālā attieksme pret tēlojamo priekšmetu un viņa mākslinieciskā varēšana to iemūžināt uz audekla.

Arī par pārējām šai izstādē redzamajām gleznām — ar vairāk vai mazāk ikdienišķiem tematiem — divdesmit trimdas gados skatītām dažādu zemju ainavām, cilvēkiem un to vidi, jāsaka, ka te nav nekā kliedzoša, nekādu ātri nākošu un tikpat ātri gaistošu, modernisma vārdā darinātu triku. Viss liecinkā par nobriedušа mākslinieka īpatu un nopietnu sniegumu.

Gribētos atzīmēt, ka Maksimilians Mitrēvics savā mākslā ir tikpat daudz romantiķis kā reālists. Un tas ir labi, jo — kas gan ir viss reālais pret mazliet romantizēto, ar pārlaicības un nezūdamības vaibstiem apzīmogoto, mākslinieciski padziļināto esmi? Šī mākslinieciski padziļinātā esme taču ir tā, kas padara garīgi bagātākus un pacilātākus arī mūs, šīs izstādes apmeklētājus.

Maksimiliana Mitrēvica pašreizējā gleznu izstādē Mineapolē no 29. septembŗa līdz 1. oktobrim bija redzami pavisam 43 darbi — 40 eļļu un 3 temperas. Izstādē, kuŗu atklāja prof. K. Kaufmanis, bija ļoti kupli apmeklēta un jau pirmajā dienā tika pārdoti 6 darbi. Paldies izstādes apmeklētājiem un darbu ieguvējiem, jo mākslinieka, kam jāmēro 1300 jūdžu gaŗais ceļa gabals vienā un tikpat otrā virzienā, nepieciešams kā morālais, tā materiālais atbalsts.

Edvarts Tūters

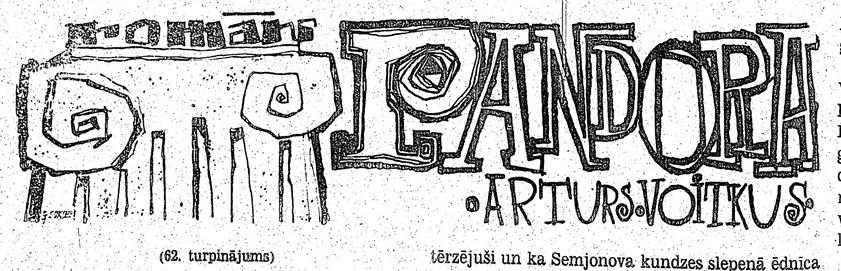

(62. turpinājums)

— Tas jums tikai tā liekas. Kaimiņa plavā zālīte vienmēr liekas zaļāka, — Ilga atkārtoja noklausītu gudrību.

— Redzieţ! Šis pats salīdzinājums — tādu mana sieva nekad nebūtu iedomājusi.

Ilga kautri nolaida skatienu.

Semjonova kundze ienesa pirmos ēdienus. Saruna pārtrūka. Kad vecā dāma istabu bija atstājusi, Mieriņš lūdza:

— Esiet jūs mājas māte. Laujiet man sapnot aizliegtu sapni.

— Kādu sapni? — Ilga izlikās nesaprotam.

— Sapņi par to, ka . . . ka tā ir īstenība. Ka es un jūs... ka mēs abi . . .

Viņš apklusa un iedūra skatienu šķīvī.

— Es saprotu, — Ilga klusinātā balsī teica. — Bet... tas nav labi... Tā nedrīkst. Ne jūs, ne es.

Mieriņš par jaunu pacēla acis.

— Kā es apskaužu Aivaru! Es nekad nevienu neesmu skaudis, bet Aivaru es apskaužu.

Pusdienas beidzās ar to, ka viņi norunāja satikties atkal nākamajā ceturtdienā.

— Tā būs mana svētdiena! — Mieriņš apgalvoja. — Vēl vairāk — mani Ziemsvētki!

Vakarā Aivars izjautāja Ilgu par satikšanās gaitu, bet Ilga visa nestāstīja. Teica tikai, ka Mieriņš bijis izmeklējis lieliskas pusdienas, ka abi dzīvi tērzējuši un ka Semjonova kundzes slepenā ēdnīca gaumīgi iekārtota.

— Ak tur! — Aivars lokālu pazina. — Ēdiens tur labs, bet citādi garlaicīga vieta. Parasti tur iet pāriši, kam vajaga atsevišķas istabas. Semjonoviša pulkstenī neskatās, ja vien pusdienas pasūtinātas pietiekami dārgas.

— Tā man arī likās, — Ilga teica. — Bet citādi visādi tur viss pieklājīgs.

— Katrs jau tur arī nevar samaksāt, — Aivars nobeidza sarunu.

Par norunu ceturtdien atkal satikties, Ilga vīram nekā neminēja.

Ceturtdienu pusdienas kopā ar Mieriņu kļuva par Ilgas dzīves kārtības neatņemamu sastāvdaļu. Mieriņš izturējās vienmēr nevainojami. Tik korekti, ka viņa korrektums Ilgu dažreiz pat kaitināja un gandrīz vai apvainoja. Galu galā — ja Mieriņš apgalvoja, ka viņa kļuvusi tā domu un sapņu centrs, viņš varēja vismaz mēģināt savu kaislību izrādīt jūtamāk. Tagad gandrīz šķita, ka viņas pievilcība nemaz nav no lielajām un ka viņa nebūt nav spējīga vīrietim sajaukt prātus tik tālu, lai tas kaut uz mirkli aizmirstos. Viņa apņēmās satikšanos ar Mieriņu turpināt tik ilgi, kamēr tas beidzot mēģinās lēkt pāri paša celtajam attiecības un uzvedības žogam.

Bet, it kā šo Ilgas vēlēšanos zinādams, Mieriņš turpināja būt tikpat savaldīgs kā līdz šim un tikai vārdos laiku pa laikam atgādināja, ka bez Ilgas vairs nespētu dzīvot.

Nākošajā vasarā Aivaram atkal bija jābrauc uz Vāciju. Ilga brauca vīram līdz. Viņi apceļoja arī Franciju, atceļā apskatīja Prāgu, brīdi uzkavējās Kauņā un pēc trim nogurdinātājām nedēļām atgriezās Rīgā. Viesistabā uz galda vāzē dega divi duči tumši sarkanu rožu. Ziedu sūtītāja kartītes nekur neredzēja. Babīte puķes bija saņēmusi jau vakar, bet arī veikala zēns nebija zinājis, kas puķes licis sūtīt.

— Tev kāds slepens pielūdzējs, — Aivars zobojās. — Nabags tas tomēr nevar būt.

Nākošā diena bija ceturtdiena. Kad Aivars bija aizbraucis uz darba vietu, Ilga piezvanīja Semjonova kundzei.

— Vai Mieriņa kungs šai dienai licis ko gatavot?

— Kas runā? — Semjonova kundze bija uzmanīga.

— Avota, — Ilga atbildēja.

— Jā, jā! Jūs būsit? Oi, cik viņš būs priecīgs! Gospoģin Mieriņš te nāca katru ceturtdienu un viens pats bēdīgs sēdēja jūsu istabā. Viens pats — un gandrīz nemaz neēda.

Kad Ilga ieradās, viņu ielaida Mieriņš pats. Viņš izstiepa rokas un gribēja nācēju apkampt, bet tad it kā pārdomāja un, abām savām plaukstām satvēris Ilgas roku, pievilka to sev pie lūpām un ilgi skūpstīja. Tad viņš lēni pagrieza tās delnu uz augšu un iespieda tajā savu pieri.

— Kā es jūs gaidīju....

Mieriņš neatlaida Ilgas roku arī tad, kad viņi iegāja savā parastajā istabā. Un tikai tad, kad durvis aiz tiem aizvērās, notika tas, uz ko Ilga visu laiku bija gaidījusi: straujā, neapvaldītā kustībā Mieriņš apkampa Ilgu un piekļāva sev cieši klāt.

— Kā es pēc jums ilgojos . . . Ilga, Ilga, kaut jūs zinātu, kā es pēc jums degu!

Ilga pacēla skatienu un pusatvērtām lūpām skatījās, kā gaidīdama. Mieriņā. Viņas skatienā bija tik liela padevība, ka Mieriņš vairs nespēja atturēties, nemēģinājis Ilgu noskūpstīt. Beidzamajā momentā Ilga galvu pasita sāņus.

— Nē! — Ilga Mieriņu strauji atgrūda. — Mieriņa kungs!

— Piedodiet . . . — Mieriņš piesarcis murmināja. — Piedodiet... Es... Tas nekad vairs nenotiks . . . Nesavaldība — tā mana lielā vājība. Piedodiet...

Ilga visu pusdienu laiku bija sabozusies. Mieriņš domāja, ka tas noticis viņa nesavaldības dēļ; īstenībā Ilga bija noskaitusies, ka Mieriņš tik ātri atkāpies un nebija tai devis iespēju izrādīt vēl lielāku sašutumu.

Kafiju dzerot, Mieriņš pēkšņi pārtrauca iesākto teikumu, — viņš bija centies stāstīt par notikumiem galvaspilsētā Ilgas prombūtnes nedēļās, lai gan domas tam visu laiku bija citur.

— Avota kundze... Ilga... Man ļoti žēl, ka es biju tik straujš, bet tas tikai pierādīja arī man pašam. cik daudz jūs man nozīmējat. Un zinot to, ka jūs pati dzīvojat laimīgā laulībā... un ka man uz jums nav ne mazāko izredžu... man šķiet, ka būs pareizāk, ja mēs darīsim tā, kā jūs pati kādreiz teicāt: mēs turpmāk vairs nesatiksimies. Nē, nerunājiet pretī. Jūs nezināt. cik grūti man nākas to teikt, bet tā būs godīgāk.

— Godīgāk — pret ko? Pret jūsu kundzi? — Ilga pavīpsnāja. — Lūk, jūs esat tāds pats kā visi vīrieši. Es jums esmu apnikusi — tas ir viss. Tās rozes — tās bija uz atvadīšanos, vai ne?

Mieriņš bija piecēlies kājās un piegājis pie loga. Neatskatīdamies viņš turpināja:

— Tās rozes... Ja drīkstējis, es jums tādas nestu ik dienas. Un mana sieva... Mana sieva vairs ilgi nebūs mana sieva.

(Turpinājums sekos)

Dzīve otrpus planētas

ARCHIBĪSKAPS A. LŪSIS STASTA SAVUS VĒROJUMUS JAUNZĒLANDĒ UN AUSTRĀLIJĀ

Mūsu laikraksts jau sniedzis plašu informāciju par Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskapa A. Lūša gaitām Jaunzēlandes un Austrālijas apciemojuma laikā šāgada aprīlī un maijā, bet rakstītais attiecās galvenokārt uz baznīcas dzīves un darba jautājumiem. Šoreiz sniedzam archibīskapa personīgos vērojumus un iespaidus ceļojuma laikā, kuŗi izkristallizējušies pēc vērtējumam nepieciešamās laika atstarpes.

Lielākā daļa baznīcēnu pēc Plaujas svētku dievkalpojuma Sv. Jāņa baznīcā Toronto piedalījās dāmu komitejas rīkotajā draudzes pēcpusdienā, kuŗā archibīskaps A. Lūsis stāstīja savus Jaunzēlandē un Austrālijā gūtos iespaidus.

Lidojums pāri Klusajam okeanam bijis patīkams, bet pasažieri gan ne sevišķi uzvedīgi. „Naudas, šķietami, tiem netrūka, bet daudz kā cita gan." Izmantojot bezmaksas dzeŗamos, tie nonākuši līdz teātrālai āksīībai, arī sievietes. Havajas paradīze izrādījusies pliekana un komerciālizēta, bet lētos Japānā darinātos stikla kruzuļus ceļotāji pirkuši aizgūtnēm pie lidlauka iekārtotajās novietnēs, lai mājās lepotos ar Havajā iegūtajiem suvenīriem.

Jaunzēlandi pēc stāstījumiem un paša vērojumiem archibīskaps apzīmēja par skaistāko zemi pasaulē. Auglība tajā pasakaina, veģetācija krāšņa, apbrīnojama savā krāsu skaistumā un dzīvīgumā, ielejas un līdzenumi maināās ar sniega klātām kalnu virsotnēm (augstākais 9000 pēdu virs jūras līmeņa). Ziedu bagātību raksturo gadījums ar meža vidū atstātu māju. Kad īpašnieks atgriezies, viņš to vairs nepazinis — bites māju bija pārvērtušas par stropu, pilnu ar medu, un bija jālieto lāpsta, lai māju iztīrītu no saldās bagātības. Puķes sasniedz augstumu, ka jau apzīmējamas par kokiem, piemēram — hibiski, Spāņu rozes un fuksijas ir koki. Dažas kaktusu šķirnes brīvē dabā zied un smaržo. Pie Kraistčērčas ir Farraites ezers, kuŗu apakšzemes kanālis savieno ar okeanu. Jaunzēlandē ir arī vienīgais līcis pasaulē, kuŗā okeana viļņi izskalo t. s. pusdārgakmeņus, pie tam tādā daudzumā, ka ikviens apmeklētājs kaut ko atrod. Ja nebijušas pārsvešanas grūtības, tad būtu varēts atvest tik daudz, ka ikvienam klausītājam iznāktu pieminai pa šādam akmenim, — smaidot piebilda pasaku zemes apmeklētājs. Suvenīru apskatē daži no šiem akmeņiem bija redzami. — Ūdeņi sacenšas savā bagātībā un krāšņumā un makšķernieki velk milzu lomus, sevišķi foreles, kas peld lielos baros. Archibīskaps kādu vakaru piedalījies zušu „medībās", kas vakaros lienot uz sauszemes no Elmera ezera, kuŗa ūdeņiem sajūtama sēra piesmaka. Zušus dur ar niedru žebērklišiem, un 3 vīri šādā veidā īsā laikā „samedījuši" divus kartupeļu maisus ar šīm zivīm. Kādā vietā iznācis arī nopeldēties karstūdeņu avota sasildītā ezeriņā.

Meži pilni medījumu, briežu pat par daudz. Jaunzēlandē ir kāds līcis, kuŗā paglābusies amerikāņu flote, kad otra pasaules kaŗa laikā japāņi ASV militāros spēkus iztriekuši no Āzijas. Kāds delfīns, šis gudrais dzīvnieks, izvadījis šo floti caur Kuka jūras šaurumu, tā paglābdams no iespējamas sadursmes ar japāņiem. Delfīni glābjot arī slīkstošus bērnus, bet ignorē pieaugušos, kas iziekas slīkstam. Zinā mā gada laikā tiem Klusajā okeanā pie kādas salas ir sapulcēšanās vieta, kuŗā tie, pēc vadoņa pavēles, peldot 2 — 6 un vairākiem blakus, taisa vienlaicīgus lēcienus un dažādas citas izdarības. Amerikāņi mēģina izpētīt vai nevarētu ašifrēt delfīnu valodu.

Jaunzēlandei ir raksturīgs klusputns, garu knābi, bez spārniem, kas gūst barību, ritmiski sitot kājas pret zemi. Tārpi domā, ka list lietus, lieh laukā un kivi putns tos noķer. Jaunzēlandē nav plēsīgu zvēru un čūsku un uzraudzības iestādes stingri kontrolē, lai šie nevēlamie dzīvnieki nelieviestos.

Kādas meža kapsētas vidū uzgiets arī latvieša kaps. Pieminams arī Zediņa tēvs, kas pēc 50 gadu dzīves svešumā runājis tīru latviešu valodu. Kāds cits agrāko gadu iecelotājs — Šmeriis no Dobeles apkaimes — iemantojis turību, vidams kuģu tauvas no kalmei līdzīga auga, kuŗa niecīgāko šķiedru nevar pārraut. Viņa meita bijusi rokdarbu skolotāja, kuŗas darbi redzami daudzās jaunzēlandiešu mājās.

Jaunzēlandes latviešu skaits ir apm. 400. Viņiem ir tikai viens pašu iestādījums — draudze, kuŗu apkalpo māc. Romans Reinfelds. Saticība, sirsnība un viesmīlība raksturo šo nelielo latviešu saimi, kuŗas vairums dzīvo Kraistčērčā.

Austrālijas pilsētas daudz neatšķiras no citās valstīs redzamajām. Bet tā kā tajās nav daudz rūpnīcu, šīs pilsētas ir tīras, ielas plašākas un pie mājām daudz puķu stādījumu. Taču latviešu mīlestību uz puķēm un skaistumu nepārspēj arī austrālieši. Ja pie kādas mājas redzama liela ziedu bagātība, gandrīz droši var pieņemt, ka tajā dzīvo latviešu ģimene. Tik labi latviešiem tomēr neklājies iecelošanas sākuma gados. Kāds no viņiem atceras, ka iebraucējus vairākas stundas veduši neapkurinātā vilcienā, kuŗā tie pilnīgi pārsaluši. Sākumā nav atļautas arī latviešu skolas, tāpat žurnālos un laikrakstos pusi teksta bijis jāievieto angļu valodā. Tagad tautieši iedzīvojušies, uzcēluši arī latviešu namus, kuŗu zālēs vietas 600 — 800 apmeklētājiem. Latviešiem pieder 3 lauku īpašumi — Spridīši, Kursa un Straumēni. Dažas jūdzes no Adelaides atrodas veco ļaužu mītne, kuŗā tie labi aprūpēti, maksājot 2 dol. nedēļā, kamēr valdības pabalsts ir 12 dol. nedēļā.

Jādomā, ka latviešus ietekmē arī austrāliešu likumi, tāpat kā pašus iezemiešus. Proti, visas dzertuves slēdz plkst. 6 vakarā. Šteiga ir milzīga, lai pēc darba beigām vēl pagūtu iepirkties vai „pielieties". — Māju būves iespaido karstais un sausais klimats. Dažās vietās tās ceļ uz pāļiem, lai vējš tās dzesētu arī no apakšas. Jumtus taisa no skārda un limeniskus, lai lietusūdeni novadītu un uzglabātu tvertnēs. Sausajā laikā zeme ir izkaltusi un kaila, bet pēc lietus tā nedaudz dienās pārklājas ar zāli un ziediem izšķērdīgā krāšņumā. Daudzas Ziemeļamerikā dārgas puķes Austrālijā aug kā nezāles, piemēram, kallas, lilijas u. c. Vēlāk uz ekrāna varēja redzēt lielu, dažādu krāsu ziedu puķi. Izrādās, ziedi augdami savijušies kopā un paši šo puķi izveidojuši. Lai izmantotu zemes mitrumu līdz pēdējam, koku ir maz. Kāda šķirne — t. s. Black boy 100 gados izaug tikai 1 pēdu. Mežu ugunsgrēkos tas tomēr nesadeg, jo stumbram apkārt ir eļļaina masa, kuŗa sadeg, bet metallcietā smagā koksne paliek neskarta.

Eukaliptiem miza ir balta. Runājot par krāsām, jāpiemin, ka arī putniem tās neparastas, piemēram, vārnas ir baltas. Daudz arī melno gulbju. Vēl viens dīvainulis putnu saimē ir kokaburra, kas kas prot tik neganti smiesties, ka nezinātāju var pārbiedēt līdz nāvei. Visjaukākais dzīvnieciņš ir mazais un mīlīgais koala lāčītis. Šos lāčīšus nekur citur nevar ieaudzēt, jo tie pārtiek tikai no vienas noteiktas eukaliptu šķirnes lapām. Pazistamā lēkšanas čempiona ķengura ādas lieto kažokiem, tās maksā tikai 120 dol. Austrālijas vidienē klejo lieli kādreiz brīvlaistu kamieļu, briežu un citu dzīvnieku bari. Mūžameži klāj ziemeļrietumu territorijas. — Lidojums no Balarataus uz Pertu šķitis kā ceļojums ap mēnesi — milzīgi krēteri, kalni, lejas — viss kails, izdedzis.

Vecā zeltraču pilsēta Džilonga, kuŗā ziedu laikos mita 140.000 iedzīvotāju, samazinājusies uz pusi. Šīs pilsētas apkaimē atrasts lielākais zelta gabals pasaulē — divu kāpostgalvu lielumā.

Atzīmējama austrāliešu ārkārtīgā cieņa pret saviem kritušajiem kaŗavīriem. Pilsētās ir parki, alejas, kur katram kaŗavīram iestādīts 1 koks, pie tā plāksnīte ar kritušā vārdu. Ja koks iet bojā, tā vietā iestāda jaunu. Mūzejos šiki attēlotas ievērojamākās kaujas maketos.

Savu mīlestību pret mākslu sidnejieši parāda, ceļot lielisku, lopnu un īpatu operas namu, kas atgādina, gliemežvāku kombināciju. Sākotnējais izmaksas aprēķins 7 milj. dol. apmērā jau pārsniegts trīskārši.

Archibīskaps atkārtoti izcēla Austrālijas latviešu viesmīlību un ar pateicību pieminēja visu piedzīvoto un pieredzēto.

J.U.

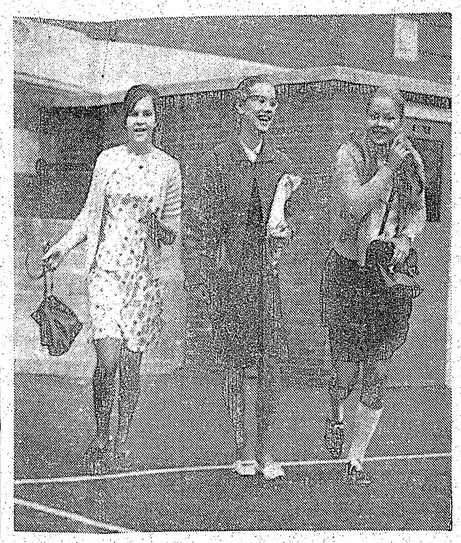

Kauī laiki allaž mainās, skolēni tomēr visos laikos paliek vienādi: skolā patīk visai labi, tomēr „riksis" pēc pēdējās stundas uz mājām vienmēr vieglāks. Uzņēmumā Toronto latviešu sestdienas skolas 7. klases audzēknes (no kreisās) Margarita Sama, Māra Strazdiņa un Anita Grīnberga priecīgi steidzas uz mājām.
Foto: J. Liģers

Gaidāms grozījums sodu likumā

PIEZĪMES PAR DAŽĀM PROBLĒMĀM CIETUMNIEKU GAITĀS

Salīdzinot mazgadīgo likuma pārkāpēju apmācību centrus ar pieaugušo pārmācības namu, vērojams, ka Ontario labošanas iestāžu ministrija tiešām daudz pūļu, līdzekļu un rūpju ieguldījusi jauniešu morāles „izlaisnošanā". Līdzekļi viņu pāraudzināšanai un rehabilitācijai netiek žēloti, jo departamenta ierēdņu pārliecība ir, ka tas nākošajās paaudzēs atmaksāsies. Vai pūles tiešām nesis augļus, to, protams, rādīs tikai laiks, bet nenoliedzami tiek darīts svētīgs darbs.

Liela nozīme šai darbā ir t. s. pārbaudes ierēdnim (probation officer), kuŗa gādībā no audzināšanas iestādes atlaistais nonāk. Nesenajā šo ierēdņu apvienības sanāksmē Niagarā bija aicināti 5 atlaistie jaunieši, lai izteiktu savas domas par šo ierēdņu darbību. Vienprātīgs bija atzinums, ka tas, vai jaunietis turēsies uz „taisnā ceļa" vai ne, ir visvairāk pārbaudes ierēdņa personīgās pieejas nopelns. Jauniešu prasība bija, lai viņš būtu „cilvēks, ne mašīna", veltītu savam aizbildnāmajam personīgu interesi un pār visām lietām būtu stipra, noteikta personība, kas. spēj palīdzēt nelaimē iekļuvušam nokļūt uz ceļa un uz tā arī turēties. Tā kā šo jauniešu vairumam nav tādu vecāku, pie kuŗiem tie varētu droši griezties ar savām problēmām, ļoti svarīgi, lai pārbaudes ierēdnis viņus uzklausītu un ikvienam pieietu individuāli. Diemžēl, tas ne ikreiz iespējams, jo šie ierēdņi ir pārslogoti — sava mazā skaita dēļ vienam parasti uzdots tikt galā ar 50 — 60 jauniešiem, un tas izslēdz lielu iedziļināšanos atsevišķa jaunieša dzīves problēmās.

Anglikāņu priesteris P. Bārkvejs Niagaras sanāksmē izteicās, ka pārbaudes ierēdņiem nepieciešama arī draudžu un visas sabiedrības palīdzība, neļaujot izolācijai nomākt jaunieša garu pārbaudes laikā.

Kā jauninājums minams, ka no cietuma atlaistiem pieaugušiem federālā valdība paredzējusi celt īpašas „pusceļa mājas", kuŗās tie varētu uzturēties pirmajā laikā pēc atlaišanas, pamazām pierodot pie sabiedrības un normālas dzīves. Montrealē šādas mājas atvēršana gaidāma rudenī. Sievietēm „pusceļa māja" paredzēta Kingstonā. Toronto šāda nama celšana pagaidām nav iespējama apbūves gabalu auguma cenu dēļ.

Lai apkarotu bēgšanas no provinces cietumiem, ministrs A. Grosmans iesniedzis federālajai valdībai priekšlikumu vienādot soda mērus un noteikumus federālajos un provinču cietumos. Pašreizējais likums nosaka, ka federālā cietuma iemītniekam automatiski atlaiž ¼ soda laika, bez tam ar labu uzvešanos un strādīgumu viņš ik mēnesi var dzēst no soda 3 dienas, tādā veidā, piemēram, 2 gadu cietuma terminu samazinot par gandrīz 7 mēnešiem. Turpretim provinces cietumniekam piespriestais maksimālais sods divi gadi bez vienas dienas arī jānosēž bez samazinājuma. Viņš ar strādīgumu, labu uzvešanos, visu cietuma likumu ievērošanu un uzticamību (šie noteikumi jau ir stingrāki nekā federālajos cietumos!) var izpelnīties tikai par 3½ mēnešiem reducētu sodu. Šī nevienlīdzība Kanadas cietumniekos rada lielu neapmierinātību, un bēgšanas gadījumi, īpaši no minimāli apsargātajām ieslodzījumu vietām, pēdējos gados ļoti vairojušies. No Burvašas lauksaimniecības spaidu darbu nometnes 1960. gadā izbēga 36, bet 1966. gadā jau 201 cietumnieks. Par bēgšanu viņi saņem līdz 2 g. papildsodu un tiek ievietoti federālā cietumā, jo kopīgais „sēdēšanas" laiks pārsniedz 2 gadus. Automatiski to reducējot par ¼ un pieskaitot ar labu stāju izpelnītos mēnešus, tādā cietumnieks tiek atlaists mājās ātrāk, nekā tas viņam būtu iespējams, ja godīgi izciestu 2 gadu sodu provinces cietumā.

Pārmaiņas likumā, kas vienveidotu soda mērus, atbalsta arī Ontario tiesnešu apvienības. Likumprojektu vēl šai federālās valdības sesijā iesniegs tiesas ģenerālpilnvarnieks Lorenss Penells. Ir cerības, ka valdība šo jautājumu drīzumā nokārtos, jo Burvašas apkārtnes iedzīvotāji diezgan nobažījušies par bieža jiem ielaušanās gadījumiem. Es tēras iedzīvotāji, netālu no Burvašas, izveidojuši pat komiteju, kas piekritīgajām iestādēm iesniegusi lūgumu novērst izbēgošo cietumnieku neganības un iebrukumus apkārtējās mājās. —ns

Palīdzības darbam ...

(Pārnesums no 1. lpp.)

vanagus un vanadzes: „Mēs esam izklīduši 12 zemēs, bet mūs vada viena vadība— DV centrālā valde, un mēs esam palikuši tie paši 'letiņi', kas nāca no Cēdelgemas, bet mūsu darbi ir sariebuši ienaidniekam, par ko liecina tā niknā lādēšanās. Latvijā par DV uzņemta pat īpaša nomelnošanas filma — „Vilkači", bet, kad latvieši straumēm sākuši plūst, lai šai filmā redzētu DVF Londonas namu un Latvijas sūtniecību, šī filma izņemta no apgrozības."

Papildinot rakstveidā visām nodaļām izsūtīto ziņojumu, DVF valdes pr-dis J. Frišvalds informēja, ka slimības dēļ no pienākumiem atlūdzies valdes kasieris un administrātīvās daļas vadītājs K. Ampermanis. Sapulce viņa vietā pieaicināja kandidātu R. Pureniņu. J. Frišvalds vēl ziņoja par DV mēnešraksta stāvokli, kuŗa izdošanai nepieciešamas piemaksas, aicinot nodaļas iesūtīt sludinājumus, kas daudz palīdzētu žurnālam materiālā ziņā. Atzīmējot Latvijas dibināšanas 50. gadadienu nākošajā gadā, DVF vēlas izkārtot Ņujorkas kokļu ansambļa viesošanos, cejojošu gleznu izstādi un kopīgas baltiešu dziesmu dienas.

Sapulce pieņēma valdes iesniegto rezolūciju: a) Atzīstot DVF saimes paveikto darbu, izteikt atzinību visiem DVF darbiniekiem un biedriem. b) Ievērojot latviešu sabiedrības atbalstu, izteikt pateicību visiem DVF atbalstītājiem. c) Raugoties pretim nopietnajiem uzdevumiem nākotnē, aicināt tautiešus, tautietes un latviešu jaunatni iestāties DV organizācijā. d) Domājot par latviešu tautas likteni, saukt un mudināt biedrus un visus tautiešus ar līdzdalību un līdzekļiem atbalstīt DVF darbību un pasākumus Latvijas brīvības labā.

Izdebatējot aprūpes jautājumu, delegāti pieņēma šādu valdes ierosinātu rezolūciju: „Ikvienā gadījumā, kad vajadzīga palīdzība, vispirms jācenšas izmantot Britanijas valsts sociālās palīdzības kā parastie, tā papildpabalsti; tikai lielas nepieciešamības gadījumos, kad valsts pabalsti jau tiek izmantoti, nodaļu un kopu vadības var apsvērt attiecīgā pabalsta pieprasījuma iesniegšanu DVF valdei, bet neizmaksāt pirms DVF valde nav to piešķīrusi."

J. Frišvalds sniedza paskaidrojumus par DV centrālās valdes pieņemto lēmumu izmantot pretkomūnistiskās NTS organizācijas raidītāju latviešu radioraidījumiem uz okupēto Latviju. Uz visām trim DVF iepriekš izteiktajām vēlmēm DV CV sēdē saņemta piekritoša atbilde. Delegāti šo valdes rīcību akceptēja ar 40 balsīm, vienam atturoties. V. Janums norādīja uz grūtībām, kas radušās DV CV centrālajai valdei sakarā ar izmaksātā avansa atgūšanu no Venta Press īpašnieka J. Andrupa pēc viņa atteikšanās rediģēt un iespiest grāmatu „Daugavas Vanagi 20 gados".

Kultūras daļas vadītājs A. Freimanis ziņoja, ka rakstnieka Arnolda Apses viesošanās Anglijā atlikta viņa veselības pasliktināšanās dēļ. LNPL prdis J. Ranka iepazīstināja delegātus ar paredzētajiem nodomiem Latvijas dibināšanas 50. gadadienas atzīmēšanā, kuŗa domāta izvērst divās plāksnēs: politiskajā un mūsu iekšējo morāles spēku stiprināšanā. Viņš arī iepazīstināja, kādam nolūkam domāts Latvijas brīvības fonds: nepieciešams uzkrāt līdzekļu rezerves gan pašreizējiem, gan nākotnes uzdevumiem Latvijas brīvības atgūšanas darbā.

Jaunatnes daļas vadītājs L. Cerkiņš izteica prieku par jauniešu sagaitu Almēlijā, kuŗa dod cerības, ka iespējams sagaidīt sekotājus. DVF ārējās informācijas daļas referents J. Rolavs savukārt atzinīgi vērtēja, ka pirmo reizi jauniešu sagaitas programmā bijuši referāti, kas izskaidro latviešu brīvības ciņu, un apgaismo, kas ir komūnisms. Viņš uzsvēra, ka ar latviešu valodas mācīšanu un kultūras saglabāšanu vien nepietiek, ar to vien nevar sagaidīt jaunus cīnītājus.

J. R.

PATEICĪBA

Vissirsnīgāko pateicību izsaku Sv. Andreja draudzei, māc. A. Copa kungam, LPB Kanadas kopai, J. Niedras piemiņas fondam, A. Siliņa kundzei un A. Ozoliņa kungam, draugiem un pazistamiem tuvumā un tālumā, kas ar dziļi izjustiem vārdiem un skaistiem ziediem piedalījās manas mīļās sievas M. Kronis izvadīšanā uz pēdējo dusu.

Pateicībā

E. Kronis.

TORONTO ZIŅAS

Austrumu draudzes jauniešu grupa, vecāka par 16 gadiem, kārtējās sanāksmes un mācības atsāks 15. oktobrī plkst. 2 dienā Sv. Barnaba baznīcā.

Latviešu koncertapvienība jauno sezonu ievadīs 12. oktobrī plkst. 8.30 vakarā Latviešu namā ar soprāna Mildas Grimmas-Štrausas un pianista Hugo Štrausa koncertu. Bez sezonas abonementa kartēm ierobežotā skaitā būs dabūjamas arī atsevišķas ieejas kartes.

Pēc ilgākas slimošanas Sv. Džozefa slimnīcā 67 gadu vecumā mirusi Ilona Grosberga. Nelaiki 7. oktobrī pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodaļījumu izvadīja māc. A. Čops. Aizgājēja atstāj dzīvesbiedru Eduardu, meitu Dailu Smelteri ar znotu un 4 mazbērniem, kā arī dēlu Jāni ar vedeklu un 2 mazbērniem Anglijā.

Sv. Andreja draudzē jauniešu grupa (13 — 15 gadu vecumā) mācības un sanāksmes atsāks 15. oktobrī plkst. 12.30 dienā baznīcas telpās.

Krituošo kaŗavīru pieminekļa padome 12. novembrī plkst. 3 pēcpusdienā pie Krituošo piemineķļa Saulainē rīko 11. novembŗa svētbrīdi, pieminot un godinot varoņus. Pēc svētbrīža demonstrēs filmas par pieminekļa atklāšanu un sarīkojumiem, kuŗi pie tā notikuši 5 gados kopš uzcelšanas.

TLB inženieŗu un techniķu kopas sarīkojumā 13. oktobrī plkst. 9 vakarā Latviešu namā V. Sabanskis referēs par tematu „Lidojošie šķīvji — fakts vai ilūzija?" Referentam ir tik bagātīgs materiālu krājums, ka pietiktu vairākiem vakariem, personīgo pieredzi ieskaitot. Lidojošo šķīvju fainomens nav nekas jauns: jau otra pasaules kaŗa laikā šie lidķermeņi it kā novēroti, un daudzi domāja, ka tie ir kāds slepens pretinieka izgudrojums. Lielākais lietpratējs šai jautājumā — Dr. Haineks nesen apciemoja Toronto universitātes institūtu gaisa telpas pētījumiem. Viņam bijis jānoskaidro neskaitāmus zinojumus par šiem noslēpumainajiem lidķermeņiem vai, pareizāk, mums nepazistamu fainomenu, un Dr. Haineks atzinis, ka daļa ziņojumu šķitusi ticama.

Rietumu slimnīcā ar sirdstrieku 88 gadu vecumā mirusi Vera Lukstiņa, kuŗu pēdējā gaitā izvadīja 2. oktobrī uz Ziemeļjorkas kapu pareizticīgo nodaļījumu. Aizgājēja atstāj meitas Irēnu Upīti un Tatjānu Martinsoni ar ģimenēm, kā arī mazdēlu Nikolaju Upīti ar ģimeni.

LONDONA

Latvijas universitātes gadasvētku sarīkojumu, kas bija labi apmeklēts, 30. septembrī bija rīkojusi Studentu korporāciju kopa Londonā. To ar uzrunu ievadīja kopas seniors R. Bērziņš, norādot, ka kopš Latvijas universitātes dibināšanas pagājuši jau 48 gadi, no kuŗiem vairāk nekā puse pavadīti nebrīvībā. Latvijas patstāvības laikā mūsu augstākajām mācību iestādēm bija ievērojama loma nacionālās un kultūras dzīves veidošanā, kas devusi stiprinājumu kā okupācijas laikā, tā arī trimdas gaitās. Tādēļ mūsu studējošās jaunatnes uzdevums ir šo kultūru saglabāt un veidot tālāk. Akadēmisko runu teica komponists Imants Sakss, iztirzādams latviešu tautas dziesmu renesansi kopš 19. gadsimta Pašreiz okupētajā Latvijā tautas dziesmas pakļautas sajaukšanai ar okupantu varas „kolchoznieku" un „sadzīves" dziesmām. Pilnīgai iznīcībai padotas mūsu skaistās Ligodziesmas. Arī brīvajā pasaulē latviešu tautas dziesmas ne katrreiz guvušas tām pienākošos ievērību dažādos godos, svētkos un nacionālos sarīkojumos. Koncerta daļā brīvmākslinieces Elfrīda Karlsone—Bērziņa nodziedāja vairākas tautas dziesmas komponista J. Vītola, E. Melngaiļa, Graubiņa, A. un J. Kalniņa, V. Dārziņa un T. Ķeniņa apdarē. Svinīgā sarīkojuma noslēgumā korporāciju kopas oldermanis E. Aukmanis pateicās visiem dalībniekiem un aicināja būt vienotiem mūsu nacionālās kultūras saglabāšanā un tālākveidošanā.

R. N.

KOPĪBAS GARS VĒL PĒC 20 GADIEM

Latviešu namā Toronto 30. septembrī bija pulcējušies kādreizējās Saules ģimnazijas Gēstachtā, Vācijā, 3. izlaiduma absolventi, lai atzīmētu sava izlaiduma 20. gadadienu. Jāpiezīmē, ka šī nav pirmā reize, kad minētās Vācijas DP nometņu laika ģimnazijas absolventi apliecina savu kopības garu, kas nu jau ildzis 20 gadu, jo līdzīgas „sauliešu" sanāksmes Toronto notikušas jau vairākkārt. Šoreiz jubilejas dienā piedalījās ap 40 Saules ģimnazijas 3. izlaiduma absolventu ar saviem skolotājiem, no kuŗiem daļa bija ieradusies pat no Kalgarijas, Klīvlendas, Ņujorkas un Čikagas.

Vakara ievadījumā 3. izlaiduma absolventu vārdā savus kādreizējos klases biedrus un skolotājus apsveica Ojārs Ieviņš, iteicot prieku par saglabāto klases garu un iespēju atkal reiz pakavēties kopīgajās atmiņās, bet reizē arī pavērot, kādu dzīves ceļu liktenis piešķīris katram biedram, kas pirms 20 gadiem saņēmis gatavības apliecību.

Kādreizējo skolotāju vārdā runāja B. Upāns, vispirms uzaicinot ar klusuma brīdi atcerēties starplaikā mirušos skolotājus O. Aumi un Ed. Tomasu. Savā runā B. Upāns uzsvēra, ka Saules ģimnazija Gēstachtā nav radusies gadījuma dēļ, nav izveidota sasteigtībā un bez nopietnas sagatavošanās, bet bijusā Valmieras ģimnazijas inspektora Jāņa Esera ierosmē pēc rūpīgiem apsvērumiem un visa nepieciešamā nokārtošanas, lai skola patiešām varētu nodoties nopietnam darbam. J. Esers arī uzņēmās jaunās ģimnazijas direktora pienākumus. Pateicoties piedzīvojušajiem Latvijas neatkarības laika mācības spēkiem P. Dreimanim, O. Aumem, Ed. Tomasam, Ed. Ramatam un citiem, izveidojās augsti kvalificēts skolas štāts, tādēļ jau ar pirmo dienu ģimnazija varēja darboties ar pilnu Latvijas vidusskolu mācību programmu pamatā. Ģimnazijas standarts bija augsts, to apliecināja dažādu vācu un arī Baltiešu universitātes Pinebergā atsauksmes, ka Saules ģimnazijas absolventi visi labi sagatavoti tālākajām izglītības gaitām augstākajās mācību iestādēs. Trimdas gadu statistika arī parādījusi, ka Saules ģimnazija devusi neparasti augstu universitāti beigušo skaitu. Tā ir neapšaubāma atzinība Saules ģimnazijas skolotāju kadram, bet arī — audzēkņu čaklumam un zināšanu alkai.

Runas beigu daļā B. Upāns atzina, ka, ievērojot nometnes baraku saspiestību, kādā darbojās Saules ģimnazija, tās kādreizējie audzēkņi var būt lepni uz sasniegto. Runātājs izcēla priekšzīmi, kuŗu šī absolventu grupa parāda citu skolu beidzējiem, arī pēc tik daudz svešuma gadiem saglabājot kādreizējo garu un kopību, rēgulāri pulcējoties kopā, kaut jābrauc no tālām vietām, lai satiktu vecos draugus un skolotājus.

Runas nobeigumā B. Upāns aicināja visus klātesošos vienoties latviešu darba himnā „Nevis slinkojot un pūstot". Visi vakara dalībnieki arī parakstīja suminājuma adresi Saules ģimnazijas direktoram J. Eseram, kas tagad mīt Austrālijā, kur vēl ilgus gadus strādāja skolotāja darbu, kamēr veselības traucējumi spieda to pārtraukt.

Vakara neoficiālā daļa pie jubilejas azaida galda aizritēja dziesmās un dejās, strāvojot kādreizējam Saules ģimnazijas draudzības un sirsnības garam. Visi šķīrās neapšaubītā pārliecībā, ka šis skaistais vakars nav bijis pēdējā tikšanās reize. Zg.

Gaŗezeram vajadz

(Pārnesums no 1. lpp.)

tekta G. Birkerta meta jau uzbūvēta estrāde, kuŗā dzies nu dienā novietojās koŗi un kuŗa labi kalpos turpmākajiem brīvdabas sarīkojumiem. Skauti atstājuši Tēvzemes nometnei latviskā stilā celtos ieejas vārtus Gaŗezerā, kuŗiem jānomaina vieniģi uzraksti, bet Indianapoles tautieši salabojuši un daļēji pat atjaunojuši laipas resp. dēļiem klāto ceļu gar ezermalu no peldmājas līdz Dzintariem 750 pēdu gaŗumā, veltījot šim darbam vairāku nedēļu nogales un personīgos līdzekļus. Daugavas Vanagi savukārt ierīkojuši visām prasībām atbilstošu šautuvi, kuŗā aizvadītajā vasarā notika organizācijas meistarsacīkstes, bet Tēvzemes nometnes laikā šaušanā vingrinājās dižskauti un roveri. V. Klētnieks minēja vairākus citus sīkākus uzlabojumus un paveiktos darbiņus, kā arī izteica ierosinājumus, bet to īstenošanai nepieciešams darba spēks un līdzekļi.

Kasieris A. Bērzkalns ziņoja, ka aizvadītajā sezonā, rēķinot „apaļos" skaitļos, ieņemti 45.000, bet izdoti 42.500 dol. Nesamaksātu rēķinu, galvenokārt par vidus-

Uz saulaini

IX

NĀKOTNES ZEME FLORIDA

Floridā nav jābaidās, ka varētu palikt bez naktsmājām. Moteļu ir pietiekami. Dažā vietā nekā cita nav, kā vienīgi moteļi. Bet daudz grūtāk atrast vietu, kur kārtīgi paēst. Ir dabīgi, ka maksa par dažāda labuma apmešanos arī ir dažāda. Miami, kur sezonā sākas tikai ap Ziemsvētkiem, vasarā par 10 dol. četrām personām var dabūt lielisku telpas, kamēr Panamas pilsētā, ziemeļrietumu Floridā, telpas maksā gandrīz divkārši, jo tur pašreiz ir „plaujas laiks". Deitonas jūrmalā, austrumu pusē, maksa par apmešanos ir kaut kur starp abām minētajām vietām.

Jūrmalā ir pietiekami baltu smilšu, no Džeksonvilles līdz Miami. Kaut kāda iemesla dēļ tūristi tomēr vairāk izvēlas dienvidu daļu, no Fort-Lauderdēlas līdz Miami jūrmalai. Še ļaužu netrūkst, un liekas, ka viens no iemesliem ir tas, ka smilšu josla še pietiekami plata. Kas meklē vairāk vientulības, tas var izvēlēties pavadīt atvaļinājumu vairāk ziemeļos — ap Deitonas jūrmalu.

Še bēguma laikā ar mašīnu var piebraukt tieši ūdens malē, atgulties smiltīs vai doties jūrā peldēt pa viļņiem. Ja grib izvairīties no drūzmas, tad ārpus Deitonas ir pietiekami klusu vietu. Izrādās arī, ka skrišana uz labajām gliemežvāku lasīšanas vietām bijusi nevajadzīga. Tur ir kvantitāte, bet kvalitāte austrumu krastā. Te gliemežvākus nevar grābt ar lāpstām, bet var sameklēt patiešām skaistus eksemplārus.

Gar jūrmalu tomēr izplešas jūdzēm gari gabali, kas nav apdzīvoti. Varētu varbūt brīnīties, kādēļ te nav s vismaz kāda p Ir iespējams, k daudz kas mai gad var vērot, visvairāk izvēl ir nekustamu ī ves gabalu pār kajām palmām dzami uzraksti, vā pirkšanai uz dažiem uzrā tas jau pārdo iepriekšējiem radušies vairāk rāk apdzīvotu dzīvotājiem ir strādnieki, kas jumu laika be zūd. Daudzi no Kunāju ar vies Pitsburgas, ar tāju no Bajonn no Romas, N kāds pavārs i kas jau pēc doties atpakaļ

Arī peldviesi sām ASV mal das. Kādam tik Floridas l jas zaļie paka ri esot daudz mene no Mičī lielo karstumu ā vienmēr pū pas. Kādam p Aiabamas nel ba starp viņu valsti, bet pas ju daļā sūdza kas neļaujot ties.

Arī man jā 50 centu par par pusbuše pampelmūšiem du ar latvisk lielu oranžu sito cenu, ka 50 jūdžu tālā

DEBESĪS KOKI . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

diofona zviedru valodā, „aprunājoties" arī ar pašu autori, kas gan neko pārāk neprotestēja, tikai pastāstīja par saviem nodomiem (9.2.1967.).

Redakcijas komentāros (27. 2. 1967.) sakarā ar šiem iebildumiem „Göteborgs-Tidning" norādīja, ka apgāds Progress Maskavā grāmatai pievienotā noticē lūdzis lasītājus izteikt savus spriedumus un vērtējumus, par ko apgāds būšot pateicīgs. Paldies vietā vērtētājs izlamāts, tādēļ esot jāvaicā, kāda gan jēga aicināt izteikties, ja tas tikai noved pie „dusmām, kaŗ iet pāri zemju robežām."

„DAGENS NYHETER": NEPĀRLIECINA!

Pagājušā gada jūlijā grāmatu īsā recenzijā aplūkoja arī Zviedrijas lielākā rīta laikraksta „Dagens Nyheter" recenzents Svens Vallmarks, kas atsaucās uz apgāda reklāmu, ka šī esot Dagnijas Zigmontes „līdz šim" labākā grā- mata. Īsi skicē tā stāstīts, Va būtu bijusi ār grāmata, jo lants. Bet vai ir veikla lunk lab, ka — tici uzrakstījusi - tu... Zobārst māte kļūst vā das tiem līdz mājās starp — savā veidā ga kā māte. T kā stāsts par laikmeta doku

— Jā, „tem literātūrai n Sīnī konkrēta cina, ka debe ieaug, jo sta kur tikai daž dīgt un augt, tu pasaules l tikas vēji. Be gāds Progres ka Rietumos nav tāda lite saucas par pa

TO ZIŅAS

vai„ pareizāk, mums nepazīstamu fainomenu, un Dr. Haineks atzinis, ka daļa ziņojumu šķitusi ticama.

●Rietumu slimnīcā ar sirdstrieku 88 gadu vecumā mirusi Vera Lukstiņa, kuŗu pēdējā gaitā izvadīja 2. oktobrī uz Ziemeļjorkas kapu pareizticīgo nodalījumu. Aizgājēja atstāj meitas Irēnu Upīti un Tatjānu Martinsoni ar ģimenēm, kā arī mazdēlu Nikolaju Upīti ar ģimeni.

LONDONA

● Latvijas universitātes gadasvētku sarīkojumu, kas bija labi apmeklēts, 30. septembrī bija rīkojusi Studentu korporāciju kopa Londonā. To ar uzrunu ievadīja kopas seniors R. Bērziņš, norādot, ka kopš Latvijas universitātes dibināšanas pagājuši jau 48 gadi, no kuŗiem vairāk nekā puse pavadīti nebrīvībā. Latvijas patstāvības laikā mūsu augstākajām mācību iestādēm bija ievērojama loma nacionālās un kultūras dzīves veidošanā, kas devusi stiprinājumu kā okupācijas laikā, tā arī trimdas gaitās. Tādēļ mūsu studējošās jaunatnes uzdevums ir šo kultūru saglabāt un veidot tālāk. Akadēmisko runu ļeica komponists Imants Sakss, iztirzādams latviešu tautas dziesmu renesansi kopš 19. gadsimta Pašreiz okupētajā Latvijā tautas dziesmas paklautas sajaukšanai ar okupantu varas „kolchoznieku" un „sadzīves" dziesmām. Pilnīgai iznīcībai padotas mūsu skaistās līgodziesmas. Arī brīvajā pasaulē latviešu tautas dziesmas ne katrreiz guvušas tām pienākošos ievērību dažādos godos, svētkos un nacionālos sarīkojumos. Koncerta daļā brīvmāksliniece Elfrīda Karlsone—Bērziņa nodziedāja vairākas tautas dziesmas komponista J. Vītola, E. Melngaiļa, Graubiņa, A. un J. Kalniņa, V. Dārziņa un T. Ķeniņa apdarē. Svinīgā sarīkojuma noslēgumā korporāciju kopas oldermanis E. Aukmanis pateicās visiem dalībniekiem un aicināja būt vienotiem mūsu nacionālās kultūras saglabāšanā un tālākveidošanā.

R. N.

ĒL PĒC 20 GADIEM

kārtošanas, lai skola patiešām varētu nodoties nopietnam darbam. J. Esers arī uzņēmās jaunās ģimnazijas direktora pienākumus. Pateicoties piedzīvojušajiem Latvijas neatkarības laika mācības spēkiem P. Dreimanim, O. Aumem, Ed. Tomasam, Ed. Ramatam un citiem, izveidojās augsti kvalificēts skolas štāts, tādēļ jau ar pirmo dienu ģimnazija varēja darboties ar pilnu Latvijas vidusskolu mācību programmu pamatā. Ģimnazijas standarts bija augsts, to apliecināja dažādu vācu un arī Baltiešu universitātes Pinebergā atsauksmes, ka Saules ģimnazijas absolventi visi labi sagatavoti tālākajām izglītības gaitām augstākajās mācību iestādēs. Trimdas gadu statistika arī parādījusi, ka Saules ģimnazija devusi neparasti augstu universitāti beigušo skaitu. Tā ir neapšaubāma atzinība Saules ģimnazijas skolotāju kadram, bet arī — audzēkņu čaklumam un zināšanu alkai.

Runas beigu daļā B. Upāns atzina, ka, ievērojot nometnes baraku saspiestību, kādā darbojās Saules ģimnazija, tās kādreizējie audzēkņi var būt lepni uz sasniegto. Runātājs izcēla priekšzīmi, kuŗu šī absolventu grupa parāda citu skolu beidzējiem, arī pēc tik daudz svešuma gadiem saglabājot kādreizējo garu un kopību, regulāri pulcējoties kopā, kaut jābrauc no tālām vietām, lai satiktu vecos draugus un skolotājus.

Runas nobeigumā B. Upāns aicināja visus klātesošos vienoties latviešu darba himnā „Nevis slinkojot un pūstot". Visi vakara dalībnieki arī parakstīja sumināJuma adresi Saules ģimnazijas direktoram J. Eseram, kas tagad mīt Austrālijā, kur vēl ilgus gadus strādāja skolotāja darbu, kamēr veselības traucējumi spieda to pārtraukt.

Vakara neoficiālā daļa pie jubilejas azaida galda aizritēja dziesmās un dejās, strāvojot kādreizējam Saules ģimnazijas draudzības un sirsnības garam. Visi šķīrās neapšaubītā pārliecībā, ka šis skaistais vakars nav bijis pēdējā tikšanās reize. Zg.

Gaŗezeram vajadzīgs...

(Pārnesums no 1. lpp.)

tekta G. Birkerta meta jau uzbūvēta estrāde, kuŗā dziesmu dienā novietojās koŗi un kuŗa labi kalpos turpmākajiem brīvdabas sarīkojumiem. Skauti atstājuši Tēvzemes nometnei latviskā stilā celtos ieejas vārtus Gaŗezerā, kuŗiem jānomaina vienīgi uzraksti, bet Indianapoles tautieši salabojuši un daļēji pat atjaunojuši laipas resp. dēļiem klāto ceļu gar ezermalu no peldmājas līdz Dzintariem 750 pēdu gaŗumā, veltījot šim darbam vairāku nedēļu nogales un personīgos līdzekļus. Daugavas Vanagi savukārt ierīkojuši visām prasībām atbilstošu šautuvi, kuŗā aizvadītajā vasarā notika organizācijas meistarsacīkstes, bet Tēvzemes nometnes laikā šaušanā vingrinājās dižskauti un roveri. V. Klētnieks mīnēja vairākus citus šķēršļus uzlabojumus un paveiktos darbiņus, kā arī izteica ierosinājumus, bet to īstenošanai nepieciešams darba spēks un līdzekļi.

Kasieris A. Bērzkalns ziņoja, ka aizvadītajā sezonā, rēķinot „apaļos" skaitļos, ieņemti 45.000, bet izdoti 42.500 dol. Nesamaksātu rēķinu, galvenokārt par vidusskolas.. būvdarbiem, ir vēl 7000 dol. apmērā, būvei vispār jau izdoti 18.000 dol., bet ieņemti tikai 5500 dol., pie kam šai summā ieskaitīts arī dziesmu dienas atlikums 1253,14 dol. apmērā. A. Bērzkalns sevišķi uzsvēra, ka izdevumi par skolas būvi tālu pārsniedz saziedotās summas. Nesamaksāto rēķinu nokārtošanai, vidusskolas pilnīgai pabeigšanai un kārtējiem hipotēkas maksājumiem (10.000 dol. gadā) nepieciešams daudz lielāks sabiedrības atbalsts kā ar ziedojumiem, tā paju iegādi. Arī talcinieki dažādajiem darbiem vienmēr vajadzīgi un allaž būs sirsnīgi gaidīti. Līdz šim talcinieki bijuši aizsaucīgi skolas izbūvē un dziesmu dienas organizēšanā, bet bez viņu palīdzības būs grūti iztikt arī turpmāk.

Sēde atzina, ka goda vietā mājnami to dāmu vārdi, kuŗas bez atlīdzības strādājušas un palīdzējušas nometnes virtuvē. L. Klētniece visu vasaru kārtojusi produktu sagādi un veikusi dažādus virtuves darbus. Tāpat daudz palīdzējušas Reimane un Vārsberga. Pēc kasieŗa domām, šīm darbiniecēm pienākto vislielākā pateicība.

E. Br.

Pirmās urnas novietos Lāčplēšu dienā

Latviešu kaŗa invalīdu apvienības ASV pēdējā paplašinātā valdes sēde veterānu mītnē Rotā, kuŗā bez valdes locekļiem piedalījās arī Brāļu kapu izbūves padomes prezidijs un dāmu komitejas priekšniece, galvenokārt bija veltīta kapu izbūves un iesvētīšanas jautājumiem. Ieejas vārtu un altāŗa platformas izbūves pēdējais posms sākās 29. septembrī, kad no Indianas pavalsts kaļķakmens lauztuvēm piegādāja pasūtinātos materiālus, bet no Filadelfijas ieradās mūrnieku meistari. Kaļķakmens bloki, ar kuŗiem „apšūs" altāŗa platformas, veidos urnu nišas, kuŗās pirmās urnas novietos jau 11. novembrī. Līdz šim kapu izbūve jau izmaksājusi ap 10.000 dol., zemes pirkums par 2000 dol. ieskaitot, kaļķakmens bloki ar transportu aprēķināti uz 5000 dol., bet mūrnieku darbs — 2000 dol. Tā Brāļu kapu pirmajā izbūves gadā būs izdoti ap 18.000 dol.

Kapu izbūvei rīkotās loterijas izdevumi, ieskaitot abus laimestus naudā, bijuši ap 3000 dol., bet ieņēmumi pārsniedz 13.000 pēc notikušās izlozes. Valde atzina, ka sabiedrības atsaucība loterijai bijusi liela, kas liecina, ka latvieši cienī un atbalsta savus kaŗavīrus. Pēdējā laikā saņemti arī vairāk nekā 10 urnu novietošanas un kapa vietu pieteikumi, tāpat apliecināta interese, pieprasot tuvāku informāciju. Līdz 4. novembrim pieteiktās urnas altāŗa platformas sienu nišās varēs novietot līdz iesvētīšanas dienai Lāčplēša svētkos — 11. novembrī. Brāļu kapus atklās Latvijas sūtniecības Vašingtonā padomnieks Dr. A. Dinbergs, bet iesvētīs archibīskaps A. Lūsis.

Veterānu mītnē Rota pašreiz labo un iztaisno iebraucamo ceļu, ierīko apkuri Meža mājā, bet kamīnu sabiedriskajās telpās cer pabeigt vēl šai rudenī, tāpat vedol. un turpina vēl pieaugt arī cās mājas pagraba izbetonēšanu un apkures uzlabošanu.

Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akciju palīdzībai kaŗa invalīdiem Vācijā un ASV, arī Rotas tālākai izbūvei uzsāks oktobrī. Sakarā ar Latvijas kaŗa invalīdu savienības dibināšanas 50. gadadienu, paplašināto žurnālu „Kaŗa Invalids" jubilejas (12.) numuru abonentiem piesūtīs tūlīt pēc iznākšanas, bet citi interesenti šo 184 lpp. biezo izdevumu var pieprasīt Rotā pret ziedojumu, sākot ar 3 dol.

Vasaras sezona Rotā, par spīti lietainajam laikam, bijusi rosīgākā no līdzšinējām, arī vasarnieku un nedēļas nogaļu apmeklētāju skaits lielākais. Tādēļ paredzams labs ieņēmumu atlikums.

Valde vienojās apvienības biedru gada sapulci sasaukt 9. decembrī Rotā.

R. A.

Uz saulainiem krastiem

IX

NĀKOTNES ZEME FLORIDA

Floridā nav jābaidās, ka varētu palikt bez naktsmājām. Motelu ir pietiekami. Dažā vietā nekā cita nav, kā vienīgi moteļi. Bet daudz grūtāk atrast vietu, kur kārtīgi paēst. Ir dabīgi, ka maksa par dažāda labuma apmešanos arī ir dažāda. Miami, kur sezona sākas tikai ap Ziemsvētkiem, vasarā par 10 dol. četrām personām var dabūt lielisku telpas, kamēr Panamas pilsētā, ziemeļrietumu Floridā, telpas maksā gandrīz divkārši, jo tur pašreiz ir „plaujas laiks". Deitonas jūrmalā, austrumu pusē, maksa par apmešanos ir kaut kur starp abām minētajām vietām.

Jūrmalā ir pietiekami baltu smilšu, no Dīkesonvilles līdz Miami. Kaut kāda iemesla dēļ tūristi tomēr vairāk izvēlas dienvidu daļu, no Fort-Lauderdēlas līdz Miami jūrmalai. Še ļaužu netrūkst, un liekas, ka viens no iemesliem ir tas, ka smilšu josla še pietiekami plata. Kas meklē vairāk vientulības, tas var izvēlēties pavadīt atvaļinājumu vairāk ziemeļos — ap Deitonas jūrmalu.

Še bēguma laikā ar mašīnu var piebraukt tieši ūdens malā, atgulties smilšīs vai doties jūrā peldēt pa viļņiem. Ja grib izvairīties no drūzmas, tad ārpus Deitonas ir pietiekami klusu vietu. Izrādās arī, ka skriešana uz labajām gliemežvāku lasīšanas vietām bijusi nevajadzīga. Tur ir kvantitāte, bet kvalitāte austrumu krastā. Te gliemežvākus nevar grābt ar lāpstām, bet var sameklēt patiešām skaistus eksemplārus.

Gar jūrmalu tomēr izplešas jūdzēm gaŗi gabali, kas nav apdzīvoti. Varētu varbūt brīnīties, kādēļ te nav sacelti moteļi vai vismaz kāda privāta vasarnīca. Ir iespējams, ka nākošajos gados daudz kas mainīsies, jo jau tagad var vērot, ka vislabākā un visvairāk izvēlētā nodarbošanās ir nekustamu īpašumu un apbūves gabalu pārdošana. Starp sikajām palmām vai krūmiem redzami uzraksti, ar kuŗiem piedāvā pirkšanai zemesgabalus, un uz dažiem uzrakstīta atzīme, ka tas jau pārdots. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, Floridā radušies vairāk moteļu, arī vairāk apdzīvotu vietu. Daļa no iedzīvotājiem ir tikai sezonas strādnieki, kas reizē ar atvaļinājumu laika beigšanos atrāš pazūd. Daudzi no tiem ir studenti. Kunāju ar viesu apkalpotāju no Pitsburgas, ar degvielu uzpildītāju no Bajonnes, Nūdžersijā, vai no Romas, Ņujorkas pavalsti, kāds pavārs ir no Kalifornijas, kas jau pēc nedēļas gatavojas doties atpakaļ uz mājām.

Arī peldviesi saradušies no visām ASV malām, pat no Kanadas. Kādam kentakietim nepalīk Floridas līdzenumi, Kentakijas zaļie pakalni un dzidrie ezeri esot daudz skaistāki. Kāda ģimene no Mičigenas sūdzas par lielo karstumu, jo viņu dzīvesvietā vienmēr pūšot maigas vēsmiņas. Kādam precētam pārim no Alabamas nelīekas liela starpība starp viņu un kaimiņu pavalsti, bet paši floridieši ziemeļu daļā sūdzas par aukstumu, kas neļaujot viesiem jūrā peldēties.

Arī man jāsūdzas, ka izdevu 50 centu par daudz, samaksājot par pusbušeli grēpfrūtiem jeb pampelmūsiem, vai arī par kādu ar latvisku vārdu apzīmētu lielu oranžu pirmajā vietā prasīto cenu, kas likās lēta. Tikai 50 jūdžu tālāk uz ziemeļiem šo pašu mēru un tos pašu augļus piedāvāja par 1,75 dol. pusbušeli, bet ja apmierinājās ar mazākiem augļiem un ar vairāk sēklām, tad varēja pirkt jau par 1,25 dol. Kas par izdevīgu pirkumu, ja salīdzina, ka ziemā, no Floridas pārsūtot ar ekspresi, tie paši augļi maksā 10 dolaru!

Floridā atļautais braukšanas ātrums pa lielākai daļai ir 70 jūdžu stundā, kas ziemeļniekam liekas ļoti liels. Tomēr dienvidniekiem, laikam, šis temps ir tikai mērens, jo, šādā ātrumā braucot, citi vienmēr brauca garām. Arī apdzīvotās vietās atļauts 45 jūdžu ātrums, izņemot tiešām ļoti biezi apdzīvotas vietas vai ceļus ar dzīvu satiksmi. Liekas, ka še policija arī sevišķi necenšas braucējus ķert par pārāk lielu braukšanas ātrumu.

Citādi ir Džordžijā, kur dažās apdzīvotās vietās ar tikai nedaudz mājām atļautais ātrums ir tikai 20 jūdžu. Ja braucējam tas liekas par gaŗlaicīgu un mazliet „uzlaiž" pa virsu, tad aiz stūŗa policijas mašīna jau gaida, un likuma virs gādā, lai visa tūrista nauda neaizietu uz Floridu, bet mazliet paliktu arī kaimiņu pavalsti Džordžijā... Šādos gadījumos noliek tiesas dienu, kad ātrais braucējs jau pavada atvaļinājumu Floridā vai jau atgriezies mājās, jo — kuŗš gan vēlēsies speciāli doties uz Džordžiju, lai tiesas priekšā sevi atzītu par nevainīgu un nebūtu jāmaksā sods? Tad jau labāk likuma vīriem atstāt 15 dol. drošības naudas, un ar to lieta nokārtota. Šādu praksi tomēr apkaro Amerikas autoklubs, — dažreiz ar panākumiem, dažreiz bez.

Floridā samērā maz redzamas citu pavalstu mašīnas. Iz skaidrojums meklējams faktā, ka tūristi uz Floridu parasti līdo un tur noīrē mašīnas ar gaisa dzesinātājiem, kas iznāk lētāk, izdevīgāk un ērtāk nekā pašam mērot gaŗo ceļu savā mašīnā.

Mācīti vīri domā, ka iedzīvotāju skaits Floridā pieaugs, un nav iemesla to apšaubīt. Ja radīsies citi uzskati vai atklās kādu vietu ar labākiem dzīves apstākļiem, tad kā uzskati, tā arī apstākļi var mainīties.

V. Irbe

SIDNEJAS LATVIEŠU BANKAS 3 GADI

Droši var apgalvot, ka Sidnejas latviešu bankas, kā parasti mēdz apzīmēt mūsu krājaizdevu sabiedrības, līdzšinējā darbība bijusi sekmīga. Teikto apliecina skaitļi. Uz šāgada 1. jūliju bija 342 biedri, bet divos sekojošajos mēnešos vien to skaits pieaudzis uz 356. Ja iepriekšējā gadā sabiedrībā iestājās 73 biedri, tad šogad iestājušies 115. Tā arī paju kapitāls no 2270 dol. pieaudzis uz 3420 dol. Katram biedram var būt tikai 5 pajas, katra 2 dol. vērtībā.

Biedru noguldījumi pirmajā (1964./65.) darbības gadā bija 21.046 dol., 1965./66. gadā — 25.720 dol., bet šogad — 63.563 dol. Noguldījumi, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, pieauguši turpat par 150%. Noguldījumu tekošā gada bilance uzrāda 74.220 dol. Par noguldījumiem maksāti 5%, aprēķinot par katru pilnu mēnesi, un šai saimniecības gadā biedriem noguldījumu procentos izmaksāti 2729 dol., 48% no bruto peļņas (iepriekšējā gadā 1319 dol. vai 45%).

Aizdevumi biedriem šogad izsniegti 132 gadījumos par 71.859 dol. Pieskaitot iepriekšējā gada bilanci, aizdevumu summa pārsniedz 104.000 dol. Atskaitot atmaksātos aizdevumus, šāgada bilance uzrāda 72.524 dol: aizdevumos, kas salīdzinot ar pagājušo gadu (32.250), uzrāda vairāk kā 133% pieaugumu.

Aizdevumi piešķirti automašīnu iegādei un labošanai (28% no kopsummas), nekustamu īpašumu iegādei (20%), māju uzlabošanai un kanālizācijai (13,3%) uzņēmumu iegādei un paplašināšanai (11%), mājsaimniecības piederumu iegādei (11%), parādu samaksai (10%), ceļojumiem, ārstniecībai u. c. (5%) un izglītībai (2%).

Krājaizdevu sabiedrība nav peļņas uzņēmums, tādēļ tā nav galvenais mērķis, bet gan, kā to nosaka statūti un likumi, finansiālas palīdzības pasākums biedriem. Lai sabiedrības darbība ritētu gludi un labāk pakalpotu biedriem, šogad algo biroja darbinieku, iegādājoties arī biroja inventāru. No peļņas paredzēta zināma summa rezervei, kā noteic statūti, iespējamu neparedzētu zaudējumu segšanai. Administratīvie izdevumi šogad prasījuši 52% no peļņas.

Aizdevumu atmaksas visumā notiek labi, izņemot dažus gadījumus, kad maksājumi aizkavējušies biedru nolaidības vai materiālo grūtību dēļ. Aizvadītajā saimniecības gadā aizdevumi atmaksāti 31.585 dolaru apmērā, kas salīdzinot ar iepriekšējo gadu, uzrāda 80% pieaugumu.

Sidnejas latviešu „bankas" augšanas process pēdējā saimniecības gadā daļēji izskaidrojams ar to, ka pērnā gadā biedru gada sapulce nolēma, ko valdības iestādes apstiprināja, ka aizdevumu summa paaugstināma līdz 3000 dol. katram biedram. Tas radīja labākas iespējas aizņemties naudu automašīnu un nekustamu īpašumu iegādei. Tas tomēr ir tikai viens faktors, kas iespaidojis straujo augšanas procesu. Minami arī vēl citi: sabiedrības uzticamība un paļaušanās uz to, ētra aizņēmuma saņemšana bez liekām formālitātēm, mazie aizdevumu procenti, izdevīgie maksāšanas noteikumi, samērā labie noguldījumu procenti u. t. t.

E. Šm.

DEBESĪS KOKI...

(Pārnesums no 3. lpp.)

diofona zviedru valodā, „aprunājoties" arī ar pašu autoŗi, kas gan neko pārāk neprotestēja, tikai pastāstīja par saviem nodomiem (9.2.1967.).

Redakcijas komentāros (27. 2. 1967.) sakarā ar šiem iebildumiem „Göteborgs-Tidning" norādīja, ka apgāds Progress Maskavā grāmatai pievienotā noticē lūdzis lasītājus izteikt savus spriedumus un vērtējumus, par ko apgāds būšot pateicīgs. Paldies vietā vērtētājs izlamāts, tādēļ esot jāvaicā, kāda gan jēga aicināt izteikties, ja tas tikai novedot pie „dusmām", kas iet pāri zemju robežām."

„DAGENS NYHETER":

NEPĀRLIECINA!

Pagājušā gada jūlijā grāmatu īsā recenzijā aplūkoja arī Zviedrijas lielākā rīta laikraksta „Dagens Nyheter" recenzents Svens Vallmarks, kas atsaucās uz apgāda reklāmu, ka šī esot Dagnijas Zigmontes „līdz šim" labākā grāmata. Īsi skicējis, par ko grāmatā stāstīts, Vallmarks saka: „Tā būtu bijusi ārkārtīgi interesanta grāmata, jo rakstniecei ir talants. Bet vai nu tālab, ka viņa ir veikla lunkankājē, vai arī tālab, ka — ticīga komūniste, viņa uzrakstījusi neizdevušos stāstu... Zobārstes meitas šķirtā māte kļūst vāciešu brūte un dodas tiem līdz. Meita pati paliek mājās starp istajiem cilvēkiem — savā veidā tikpat lunkankājīga kā māte. Tas nepārliecina, ne kā stāsts par bērniem, ne arī kā laikmeta dokuments.

— Jā, „tematiskajai" latviešu literātūrai nav vieglas dienas! Šinī konkrētajā gadījumā jāsecina, ka debesīs koki tomēr neieaug, jo starp nomīdīto zemi, kur tikai dažām sēklām atļauts dīgt un augt, un „debesīm", vietu pasaules literātūrā, pūš kritikas vēji. Bet Zigmonte un apgāds Progress varbūt nezināja, ka Rietumos literā-ūras kritikai nav tāda literāra mērkoka, „kas saucas par partejiskumu..."

G. G.

Latviešu draudzes un organizācijas, lai gūtu līdzekļus ziemas sezonas darbībai, jau uzsākušas daudzo bazāru laiku. Uzņēmumā skats daiļamatniecības skatē-tirdziņā šāgada draudzības un jaunatnes dienās Niagarā: no kreisās Ausma Siliņa no Sirakūzām un Aida Pļavinska un Anna Ivana no Niagaras. Foto: J. Liģers

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

◐ Ņujorkas draudzes skolu padome nodomājusi izdot šai mācību gadā J. Šīrmaņa „Pikstīti". Ja līdzekļi atļaus, tad izdos arī citus bērniem piemērotus darbus. Pēdējos divos gados draudze jau izdevusi vairākas bērnu grāmatas, kuŗas par minimālu atlīdzību visi var iegādāties.

ROČESTRA

◐ Ročestras latviešu ev.-lut. Krusta draudzes un DV apvienības valžu 21. septembŗa paplašinātā kopsēdē par Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres sarīkojumu rīcības komitejas priekšsēdi izraudzīja latviešu grupas pārstāvi Alfrēdu Niedolu, pagarinot arī viņa grupas pārstāvja pilnvaras līdz 1969. gada februārim. Bez tam rīcības komitejā no Krusta draudzes darbosies Ārija Aizstrauta, Biruta Rūdolfa, Aleksandrs Aizstrauts un Andris Kalniņš, bet no DV apvienības Rasma Aizstrauta, Natālija Krēsliņa, Vitauts Hazners un Olģerts Sniedze.

A. I.

LOSANDŽELOSA

◐ Aktrises Maijas Cukuras tēvs, bijušais tiesu ārsts un pianists Pauls Eriks Cukurs, pensionējies un pārcēlies uz dzīvi pie ģimenes Losandželosā, kuŗas apkārtnē tagad dzīvo 22 latviešu ārsti un zobārsti. Tie noorganizējuši savu latviešu ārstu kopu, kuŗas vadību uzņēmies Dr. Ansis Muižnieks Klērmauntā. Latviešu skaits Dienvidkalifornijā vispār turpina augt. Tā Losandželosā no tālākām vietām ieradušās Dumpja un Jurkēvicu ģimenes, kas līdz šim dzīvoja Karakasā, Venecuēlā.

◐ Dienvidkalifornijas latviešu organizāciju sanāksmē Latvijas neatkarības pasludināšanas 50 gadu atceres sarīkojumu rīcības komitejā ievēlēti E. Gernatovskis, A. Reins un M. Bomis, kas veidos prezidiju. Atsevišķajās rīcības komitejas nozarēs darbosties apsolījušies visu organizāciju vadītāji.

M. V.

KLIVLENDA

◐ Klivlendas latviešu korporāciju kopa 30. septembrī bija rīkojusi Latvijas universitātes 48. gadadienas aktu. Atceres vakaru atklāja Dr. I. Švecha-Zemzare. Kuplais apmeklētāju pulks ar interesi sekoja prof. Dr. theol. V. Klīves akadēmiskajai runai par tematu „Vērtības un nacionālisms". Koncerta daļā dziedāja V. Melliņa, pavadījumus veicot J. Zemzaram, bet klavieŗu mūziku atskaņoja Dr. V. Ciemiņš. Pēc svinību oficiālās daļas notika saviesīgs vakars ar deju un azaidu.

◐ Latviešu apvienotā draudze 1. oktobrī atzīmēja Pļaujas svētkus māc. I. Gaides vadībā. Pārpildītais dievnams liecināja, ka arī svešumā latvieši māk pateikties Dievam par visu to, ko sanēmuši, nesēdami un neplaudami. Svētku spreduļi teica prof. Dr. V. Klīve. Dievakļpojumu kupliņāja draudzes koris J. Kalnieša

POKIPSIJA

◐ Vietējai draudzei no 11. jūnijā notikušā aizvesto piemiņas dievkalpojuma līdz 10. septembŗa kapu svētku dievkalpojumam bija vasaras „atvaļinājums", kad dievkalpojumi nenotika. Tagad tos atkal atsāka vienreiz mēnesī, parasti pirmajā mēneša svētdienā. Jau 9 gadus draudzes gans ir māc. Arvids Anševics, bet ērģelniece viņa dzīvesbiedre Velta Anševica, kas abi dzīvo Ņujorkā un amata pienākumus veikt izbrauc uz Pokipsiju. Mācītājs ar dzīvesbiedri šogad varēja atzīmēt savas 65 gadu jubilejas Mācītājam tā ieskrita 17. augustā, bet ērģelniecei 24. aprilī. Draudze abas atcerējās ar ziediem un dāvanām tiešajās jubilejas dienās, bet jubilārus Pokipsijā godināja 10. septembrī pēc dievkalpojuma. Vipus apsveica draudzes pr-ce Austra Grīnberga un Eduards Licis, kā mācītāja līdzgaitnieks kopā ar viņa pirmajām dienām draudzē. Tai pašā reizē draudze, sakarā ar 80. dzimšanas dienu, apsveica arī draudzes locekli Ellu Prāmnieci, bijušo tautskolotāju. — 16. septembrī jauno mācību gadu uzsāka draudzes latviešu skola Mudītes Prāmnieces vadībā. Par skolotājām darbojas vēl Maruta Ieviņa un Ilga Ziemiņa.

E. L.

ČIKAGA

◐ Prāv. Jāņa Ozola 200 dol. neatmaksājamā stipendija piešķirta 20 gadu vecajai grandrapidietei Andaī Ronei, kuŗa studē sociālās zinātnes un paidagoģiju Mičigenas valsts universitātē Lansingā. Viņa studijām izmanto arī vasaras posmus un četrgadīgo kursu paredzējusi beigt trīs gados.

◐ Vanadžu kopas rīkoto rakstnieku vakaru 23. septembrī ar uzrunu atklāja I. Dankere, bet vadīja M. Roziņa. Dzejoļus lasīja Biruta Senkēviča un Modris Lorbergs, bet trešā viešņa no Toronto — Tonija Krūka sniedza stāstu bērniem. Jūlijs Celmiņš savukārt nolasīja kāda aizvestā azejnieka dzeju par Jāni Jaunsudrabiņu. Dziedāja E. Reinvalde no Kalamazū. Bija radīts mājīgs kopnoskaņojums, tikai apmeklētāju varēja būt vairāk.

KALAMAZŪ

◐ Kalamazū latviešu ev.-lut. draudzes padome savā 24. septembŗa sēdē nolēma pie draudzes dibināt Gaŗezera fondu, aicinot draudzes locekļus tajā piedalīties ar iemaksām.

◐ „Mūsu rokās ir nākošo dziesmu svētku atslēgas. Klīvlendas dziesmu svētki nedrīkst būt pēdējie. Viss nākošais gads jāveltī Klīvlendai, kuŗ bez piedalīšanās vispārējā koncertā mūsu kolektīviem jāsniedz arī īpašs garīgo dziesmu koncerts," koŗa Dziesmu Vairogs 22. dzimšanas dienā, 9. septembrī, teica koŗa pirmais A. Sīle, uzrunājot koristus un viesus. Viņa arī norādīja, ka aizvadītajos 22 gados koris piedalījies 15 dziesmu svētkos Vācijā, Kanadā un ASV. Pēc tam A. Sīle apbalvoja E. Šmitu, kuŗš korī „nokalpojis" 10 gadu, un J. Avotiņu, E. Gaili, E. Lesnieku, S. Pokorniju, H. Poli, V. Šitku un M. Šmiti par 20 gadu piedalīšanos; bez tam dāvanas saņēma arī diriģents A. Kalnājs un S. Pokornija, V. Puriņš, O. Vītiņa un A. Puriņa par viskārtīgāko mēģinājumu apmeklēšanu pērnā gadā. H. Pole, kuŗai tieši bija dzimšanas diena, saņēma vēl īpašu velti. Koris savus gada svētkus ievadīja ar dziesmām, kuŗas turpinājās arī pie azalda galdiem, A. Kalnājam diriģēšanā piepalīdzot R. Zuikam. Apsveikuma runu teica Latviešu biedrības pr-ks O. Reinvalds, bija arī rakstveida sveicieni. Jautro priekšnesumu daļā šoreiz gan venokārt bija humoristiski dzejojumi, kuŗus bija sarīmējuši Harijs Celms, V. Šitka un T. Valdmane. A. Balka dziedāja kādu jaunu Žilinska dziesmu.

GRAND RAPIDI

◐ Latviešu skolai 23. septembrī uzsākot jauno mācību gadu, svētbrīdi vadīja māc. Kr. Hermanis, bet norādījumus par skolas kārtību un mācībām deva tās pārzinis V. Libants. Jauku pārsteigumu bērniem un to vecākiem sagādāja no Toronto iebraukušās rakstnieces Birutas Senkēvičas klātiene. Viņa nolasīja kādu bērnības atmiņu stāstu par to, „kā vecai mātei bankas liktas", un dedzīgi iestājās, lai jaunā audze vienmēr un visur lietotu latviešu valodu, pakavējoties tuvāk pie tās lielās nozīmes.

◐ Latviešu biedrības rīkotajā bazārā 24. septembrī J. un A. Geriņi rādīja krāsu uzņēmumus no ceļojuma uz Kanadu un pasaules izstādes apmeklējuma Montreālā, bet ar mūzikāliem priekšnesumiem iepriecināja A. Pastars ar savu dēlu. Notika arī izloze, kuŗā A. Lapsiņa gleznu laimēja I. Pētersone, bet Z. Lapsiņas darbu ieguva M. Stagars. Japāņu loterijā Z. Kārkliņas dāvināto torti nosolīja G. Liepiņš. Protams, bija vēl daudz citu laimīgo. Dāmas čakli rūpējās par apmeklētāju pacienāšanu.

◐ Prāv. Jāņa Ozola 200 dol. neatmaksājamā stipendija piešķirta 20 gadu vecajai grandrapidietei Andaī Ronei, kuŗa studē sociālās zinātnes un paidagoģiju Mičigenas valsts universitātē Lansingā. Viņa studijām izmanto arī vasaras posmus un četrgadīgo kursu paredzējusi beigt trīs gados.

◐ Vanadžu kopas rīkoto rakstnieku vakaru 23. septembrī ar uzrunu atklāja I. Dankere, bet vadīja M. Roziņa. Dzejoļus lasīja Biruta Senkēviča un Modris Lorbergs, bet trešā viešņa no Toronto — Tonija Krūka sniedza stāstu bērniem. Jūlijs Celmiņš savukārt nolasīja kāda aizvestā azejnieka dzeju par Jāni Jaunsudrabiņu. Dziedāja E. Reinvalde no Kalamazū. Bija radīts mājīgs kopnoskaņojums, tikai apmeklētāju varēja būt vairāk.

PIEMINEKĻI
Igaunu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147, vakaros 447—1206.
Kvalitātes darbs un eiropiešu meti.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

LŪDZU, KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 12. GADA GĀJUMĀ
BRĪDIS AR DIEVU
kuru svētdienu, no pl. 10,30—11
OSAVAS CKLB raiditājs (vilnis 1350).
Informācija: tālr. Toronto 261—4218.

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 8, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

15. oktobrī, plkst. 11 dievkalpojums. Māc. E. Ķerģis. Svētdienas skola sākas pulkst. 10.30, jauniešu pulciņš pulkst. 10, iesvētes mācība pēc dievkalpojuma. Pēc dievkalpojuma dievnama sarīkojumu telpās izrādīs filmu par archibīskapa A. Lūša ievešanu amatā. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

22. oktobrī, pulkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola sākas 10.30, jauniešu pulciņa nodarbības pulkst. 10. Iesvētes mācība pēc dievkalpojuma.

29. oktobrī, pulkst. 11 Sv. Andreja baznīcā kopīgs Reformācijas 450 gadu dievkalpojums visām Toronto latviešu ev.-lut. draudzēm. Dievkalpojumā jāpiedalās arī Svētdienas skolai, jaunatnes pulciņam un konfirmandiem.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX9-3331, Sv. Andreja draudze, tālrunis 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 2.

15. oktobrī, pl. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu grupa pl. 12.30.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr. Toronto 16, tel. PL. 7—2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba bznīcā, 361 Danforth Ave.

15. oktobrī, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma mācību stunda pirmsiesvētes vecākai grupai.

29. oktobrī, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma draudzes bazārs baznīcas apakšējā zālē.

BRAMPTONA

22. oktobrī, plkst. 1.30 pēcp. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu un svētdienas skola Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave, South.

15. oktobrī plkst. 10.30 dievkalpojums bērniem ar svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums pieaugušiem; plkst. 10.15 stunda abām Bībeles klasēm.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš — 88 Martindale Rd., St. Catherines, Ontario. Tālr. 685-3190.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATRINAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

15. oktobrī, plkst. 3 pēcp. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave, Montreal 28 P. Q. Tel. HU9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trisvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

14. oktobrī, draudzes bazārs.

15. oktobrī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un Bībeles stunda.

22. oktobrī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un Svētdienas skola. Jaunatnes stunda.

Prāv. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave, Montreal 29. P. Q. Tel. 484-8394. Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudze Montrealā.

22. oktobrī, plkst. 2 p.p. Roxboro, Barnaba baznīcā dievkalpojums.

29. oktobrī, plkst. 2 p.p. Montrealā, Presbiterāņu baznīcā Reformācijas 450 g. atceres dievkalpojums.

Jaunieši, kas vēlas 1968. g. maijā iesvētīties, lūgti pieteikties. Mācības sākums novembrī.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 384 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā 400 Sparks ielā.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā 106 Dorset Road, Scarboro. Stop 19.

„Sauciens no Golgātas"

Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p. p. uz viļņiem 1270. Adrese: P. O. BOX 285 Station „K" Toronto 12, Ont.

ASV BAZNĪCĀS

NJUORKA

Konference austrumu apgabala mācītājiem, draudzes darbiniekiem un darbiniecēm sestdien, 14. okt. un svētdien, 15. okt. Jonkeru baznīcā prāv. K. A. Birznieka vadībā. Ieradīsies archibīskaps A. Lūsis, prāv. A. Veinbergs u. c. Sestdien, 14. oktobrī, sarīkojums ar vakariņām un Vijas Vētras sakrālām dejām.

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1638 So. 11th Ave, Meivudē.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze 5015 W. Ferdinand St.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1888 Pauline Blvd.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tālr. WA2-2248. Māc. V. Līventāls tālr. WE3-9326.

BOSTONA

Bostonas latv. ev.lut. Trisvienības draudze. Māc. K. Kampe, 4965 Washington St. Apt. 201 West Roxbury, Boston, Mass. 02132, telef. 327-5733. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 rītā draudzes baznīcā 41 Highland St. Roxbury.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

BURLINGEMA (KAL.)

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

OKLANDĒ

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

SACRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

LOSANDŽELOSĀ

Dienvidkalifornijas latviešu draudze — 2450 Griffin Ave, L. A. Cal. 90031, draudzes tālrunis CA-59403, māc. E. Caune, tālr. PO9-8679..

15. oktobrī, plkst. 11 māc. E. Caune.

29. oktobrī, plkst. 11 Reformācijas 450 gadu svētki. Māc. E. Lamberts, E. Caune, soliste St. Jansone, ērģeles V. Barviks. Dievgalds. Pēc tam draudzes zālē māc. E. Lamberta referāts, kafijas galds.

KALAMAZŪ

Sv. Jāņa ev.-lut. latv. baznīca — 122 Cherry Hill Dr., Kalamazoo Mich., 49007.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

12. oktobrī — plkst. 8.30 vakarā Latviešu namā Milda Grimma Štrauss (soprāns) un Hugo Štrauss (klavieres). Koncertapvienības pirmais šīs sezonas koncerts.

13. oktobrī — pl. 9 vakarā Latviešu namā, 491 College St., TLB inženieru & tehniķu kopas referāta vakars. V. Sabanska priekšlasījums „Lidojošie šķīvji — fakts vai ilūzija?"

14. oktobrī — DV Toronto nodaļas gada svētku sarīkojums Latviešu namā, pl. 7.30 vak. Piedalās DV vīru koris Kanadā (skaņu plašu).

No 15. oktobŗa — 29. oktobrim O. Grebžes izstāde 47 Pemberton Crescent, Richmond Hill, Ont. Atklāšana plkst. 4 p. p.

20. oktobrī — plkst. 9 vak. Latviešu namā literāta Pēteŗa Aigara no Anglijas referāts „Paaudžu maiņa Latvijā un trimdas latviešu sabiedrībā".

21. oktobrī — pl. 8 vakarā Ītona auditorijā ALT Bostonas ansambļa viesizrāde ar M. Zīverta drāmu „Vara" (biļetes tikai Ītona kasē ar 11. oktobri).

21. oktobrī — pl. 7.30 vakarā Latviešu namā — Latviešu mednieku un makšķernieku kluba sezonas atklāšanas balle.

No 21.—22. oktobrim — Latvijas mākslas akadēmijas korp. „Dzintarzeme" gleznu izstāde, Sv. Jāņa baznīcas telpās, 200 Balmoral Ave. Atklāšana 21. okt. plkst. 3 pēcp.

22. oktobrī — pl. 2 p.p. Latviešu namā. Hovarda universitātes prof. Dr. J. Leja priekšlasījums par latviešu valodas variantiem lingvista skatījumā.

28. oktobrī — pl. 11 dienā Latviešu namā bazārs un Saviesīgs vakars ar deju.

4. novembrī — pl. 7.30 vak. DV Toronto nod. un TLB Mārtiņu vakars Latviešu namā.

5. novembrī — pl. 5 p.p. Gaujas gaidu vienība rīko Mārtiņu vakaru — Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu telpās.

5. novembrī — pl. 5 vak. Latviešu namā Jāņa Jaunsudrabiņa 90 g. dzimšanas dienas piemiņas vakars — LPB Kanadas kopa un Jaunā Gaita.

13. novembrī — Valijas Mērnieces darbu izstāde — W. W. Galerijā, 830 Yonge St.

9./10. decembrī — Tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš Latviešu namā.

22. februārī — plkst. 8.30 vakarā Latviešu namā Gunta Ķere-Plostniece (soprāns) un Jude Mollenhauer (arpa). Pie klavierēm Vera Leinvebere. Koncertapvienības otrs koncerts.

21. martā — plkst. 8.30 vak. Latviešu namā Voldemārs Ruševics (vijole), pie klavierēm Edite Timermane. Koncertapvienības 3. koncerts.

11. maijā — plkst. 7.30 vak. Parkdale Collegiate auditorijā Montrealas vīru koris Junda, dirig. Daumants Vītols. Koncertapvienības pēdējais šīs sezonas koncerts.

30. martā 1968. g. — Dainas koŗa gadskārtējais koncerts Parkdale Collegiate zālē.

20. aprīlī — vīru koŗa Viesturs koncerts un balle.

HAMILTONA

15. oktobrī — DV Hamiltonas nodaļas gadasvētki Rainbow zālē pl. 4 p.p. Akts un priekšnesumi.

19. oktobrī — DV Hamiltonas nod. un HLB rīko rakstn. P. Aigara referātu HLB namā, 16 Queen St., N. pl. 7.30 vak.

18. novembrī — Latvijas valsts dibināšanas atcere Royal Connaught hoteli Kristāla zālē pl. 6 vak. Svētku akts un Hamiltonas latviešu „Centennial" balle.

17. oktobrī

JŪS SASTAPS PROGRESS

10

NO DAUDZAJIEM IEMESLIEM, KĀDĒĻ LABAI VALDĪBAI NEPIECIEŠAMS JŪSU ATBALSTS

1 PROGRESS TRANSPORTA NOZARĒ

Go — vilcieni — 60 jūdžu priekšpilsētu satiksmē, un vēl vairāk plānots — tiek izmantoti un atziti no tūkstošiem braucēju ik dienas. Un modernas šosejas — 4 gados izbūvētas vai paplašinātas 4000 jūdžu apmērā, lai labāk pakalpotu tirdzniecībai, lauksaimniecībai un izbraucējiem.

2 PROGRESS NODARBINATIBĀ

Jaunas rūpnīcas, jauni uzņēmumi, jauni ieguldījumi — nozīmē jaunas darba iespējas — 368.000 kopš 1963. gada. Bezdarbs samazinājies zem 3%. Algas par 18% pārsniedz kanadiešu caurmēru. Un Robarta valdība apņēmusies to tā turpināt.

3 PROGRESS VESELĪBAS LIKUMDOŠANĀ

Vairāk nekā 99% mūsu iedzīvotāju aizsargāti pret lieliem slimnīcu izdevumiem ar OHSC. Ar OMSIP plānu tuvu pie 2 miljoniem apdrošināti pret ārstniecības izdevumiem, nevērojot vecumu, veselības stāvokli vai materiālo stāvokli — sedzot ārstu lēses 19 no 20 pilsoniem.

4 PROGRESS DZĪVOKĻU SAGĀDĒ

H.O.M.E. — Robarta valdības plāns, kas ar reducētu iemaksu palīdz tikt pie īpašuma daudziem — sagādā daudzas jaunas mājas par piemērotu izmaksu. Arī Ontario Housing Corporation trīs gados sagādājusi vairāk lētu dzīvokļu nekā visa pārējā Kanada 15 gados. Jauni pilsētas attīstības plāni arī sola plānveidīgu priekšpilsētu izveidojumu.

5 PROGRESS IZGLĪTĪBĀ

Pagājušos 5 gados ik dienas atvērtas ap 1½ jaunas klases, viena ģimnazija ik 2 nedēļas, 5 jaunas universitātes kopš 1963. gada un 19 jaunas kolledžas. Pabalsti izglītībai pieauguši par 600%. Ātra ricība izglītībā — ātri mainīgiem laikiem.

6 PROGRESS PRĀTU NOMIERINĀSANAI

Ontario valdības pastiprināti sociālpakalpojumi atraduši plašas atzinīgas atsauksmes. Patērētāju aizsardzības birojs, pirmais Kanadā, aizsarga patērētāju tiesības, jauni Ontario Security Commission noteikumi aizsarga nevainīgos; jauns legālās palīdzības plāns garantē vienlīdzību likuma priekšā.

7 PROGRESS ATPŪTAS SAGĀDĒ

98 provinces parki (vēl vairāki paredzēti) iepriecina 10.000.000 atpūtas meklētāju gadā. 103 saudzējami apgabali, vieglī pieejami pilsētu iedzīvotājiem. 200 milj. 20 gadu ezermalas un parku izbūvēšanas plāns jau darbojas. Un moderna beznodevu šoseju sistēma tos visus ļauj parocīgi sasniegt.

8 PROGRESS CILVĒKU TIESĪBĀS

Ontario valdība izdarījusi divus svarīgus grozījumus Cilvēku tiesību kodeksā. Pirmais aizliedz diskrimināciju rases, krāsas vai ticības dēļ dzīvokļu nozarē. Otrs grozījums attiecas uz taisnīgu nodarbināšanu un skar visus darba devējus, arī tos, kas nodarbina mazāk par 5 personām savā uzņēmumā.

9 PROGRESS NODOKĻU SISTĒMĀ

Ontario valdība pieņēmusi vienu no galvenajiem Ontario nodokļu komitejas ieteikumiem un nolēmusi palīdzēt namīpašniekiem un īrniekiem, maksājot pašvaldību un skolu nodokļus par pirmiem 2000 dol. no īpašuma vērtības, vai īpašums izīrēts vai pašu apdzīvots. Šis pamata izņēmums attiecas uz visu provinci bez personīgā ienākumu vai tirdzniecības nodokļa paaugstināšanas. Tas sagādās pašvaldībām iespēju tieši reducēt nodokļus vietējā apjomā.

10 PROGRESS TIESU ADMINISTRĀCIJĀ

Ontario province uzņēmusies pilnus tiesu administrātīvos izdevumus. Tas nozīmē, ka valdība būs atbildīga par visu pašvaldību un pilsētu cietumu darbības un uzturēšanas izmaksu. Tas vietējam nodokļu maksātājam sagādās jaunus atvieglinājumus, tālāk reducējot īpašumu nodokli.

ATBALSTIET ROBARTA VALDĪBU!

✝

ILONA GROSBERGS

dzim. GRAUDIŅA

dzimusi 1900. g. 28. februārī Valkā,
mirusi 1967. g. 5. oktobrī Toronto.

Dilās sērās VĪRS un BĒRNI

LSK LŪDZ ATSAUKTIES

Latvijas Sarkanais Krusts (44 Muenster, Koenigsbergerstr., 137, West-Germany) lūdz atsaukties zemāk minētās meklētās personas:

1) Valdemārs Grīnvalds, dzimis 1924. gada 1. septembrī, Rīgā.

2) Herta Vilks, Johana meita, dzimusi 1912. gada 29. decembrī, šķirusies Eversone.

3) Adolfs Rencs (Renz), dzimis 1905. gada 15. novembrī Madonā.

4) bijušais A/S Vairogs galvenais inženieris Zaķis.

5) Alfreds Glagavs no Liepājas.

6) Dr. Anna Vēveris, kas savā laikā strādājusi Minsterē, Diepenbrockerstr., 26, DPACCS.

7) Jānis Bauers, Valdemāra dēls, dzimis 1923. gada 1. septembrī, dzīvojis Alsviķu pagasta Ozoliņos.

8) Krišjānis Kadiks, apm. 75 gadus vecs, no Rīgas.

9) Feldfēbeļa Harija Klinta tuvinieki, jo minētais otra pasaules kaŗa laikā gājis bojā lidojumā virs Beļģijas, bet tagad atradies kāds beļģis, kas par viņa nāvi var dot sīkāku informāciju.

10) Augusts Bramanis, dzimis 8. novembrī Rīgā (gads nav zināms).

11) Arvīds Brants, dzimis 1925. g. 10. februārī Rīgā, bet 1945. gadā atradies kādā kaŗa lazaretē Berlinē.

12) Valdis Grīnvalds ar pavārdu Grīncis, dzimis (laikam) 1913. gadā, no Taurkalnes, bijis robežsargs.

13) Vitālijs Labinskis (Latvijas neatkarības laikā mainījis uzvārdu un saucās Labietis) no Līvāniem, kas nesen atgriezies no padomju izstūtijuma un tagad dzīvo—415 Krefeld, Flensburger Zeile 2, West-Germany, lūdz atsaukties bijušos draugus un paziņas

14) Vācu iestādes lūdz caur Latvijas Sarkano Krustu atsaukties Jāņa Graša (miris 1945. gada 8. aprīlī Gotas kaŗa slimnīcā) sievu Annu vai citus tuviniekus.

15) Ansis Dansons, apm. 60—65 gadus vecs, kas Latvijā bijis robežsargs, bet pēc 1945. gada dzīvojis Vircburgas nometnē Vācijā.

LAI PANĀKTU LIELĀKU PROGRESU ATBALSTIET VIRU, KURŠ SAPROT JŪS UN JŪSU PROBLĒMAS

BOB MAKSYMEC inženieris X

PROGRESSIVE CONSERVATIVE PARKDALE

Pārkdēlas progresīvi konservātivo kandidāts Bobs Maksimecs iestājies par citu valodu mācīšanu Toronto skolās, ne tikai angļu un franču, piem. italiešu, poļu un ukraiņu. B. Maksimecs domā, ka varētu arī vēl pārējās valodas mācīt, ja viņa plānam būtu panākumi. Toronto izglītības pārvaldei būtu jāizdara etnisko grupu koncentrācijas pārbaude atsevišķajos pilsētas iecirkņos, jāgādā par attiecīgo skolotāju iesaistīšanu un jāuzņem attiecīgā valoda tās skolas programmā, kurā izrādītos vajadzība. Ar Maksimeca plānu pašreiz iepazīstas izglītības ministrs V. Dēvins.

LAIMESTI KROLLA KULTŪRAS BIROJA LOTERIJĀ

Otto Krolla kultūras biroja nelielos apmēros rīkotajā loterijā par labu latviešu ģimnazijai Minsterē, Vācijā, 24. septembŗa izlozē galvenie laimesti — Aizsila Zīlītes, Leldas Ores, Egila Krolla un Arnolda Šimaņa gleznas un V. Ozoliņa grafika piekrita šādiem ložu numuriem: 1335, 1549, 1696, 1803 un 2499. Grāmatas laimēja šādas lozes: Nr. 4, 50, 126, 145, 146, 159, 168, 237, 238, 251, 262, 363, 395, 419, 424, 444, 465, 499, 531, 535, 559, 602, 628, 630, 664, 705, 866, 901, 970, 972, 979, 1016, 1048, 1067, 1077, 1204, 1253, 1282, 1299, 1431, 1440, 1493, 1496, 1498, 1647, 1676, 1730, 1750, 1867, 1898, 1904, 1913, 1988, 2052, 2100, 2122, 2191, 2337, 2344, 2414, 2460, 2508,2537, 2546, 2640, 2662, 2682, 2683, 2778, 2779, 2833, 2838, 2866, 2874 un 2890.

Laimesti saņemami, līdz 1. novembrim iesūtot lozes Otto Krollam, 12 Harrison St., Oak Park, Illinois, 60304, U. S. A.

HODZA NORAIDA MASKAVAS IELŪGUMU

Albānijas komūnistu partijas vadītājs Enveŗs Hodža „ar nicināšanu" noraidījis Pad. savienības ielūgumu piedalīties boļševiku revolūcijas 50 gadu atceres svinībās Maskavā. Sarkanā Ķīna, kas šo ziņu sniegusi, priecājas, ka Albānija ieņēmusi stingru pretpadomju nostāju. Tā ir vienīgā Ķīnas sabiedrotā Austrumeiropā.

I Z N

Apgād

S T

(1907 — 1965)

Rakstnieks Tālivaldis Dangavs
kos izdevumos it sevišķi „Latv
un vienīgā grāmata, kuŗas iz
T. Dangavs, dzīvodams Arģen
mus un piedzīvojumus un ļoti
cilvēkiem un viņu savdabīgo d
vēku pieticīgā dzīves veida tēl
kumu raksturojumam. Viņš p
satvarā pārsvars ir pērtiķim, v
jīgs dzemdēt odu vai peli". Ra
savu traģisko lomu universā.

Tālivalža Dangava grāmata
pasaulī; ar to iepazīties nebūs
puses līdz pēdējai.

Grāmatā apvienoti divi pabeigti stāst
daļa un „Bada dzegužu pajumtē", p
gliti iesieta ar A. Jaunzema vāka zīm
ievadu.

Cena $8.20

GRĀMATNĪCĀM ATLAIDE.

DV

SKAŅU PLAT
KAŖA

KAŖAVIRU DZIESMAS Nr. 2

I PUSE

Mirdzot šķēpiem
Jau saule riet
Baltā roze
Kad pār austrumiem
Mana dzimtene Kurzeme, zini
Kur Gauja plūst
Pumpiņrasā (orķestris)

Komanda

Dabūjama visās lielākās grām
lūdzam

DV GRĀMATNĪCĀ 491

IEGĀDĀJIETIES UN DĀV
A. BERZIŅA
THE TWO FACES OF CO-EXIST
GRĀMATA, KAS PALIDZĒS JŪSU DRAUG
APGAISMOT MŪSU CIŅU PRET KOMUN
Dabūjama DV Grāmatnīcā, 491 C
Toronto 4, Ont. Canad

ATKAL DABŪJAM
Labā iespiedumā uz plastikas - m
P. Mantnieka
LATVIJAS KARTE .....
Izsūtām arī pa pastu speciālā iesaiņoju
DAUGAVAS VANAGU GRĀMAT
491 College Street, Toronto 4, Ont.

MĒS IESPIEŽ
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELOGUM
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJ
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LA
VĒSTUĻU VEIDLAPAS,
GRĀMATAS, ŽURNĀLU
Labs darbs. — Mērenas ce
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NOSŪT
LATVIJA - AMERIKA
491 College St., Toronto 4,
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

SBERGS

NA

ārī Valkā,

Toronto.

rās VĪRS un BĒRNI

Kere- Jude kla- Kon- ts. Lat Rušē ierēm ortap- Park. Mont- dirig. ertap- zonas koŗa rkda-

20. aprīlī — vīru koŗa Viesturs koncerts un balle.

HAMILTONA

15. oktobrī — DV Hamiltonas nodaļas gadasvētki Rainbow zālē pl. 4 p.p. Akts un priekšnesumi.

19. oktobrī — DV Hamiltonas nod. un HLB rīko rakstn. P. Aigara referātu HLB namā, 16 Queen St., N. pl. 7.30 vak.

18. novembrī — Latvijas valsts dibināšanas atcere Royal Connaught hotelī Kristalla zālē pl. 6 vak. Svētku akts un Hamiltonas latviešu „Centennial" balle.

DZ ATSAUKTIES

s (44 137, ukties ersо- dzi- . Ri- neita, mbrī, zimis ionā. alve- iepā- savā Die- māra otem- asta

8) Krišjānis Kadiks, apm. 75 gadus vecs, no Rīgas.

9) Feldfēbeļa Harija Klinta tuvinieki, jo minētais otra pasaules kaŗa laikā gājis bojā lidojumā virs Beļģijas, bet tagad atradies kāds beļģis, kas par viņa nāvi var dot sīkāku informāciju.

10) Augusts Bramanis, dzimis 8. novembrī Rīgā (gads nav zināms).

11) Arvīds Brants, dzimis 1925. g. 10. februārī Rīgā, bet 1945. gadā atradies kādā kaŗa lazaretē Berlinē.

12) Valdis Grīnvalds ar pavārdu Grincis, dzimis (laikam) 1913. gadā, no Taurkalnes, bijis robežsargs.

13) Vitālijs Labinskis (Latvijas neatkarības laikā mainījis uzvārdu un saucās Labietis) no Līvāniem, kas nesen atgriezies no padomju izstūtījuma un tagad dzīvo—415 Krefeld, Flensburger Zeile 2, West-Germany, lūdz atsaukties bijušos draugus un paziņas

14) Vācu iestādes lūdz caur Latvijas Sarkano Krustu atsaukties Jāņa Graša (miris 1945. gada 8. aprīlī Gotas kaŗa slimnīcā) sievu Annu vai citus tuviniekus.

15) Ansis Dansons, apm. 60—65 gadus vecs, kas Latvijā bijis robežsargs, bet pēc 1945. gada dzīvojis Vircburgas nometnē Vācijā.

LAIMESTI KROLLA KULTŪRAS BIROJA LOTERIJĀ

Otto Krolla kultūras biroja nelielos apmēros rīkotajā loterijā par labu latviešu ģimnazijai Minsterē, Vācijā, 24. septembŗa izlozē galvenie laimesti — Aizsila Zīlītes, Leldas Ores, Egila Krolla un Arnolda Šimaņa gleznas un V. Ozoliņa grafika piekrita šēdiem ložu numuriem: 1335, 1549, 1696, 1803 un 2499. Grāmatas laimēja šādas lozes: Nr. 4, 50, 126, 145, 146, 159, 168, 237, 238, 251, 262, 363, 395, 419, 424, 444, 465, 499, 531, 535, 559, 602, 628, 630, 664, 705, 866, 901, 970, 972, 979, 1016, 1048, 1067, 1077, 1204, 1253, 1282, 1299, 1431, 1440, 1493, 1496, 1498, 1647, 1676, 1730, 1750, 1867, 1898, 1904, 1913, 1988, 2052, 2100, 2122, 2191, 2337, 2344, 2414, 2460, 2508,2537, 2546, 2640, 2662, 2682, 2683, 2778, 2779, 2833, 2838, 2866, 2874 un 2890.

Laimesti saņemami, līdz 1. novembrim iesūtot lozes Otto Krollam, 12 Harrison St., Oak Park, Illinois, 60304, U. S. A.

HODŽA NORAIDA MASKAVAS IELŪGUMU

Albānijas komūnistu partijas vadītājs Envers Hodža „ar nicināšanu" noraidījis Pad. savienības ielūgumu piedalīties boļševiku revolūcijas 50 gadu atceres svinībās Maskavā. Sarkanā Ķina, kas šo ziņu sniegusi, priecājas, ka Albānija ieņēmusi stingru pretpadomju nostāju. Tā ir vienīgā Ķinas sabiedrotā Austrumeiropā.

IZNĀKUSI JAUNA GRĀMATA

Apgāda DAUGAVAS VANAGS izdevumā

T. DANGAVA –

stāstu krājums

STRANDĒJUŠO SALA

(1907 — 1965)

Rakstnieks Tālivaldis Dangavs pazīstams ar saviem rakstiem periodiskos izdevumos it sevišķi „Latvija Amerikā" lasītājiem. Šī ir viņa pirmā un vienīgā grāmata, kuŗas iznākšanu autors pats vairs nepieredzēja. T. Dangavs, dzīvodams Arģentīnā, stāstos izmantojis savus novērojumus un piedzīvojumus un ļoti košā, īpatā stilā raksta par notikumiem, cilvēkiem un viņu savdabīgo dzīves veidu. Krāšņas ainas mainās ar cilvēku pieticīgā dzīves veida tēlojumiem, lai dotu vietu dinamiskam notikumu raksturojumam. Viņš pasmejas par cilvēkiem, ja viņu garīgajā satvarā pārsvars ir pērtiķim, vai arī, kad tas liekas „kā zilonis, kas spējīgs dzemdēt odu vai peli". Rakstnieks dziļi cieš ar ikvienu, kas apzinās savu traģisko lomu universā.

Tālivalža Dangava grāmata latviešu literātūrā paveŗ jaunu oriģinālu pasauli; ar to iepazīties nebūs grūti, jo grāmata aizrauj no pirmās lappuses līdz pēdējai.

Grāmatā apvienoti divi pabeigti stāstu krājumi „Strandējušo sala" I-II daļa un „Bada dzegužu pajumtē", pavisam 27 stāsti 600 lappusēs, tā glīti iesieta ar A. Jaunzema vāka zīmējumu un E. Keiša autora šaržu un ievadu.

Cena $8.20

GRĀMATNĪCAM ATLAIDE.

DVG GRĀMATNĪCĀ 491 College St., Toronto 4, Ont.

PĀRSŪTĀM naudu uz LATVIJU

US $10.- pret 9 jaunie rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.

DV SAIMNIEKU NODAĻA, 491 College St., Toronto 4, Ont.

IGAUŅU OPTIKIS J. RATAS

169 Danforth Ave. HO 5-6251

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI. Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

Mūsu mīļā

Dagmāra Brastiņa

dzim. DADZIS B.A., B.L.S.

aizsaukta mūžībā 1967. g. 29. septembrī Toronto, Kanadā

Skumst

TORONTO LATVIEŠU BIEDRIBAS DRĀMATISKAIS ANSAMBLIS

Nobeigts un pilnīgs ir viss.
Nava vairs ceļa uz leju.
Zvaigžņu pagalmos eju,
Laicīgo nolicis.
(V. Strēlerte)

„Ikviens ir jūsu draugs vēlēšanu laikā, bet jūs zināt, ka esmu jūsu un latviešu saimes rīcībā 365 dienas gadā ik gadu St. Andrew - St. Patrick iecirknī."

17. OKTOBRĪ ATBALSTIET PREMJĒRU ROBARTU UN SAVU KANDIDĀTU PARLAMENTĀ — BALSOJIET PAR

ALLAN GROSSMAN X

Informācijai zvaniet man vai maniem darbiniekiem 430 College ielā vai 438 Bloor W.: 929-3155

Ministrs A. Grosmans dzimis Toronto kā Austrumeiropas imigrantu vecākais dēls. Viņš ir precējies, ar 3 bērniem. Pirmoreiz ievēlēts 1952. g. Toronto pilsētas padomē par oldermani 4. iecirknī, pēc sīvas cīņas uzvarot prominentu komūnistu kandidātu ar tikai 134 balsīm, bet. pēc tam ticis trīsreiz no jauna ievēlēts ar pārliecinošu vairākumu. 1955. gadā ievēlēts par St. Andrew iecirkņa pārstāvi. 1960. gadā iecelts par ministru bez portfeļa, bet 1963. gadā par labošanas iestāžu ministru, veikdams šo amatu arī tagad. Viņš un Dž. Jaremko darbojas arī par etnisko jautājumu speciāliem padomniekiem Ontario valdībā. Savā darbībā A. Grosmans allaž centies stiprināt saites etnisko un reliģisko grupu starpā, par ko saņēmis pāvesta atzinību. Viņš arī kā vienīgais Kanadas politiķis rādījis pietiekami drosmes aizrādīt padomju viceministram Poļanskim par Pad. savienības neciešamo apiešanos ar minoritātēm. A. Grosmans ir arī dažādu organizāciju biedrs un goda loceklis, piem., St. Alban's Boy's Club, University Settlement Recreation Center padomē u. c.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai DV Grāmatnīcā. 491 College St., Toronto 4, Ont.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

T. Dangavs — Strandējušo sala, stāsti	$8.20
P. Babris — Baltic Youth under Communism	$5.95
Zvaigžņu sega — rakstu krāj. prof. Dr. L. Bērziņa piem.	$6.50
A. Niedra — Sastapšanās pie operas kafejnīcas, rom.	$4.50
Čenču Jezups — Piters Vylāns, rom. latg. izl.	$7.00
Latvijas vēsture 1914—1920.	$17.00
J. Veselis — Trīs laimes, rom.	$2.50
„ Tērauda dvēsele, rom.	$4.00
I. Lindbergs — Starp atnākšanu un aiziešanu, dzeja	$4.00
E. Kalme — Starp divām Jāņu naktīm, rom.	$4.00
G. Janovskis — Sola, rom.	$4.00
A. Dziļums — Saplēstā krūze, rom.	$4.80
E. Ķiploks — Viņš runāja kalnā, spredīķi	$2.40
J. Porietis — Prezidents atbild, atm.	$4.00
A. Johansons — Vecrīgas ziņģu grāmata	$4.00
G. Janovskis — Smiekliņam, pastāsti un feļetoni	$4.50
A. Runģis — Pats esi kungs, pats	$4.00
Latviešu tautas teikas un pasakas VIII	$7.80
P. Rozītis — Granātu ziedi, stāsti	$4.50
A. Rasa — Cilvēki un zeme, st.	$3.80
Z. Lagerleta — Antikrista brinumi	$4.75
ARCHIVS VII sējums, raksti par zinātni un teātri	$5.70
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence	$6.00
Latvju tautas teikas un pasakas VIII sēj.	$7.80
I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti	$4.00
E. Aistars — Tu nāci naktī, rom.	$4.00
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.	$5.00
J. Jaunsudrabiņš — Zaļā grāmata	$7.80
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm.	$6.00
Latviešu sinonimu vārdnīca	$6.00
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla	$6.00
Latviešu kultūra laikmetu maiņās	$6.00
A. Dziļums — Vilka zobs, rom.	$4.80
A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom.	$3.80
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē līgavu, rom.	$4.50
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cinās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
P. Jurevics — Idejas un īstenība	$6.00
J. Klāvsons — Zīmes, dzeja un proza	$3.80
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
O. Krolls — Dārgakmeņi	$3.00
Z Zemdega — Iznīcības ceļš, stāsti	$3.80
E. Virza — Straumēni IV	$4.00
B. Bičole — Atrita, dzeja	$3.80
Aizsila Zīlīte — Trīs māsas	$3.00
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti	$3.00
E. Dunsdorfs — Mūžīgais latviešu kaŗavīrs	$4.60
J. Sarma — Salemas ķēniņš, rom.	$5.00
F. M. Dostojevskis — Idiots, rom. I d.	$4.50
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom.	$4.50
E. Keišs — Globāla būšana, karik.	$5.00
BĪBELE	$4.50
J. Širmanis — Brīnuma pasaule	$4.00
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes	$4.50
A. Johansons — Rīgas svārki mugurā	$4.50
Novadu tērpi	$20.00
Latvju raksti I grāmata	$37.50
Latvju raksti II grāmata	$37.50
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas	$5.50
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.	$7.80
J. Veselis — Latvju teiksmas	$10.00
K. Pētersons — Apvāršņi aicina	$6.50
Raiņa un Aspazijas gada grāmata	$2.00
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Uguni	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzelonžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Ž. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
O. Krolls — Aiz zelta priekškara	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.50
G. Janovskis — Svešumā, noveles	$4.50
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un lir. poemas	$3.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50

DVG GRĀMATNĪCĀ 491 College St., Toronto 4, Ont.

SKAŅU PLATE - MŪŽĪGAM KAŖAVĪRAM

KAŖAVIRU DZIESMAS Nr. 2 Mono $5.00 Stereo $5.50

I PUSE	II PUSE
Mirdzot šķēpiem	15. Divizijas dziesma
Jau saule riet	Es vēlos mājās pārnākt
Balta roze	Tai Cēdelgemā, draugs
Kad pār austrumiem	Balta roze nozied dārza malā
Mana dzimtene Kurzeme, zini	Vedēj'
Kur Gauja plūst	Virši zili
Pumpiņrasā (orķestris)	Tur aizjāja latvietis

Komanda un Jundas signāls

Dabūjama visās lielākās grāmatnīcās un DV nodaļās un apvienībās; lūdzam pieprasīt

DV GRĀMATNĪCĀ 491 College St., Toronto 4, Ont.

IEGĀDĀJIETIES UN DĀVINIET A. BĒRZIŅA

THE TWO FACES OF CO-EXISTENCE $6.00

GRĀMATĀ, KAS PALĪDZĒS JŪSU DRAUGIEM APGAISMOT MŪSU CIŅU PRET KOMŪNISMU.

Dabūjama DV Grāmatnīcā, 491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

FRANK VASS BA

ADVOKĀTS-NOTĀRS

263 College ielā, Toronto. (pie Spadina Ave.)

TEL. WA 2-6112, 2-6111

ATKAL DABŪJAMA

Labā iespiedumā uz plastikas - mazgājama

P. Mantnieka

LATVIJAS KARTE $8.00

Izsūtām arī pa pastu speciālā iesaiņojumā, cena $9.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNICA

491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

Toronto austrumos

IZĪRĒJAMAS

DIVAS SAULAINAS NEMĒBELĒTAS ISTABAS

klusā mājā, lēti, vienai personai. Plīts un ledus skapis. Tuvu satiksmei.

Zvanīt OX 9-1714.

RONCESVALLES — GARDEN rajonā vecākam pārim

IZĪRĒJAMAS

2 nemēbelētas istabas un virtuve otrā stāvā.

Zvanīt 536-6346.

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKA

491 College St., Toronto 4, Ont

CANADA.

TEL.: 921—7121

CODE 416

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

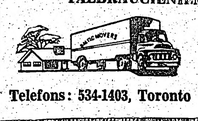

Telefons: 534-1403, Toronto

KONCERTS SKAŅU PLATĒ

15 PATRIOTISKAS un LATVIEŠU DZIESMAS IEDZIEDĀJUSI

SKAIDRĪTE PRINCE, soprāns

pie klavierēm: *Anatolijs BĒRZKALNS*

Plati „ES DZIEDĀŠU PAR TEVI, TĒVU ZEMI" izdevusi LATVIEŠU KAŖA INVALĪDU APVIENĪBA.

Skaņu plati „ES DZIEDĀŠU PAR TEVI, TĒVU ZEMI" var dabūt arī DV grāmatnīcā TORONTO.

Cena $5.00 plūs 5% PST.

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Dabūjams

TREJI VĀRTI — žurnāls literātūrai, mākslai, zinātnei, Baltijas tautu kultūrai, jaunatnei un nākotnei $1.25

Jau iznākuši: 1., 2., 3. un 4. numurs. Pieņemam arī abonēšanas maksu — $7.00 gadā.

DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

OPTIĶIS LUNSKY

470 College St., Toronto

WA 1-3924

PĀRDODAMA

FRIZĒTAVA

ievesta labā satiksmes rajonā ar dzīvokli un garāžu.

Zvanīt pēc plkst. 8 vak. 463—5198, Toronto

SPORTS

VECIE VIRI SACENSAS

„Jauno nav, jāskrien vēl vecajiem," gaidot starta šāvienu senioru sacīkstēs Stofvillē, teica šo sacensību gados jaunākais dalībnieks — „tikai" 41 gadu vecais vidējo distanču skrējējs Kārlis Virkavs. Dūšīgi skrēja arī 53 gadus vecais Jānis Zvaigznīte, bet galvenā tiesneša pienākumus veica Jānis Ādmiņš, kuŗa vasaru skaits jau pārsniedzis sešdesmit.

Skaistu ceļojošu balvu šīm Latviešu vieglatlētu kluba rīkotajām sacensībām bija ziedojis Valdis Teteris, kuŗa slaido soli kādreiz apbrīnoja tik daudzi. To pirmoreiz izcīnīja 45 gadus vecais Ansis Bergvalds, sasniedzot šādus rezultātus: 100 m skrējienā — 13,9 sek., lodes grūšanā — 11,99 m, diska mešanā — 37,14 m, šķēpa mešanā — 40,96 m un veseŗa mešanā 33,28 m. Otrā vietā sekoja Ildens ar šādiem rezultātiem minēto disciplīnu secībā: 13,8 sek., 12,20 m, 22,9 m un 36,60 m. Tālākās vietās ierindojās A. Zaķis, K. Pavasars, J. Zvaigznīte, K. Virkavs un I. Helguts.

Nekādi rekordi, protams, netika „sisti", bet netrūka arī interesantu momentu. Negadās jau arī bieži redzēt tēvus un dēlus reizē sporta laukumā, kur nu vēl to, ka dēls „trenē" tēvu. Bet tā bija: Ivars Zvaigznīte, startējot ārpus konkurences, aizmeta disku 46,70 m tālu, un to nav spējis pat neviens no viņa tēva slavenajiem kādreizējiem cīņu biedriem dzimtenē — Dimza, Baranovskis, Jēkabsons, Poltroks.

Kaut kā sagadījies, ka Toronto par savu dzīvesvietu izvēlējusies vesela rinda veco vieglatlētikas cilvēku, iesākot ar Latvijas meistariem un pabeidzot ar „pagasta olimpiāžu" dalībniekiem. Visi tagad pieliek roku kopīgo uzdevumu veikšanā, un no viņu aktivitātes atkarāsies trimdas vieglatlētikas pēdējā cietokšņa pastāvēšana vai sabrukšana.

Pēc sacīkstēm aktīvi dalībnieki un vieglatlētikas draugi noskatījās pērnās un šīgada sezonas lielāko sacīkšu interesantāko momentu iemūžinājumus, kuŗus krāsu filmā bija uzņēmuši Zvaigznīte un Ildens. A. Z.

SPORTA KONGRESAM TUVOJOTIES

Latviešu sporta apvienība Kanadā paveikusi pirmos priekšdarbus Latviešu sporta padomes brīvajā pasaulē 9. kongresam, kas notiks Toronto 25. un 26. novembrī.

Paredzētā programma šāda: sestdien, 25. novembrī, plkst. 10.30 dienā Latviešu namā kongresu atklās un sāks darba sēdi līdz plkst. 12 dienā, bet plkst. 1.30 dienā Woodgreen Community Centre zālē (Queen St. East) notiks ASV un Kanadas izlašu sacensības vīriešu basketbolā un sieviešu un vīriešu volejbolā. Plkst. 8 vakarē Latviešu namā saviesīgs vakars ar deju. Svētdien, 26. novembrī, plkst. 10 rītā turpināsies kongresa darba sēde.

Mūsu turpmākai sporta dzīvei šis kongress būs ļoti nozīmīgs, jo paredzamas dažādas pārmaiņas kā LSPBP uzbūvē, tā darbinieku sastāvā. Tādēļ kongresā piedalīties aicināti visi Kanadas un ASV latviešu sporta darbinieki un sportisti. Izlašu sacensības vienmēr bijušas atrakcija, kas pulcinājusi sporta interesentu simtus, lai vērotu labāko, ko var sniegt mūsu volejbolisti un basketbolisti, bet sportistu saviesīgie vakari allaž bijuši tik labi apmeklēti, ka vēlāniem nācējiem nācies atgriezties mājās, jo ieejas kartes izpārdotas. Šāgada rīkotam saviesīgam sportistu vakara ieejas kartes jau nodotas iepriekšpārdošanā un dabūjamas pie visu Toronto latviešu sporta klubu priekšniekiem. —cbb

---

Bonna aicina uz abu Vāciju sarunām

Rietumvācijas kanclers Zizingers pirmo reizi ierosinājis tiešas sarunas ar Austrumvācijas valdību ceribā mazināt saspīlējumu starp abām Vācijām, kuŗas ar dzelzs aizkaru šķirtas jau vairāk nekā 20 gadu.

Notā Austrumvācijas ministru prezidentam Vilijam Stofam Kizingers apliecinājis, ka Rietumvācijas ārlietu ministrs katrā laikā gatavs uz tiešām sarunām Bonnā vai Berlīnē. Līdz šim Kizingers un viņa priekšgājēji pastāvēja, ka sarunas ar komūnistisko Austrumvāciju iespējamas tikai „uz bezpolitiska līmeņa", lai izvairītos no t.s. Vācu demokrātiskās republikas atzīšanas par atsevišķu un patstāvīgu valsti. Pašreizējā nota ierosina sarunas starp divām valdībām.

Kizingers uzaicina komūnistus jaut 17 milj. austrumvāciešu izšķirties par Bonnas priekšlikumu, pastiprināt satikšmi un tirdzniecību cauri dzelzs aizkaram. Kanclers ieteicis publicēt viņa 16 punktu priekšlikumu Austrumvācijas presē, jo ar to iepazīstināta visa Rietumvācijas prese, kā arī Austrumberlīnes oficiālie pārstāvji, kuŗus apmeklējis Kizingera personīgais sekretārs Neuzēls.

Pankovas valdība izrāda gatavību uz sarunām, kuŗas ietvertu vienošanos normalizēt attiekšmes starp abām Vācijām, nelietot varu un pašreizējo robežu „status quo" atzīšanu Eiropā. Pankova atbildē aicina abu Vāciju ārlietu ministrus vienoties par Kizengera un Stofa sarunu laiku un vietu.

Rietumvācija tomēr nevēlas nekādas sarunas ar Austrumvāciju, kuŗas varētu iztulkot kā Pankovas valdības atzīšanu, bet Austrumvācija pastāv, ka sarunām jānotiek oficiālu valdību līmenī.

Linpiao kritizē Kremli

Sarkanās Ķīnas 18 gadu komūnistu nebūšanas atceres svinībās militāro parādi pieņēma Maocetungs. Ziņo, ka 500.000 jauņu parādē piedalījās armijas daļas, strādnieki, zemnieki, studenti un sarkangvardi. Laikraksti vēsti, ka „kultūras revolūcija" turpināsies vēl nākošā gadā. Ķīnas prezidents Liusaoči svinībās nav piedalījies. Kad Mao iespējamais pēctecis maršals Linpiao sāka Kremļa valdības kritizēšanu, Pad. savienība un tās satelītvalstu pārstāvji svinības atstāja. Padomju ziņu aģentūra TASS apzīmē Linpiao runu par „rupju pretpadomju uzbrukumu un necienības izrādīšanu internacionālajai komūnistu kustībai vispār." Maocetungs, kam tagad jau 73 gadi, svinībās runu nav teicis.

JAUNATNES DARBS

(Pārnesums no 1. lpp.)

Otrs kavēklis jaunatnes rosībā ir nepareizā un nepilnīgā latviskā darba motivācija. Pēdējos gados labi sastādītas un interesantas LNJAK un ALJAs brošūras pievilkušas daudz jauniešu. Diemžēl, tikpat labas idejas varētu iedzīvināt pulciņu praktiskajā dzīvē un pasākumos. Izsludina gan pulciņu gada sapulces, bet nekas nav plānots un reklāmēts, kas šīs sapulces padarītu interesantākas un savādākas nekā iepriekšējā gadā. Nerodot jaunas idejas un jaunus pievilkšanas veidus, nebrīnīsimies, ja interesi dalībniekos neradīsim. Vēl sliktāk ir, ja nedodam nekādu motivāciju. Kādas jaunatnes nedēļas nogales kursos Čikagā otras dienas darba sākums pēc iepriekšējā vakara balles bija paredzēts plkst. 9.30 rītā, bet tik agri ieradās tikai daži kursanti. Vēlāk rīcības komiteja brīnījās un šķendējās par jauniešu nevīzību. Arī še pareizi lietota motivācija ar punktu vai naudas zaudēšanu, vai arī īpašas filmas izrādi būtu pat lielākos gulētājus atvilinājusi.

Mūsu trimdas gadiem ejot uz priekšu, pamazām mazinās arī vecāku spars, mūsu nacionālā apziņa un lepnums. Agrāk, liekas, šīs īpašības vecāki spēja nodot arī saviem bērniem. Bija arī vairāk skolēnu, kuŗi pabeidza skolas ar labākajām sekmēm un vēlākajos gados paveica tādus nozīmīgus pasākumus, kā jau pieminēto jaunatnes svētku sarīkošanu. Tātad — jaunietis, arī latviešu jaunietis, mainās savā raksturā, kas ir vērā ņemams fakts jaunatnes darbā un tā veicināšanā. (Turpinājums sekos)

Politiskas piezīmes

Londonā 23. septembrī atgriezušies abi angļu piloti, ar kuŗu vadīto lidmašīnu Francijas pavalstnieks Bodenāns nolaupīja bijušo Kongo ministru prezidentu Moisi Čombi. Viņš lidmašīnas apkalpi ar ieroci rokā piespieda starp divām spāņu salām mainīt kursu un lidot uz Alžīriju. Atbrīvotie lidotāji ir kapteiņi — Dēvis Teilors un Trevors Koplestons, kas Alžīrijā bijuši apcietinājumā 3 mēnešus. Dienu pirms atbrīvošanas viņi īsu brīdi redzējušies ar Moisi Čombi, kas bijis nospiests un saguris. Kā jau ziņots, Alžīrijas augstākā tiesa nolēmusi Čombi izdot Kongo, kur viņam piespriests nāves sods par „nodevību".

Lidotāji nav izpauduši nekādu jaunu informāciju par savu piespiesto nolaišanos Alžīrijā šāgada 30. jūnijā, domājams, lai nesagādātu nepatikšanas vēl diviem beļģiem, kas atradušies tai pašā lidmašīnā un pēc angļu atbrīvošanas vēl palikuši apcietinājumā. Abi piloti tikai paskaidrojuši, ka apiešanās bijusi laba, ka bijuši novietoti armijas barakās, lielāko daļu atsevišķā ieslodzījumā, un baroti ar „dietas" uzturu — sasmalcinātiem kartupeļiem un salātiem.

*

Nedēļu pēc angļu lidotāju atbrīvošanas Beļģijā atgriezušies arī abi beļģi. Pēc nolaišanās Briseles lidlaukā viņus pavadījusi drošības policija. Žurnālistiem liegta jebkāda informācija, pirms Beļģijas valdība nav abus atbrīvotos nopratinājusi par 30. jūnija notikumu.

Moise Čombe vēl palicis Alžīrijā un nav norādījumu, kad viņu pārvedīs uz Kongo nāves soda izpildīšanai. Tomēr domājams, ka nule atjaunotās diplomātiskās attieksmes starp Kongo un Alžīriju paātrinās Čombes izdošanu.

Ieslodzījumā Alžīrijā atrodas arī francūzis Bodenāns, kas noorganizējis Čombes nolaupīšanu. Alžīrijas oficiālās iestādes liegušās paskaidrot, ko darīs.

*

Holandes iestādes bija pieprasījušas Dienvidslavijai izdot tiešāšanai par kaŗa noziegumiem 61 gadu veco bijušo SS virsnieku Erichu Rajakovicu. Viņu apsūdzēja Holandes žīdu deportēšanā uz Vācijas koncentrācijas nometnēm. Rajokovics ar ģimeni pavadīja atvaļinājumu Dienvidslavijas kurortā Piranā. Kad policija ieradusies viņu apcietināt, Rajakovics jau bija pāri Austrijas robežai un, kā dzimis austrietis, patvēries savā dzimtenē. Viņa ģimene vēl palikusi Dienvidslavijā. Savā dzīvoklī Grācā Rajakovics nav žurnālistiem paskaidrojis, kā Holandes iestādes uzzinājušas viņa atrašanos Dienvidslavijā.

Rajakovics jau 1965. gadā Austrijā tiesāts par žīdu deportācijām, saņemot 2½ gadu cietumsodu, tomēr pēc 5 mēnešiem viņu atbrīvoja. Austrijas tieslietu ministrija paskaidrojusi, ka Rajakovicu kā Austrijas pavalstnieku nevar izdot Holandei, bet, ja Holandes iestādes spēs sagādāt jaunus pierādījumus, Austrijas tiesa var ievadīt jaunu prāvu. Bet Vinē sagaidāma cita prāva, jo Rajakovics, kas apzīmēts par Izraēlas notiesātā Adolfa Eichmana palīgu, iesniedzis sūdzību pret t.s. žīdu dokumentācijas centra („Tie, kas neaizmirst") vadītāju Simonu Vizentālu par neslavas celšanu savā grāmatā „Slepkavas starp mums", kuŗa bijusi iemesls Rajakovica apcietināšanai 1963. gadā. Ar tiesas lēmumu šīs grāmatas vācu valodas izdevums Austrijā konfiscēts uz Rajakovica apsūdzības pamata. Kādā radiointervijā Rajakovics vainojis grāmatas autoru denunciācijā, kuŗai sekojušas viņa vajāšanas.

Vizentāla grāmata jau izdota septiņās valstīs, ieskaitot ASV. Tajā reģistrēti otra pasaules kaŗa noziedznieki, kas līdz šim izbēguši tiesas sodam.

*

ASV iekšlietu ministrija atņēmusi ārzemju pasi žīdu rabīnam Abrāmam Feinbergam, kas devies neatļautos lidojumos uz Ziemeļvietnamu un sarkano Ķīnu. Amerikāņu likumi aizliedz saviem pavalstniekiem, kāds ir arī rabīns Feinbergs, apmeklēt šīs valstis bez valdības piekrišanas. Feinbergs darbojas par rabīnu žīdu Holy Blossom sinagogā Toronto un izteicis cerību iegūt bez kavēšanās Kanadas pavalstniecību.

*

Pēc četru dienu vizītes Jordānijas karalis Huseīns atstājis Maskavu, kuŗu bija apmeklējis pirmo reizi. Vizītē uzsvars bija likts uz savstarpēju sirsnību, bet ir pazīmes, ka Jordānija nav sevišķi pietuvojusies Pad. savienībai.

Kā Maskavas galvenā palīdzība bija gaidīta arabu valstu bruņoto spēku atjaunošana pēc īskaŗa ar Izraēlu. Kopīgajā paskaidrojumā, kas publicēts pēc Huseīna aizbraukšanas, tomēr nav norādījumu par Jordānijas gatavību saņemt Pad. savienības ieročus: komūnikē minētas tikai arabu valstis vispār, kuŗām Pad. savienība apspriprina savu gribu sniegt palīdzību, lai paceltu to aizsardzības spējas. Jordānija tai pašā laikā aprobežojusies vienīgi ar pateicības izteikšanu arabu lietā, nekomentējot militārās palīdzības piedāvājumu nākotnē. Šoreiz komūnikē arī nepārmet ASV un Anglijai „pamudinājumu" Izraēlai uz „agresiju", kas parasti ir Pad. savienības komentāru parasta sastāvdaļa.

SLAIDUMA DEĻ NĀVĒ

Zviedrijā mirusi kāda 18 gadu veca skolniece, kas ar četrām biedrenēm ar badošanos mēģinājusi „sist rekordu" slaiduma līnijā. Viņa beidzot svērusi gan tikai 45 mārciņas, bet tad mirusi slimnīcā kā dzīvs skelets. Meitene tiktāl bija nobadinājusies ar eļļām un sacharīnu, ka tās ķermenis beidzot vairs nepieņēma nekādu barību.

Mans mīļais dzīves draugs un gādīgais tētiņš

Jānis Jasmanis

dzimis 1921. gada 20. aprīlī Latvijā, aizsaukts mūžībā š. g. 7. oktobrī Hamiltonā, Kanadā.

Izvadīšana no St. Patrick baznīcas King St. E. un Victoria ielu stūrī trešdien, plkst. 9 no rīta.

Mierā tavas čaklās rokas,
klusē tava mīļā sirds.

Dziļās sērās SIEVA UN DĒLIŅŠ

Mūsu mīļais dziedātājs

Jānis Jasmanis

šķīrās no mums 1967. g. 7. oktobrī.

Satin nāve manas dziesmas
Melnā beigu kamolā;
Kaut to vienu nesatītu,
To — par tautas brīvestību —
Dziesmu manu mīļāko.
(Andrejs Eglītis)

Viņu piemin
HAMILTONAS LATVIEŠU
BIEDRĪBAS KORIS

Miers atrodas Hanojas ziņā

Pēdējā laikā pieaudzis diplomātiskais spiediens uz ASV, lai pirms miera sarunām ar Hanoju amerikāņi bez noteikumiem pārtrauktu uzlidojumus Ziemeļvietnamai. Šai jautājumā ieteikušies arī vairāki republikāņu un demokratu senātori. Viņi baidās, ka kaŗš varētu uzliesmot ar vēl nebijušu spēku, ja prezidents Džonsons Ziemeļvietnamas bumbošanu pārtrauktu bez noteikumiem, bet Hanoja nereaģētu pozitīvā veidā. Ja bumbošanas pārtraukšanu ierosinātu miera sarunas, bet tās neīstenotos, uzbrukumi Ziemeļvietnamai paplašinātos. Daži senātori, piemēram, Mensfilds, kas visu laiku bija pret kaŗa darbības pastiprināšanu, tagad neieteic uzlidojumus pārtraukt, lai, miera sarunām izjūkot vai Hanojai tās ignorējot, kaŗš vēl vairāk nesaasinātos.

Republikāņu senātors Dž. Kūpers īpašā intervijā izteicies, ka saskata briesmas, ja Hanoja pēc amerikāņu uzlidojumu pārtraukšanas izturētos noraidīgi. Tas tikai pastiprinātu spiedienu ASV sākt vispārēju uzbrukumu. „Bet es domāju, ka bumbošanas pārtraukums tomēr ir nepieciešams priekšnoteikums miera sarunām, un mums būtu jāriskē," sacīja Kūpers.

Republikāņu senātors Dževits savukārt domā, ka, kaŗam turpinoties pašreizējā norisē, tas var palielināt spiedienu uz prezidentu izdarīt invāziju Ziemeļvietnamā.

Demokratu senātors Lauše tic, ka mēģinājums pārtraukt uzlidojumus noskaidrotu Ziemeļvietnamas gatavību uz sarunām.

Prezidents Džonsons norādīja, ka bumbošanas pārtraukumam jāseko „produktīvas diskusijas, ar kuŗām būtu sastīta Hanojas militārās aktivitātes samazināšanās".

☆

Kā Apvienotajās nācijās, tā diplomātu sarunās ārpus Bābeles sapulču zāles bez gala runāts par kaŗa izbeigšanu Vietnamā. Par to savas domas ASV prezidentam Džonsonam izteikuši arī republikāņu un demokratu senātori, minot arī dažādus ieteikumus un iespējamības. Jau sen līdz apnikumam arī t.s. „pīspiki" pēdējuši un staigājuši pa ielām, prasot mieru Vietnamā un nosodot amerikāņus. Neviens mieru tomēr nav „izsēdējis"!

Arī tagad atkārtoti izrādās, ka Ziemeļvietnama mieru nemaz nevēlas: Hanoja atkal noraidījusi prezidenta Džonsona neseno piedāvājumu miera sarunām un „svēti solījusies cīņu turpināt". Komūnistu partijas avīze „Nhan Dan" ciniski izsaukusies, ka „amerikāņiem nav tiesības prasīt kādus noteikumus no demokratiskās (lasi: komūnistiskās) Vietnamas republikas", kaut Džonsons apstiprinājis savu gatavību tikties ar prezidentu Hočiminu, sūtīt savu ārlietu ministru Rasku vai citus reprezentantus apspriesties ar Ziemeļvietnamas pārstāvjiem katrā vietā — atklāti vai slepeni. Džonsons uzsvēris, ka ASV gatavas tūlīt apturēt visus gaisa uzbrukumus Ziemeļvietnamai, ja tas novestu pie ātrām un produktīvām sarunām.

Amerikāņi nevēlas pārtraukt bumbošanu, ja šī rīcībā nedotu kādu pozitīvu „atrisinājumu", bet Ziemeļvietnama nav gatava piedāvāt kaut ko no savas puses. Tā vietā komūnisti uzsvēruši, ka „ASV politikas taisītājiem bez noteikumiem jāizbeidz visa militārā darbība pret Ziemeļvietnamu". Ko tas nozīmētu, nav grūti izzilēt. Tas būtu Dienvidvietnamas gals un tās pakļaušana komūnistiem. To pašu, tikai citos vārdos, atklāti pateicis Pad. savienības ārlietu ministrs Kosigins, kas atzīst, ka vienīgais miera nokārtojums Vietnamā ir amerikāņu gaisa uzlidojumu izbeigšana, atzīstot t.s. „Nacionālās atbrīvošanas frontes", t.i. vietkongu politisko varu. Maskavas radio citē Kosigina pamācības ASV, ka, par spīti amerikāņu milzīgajam militārajam potenciālim, tās tomēr nespēj panākt militāru atrisinājumu Vietnamā, jo Ziemeļvietnamu atbalsta visas komūnistiskās zemes.

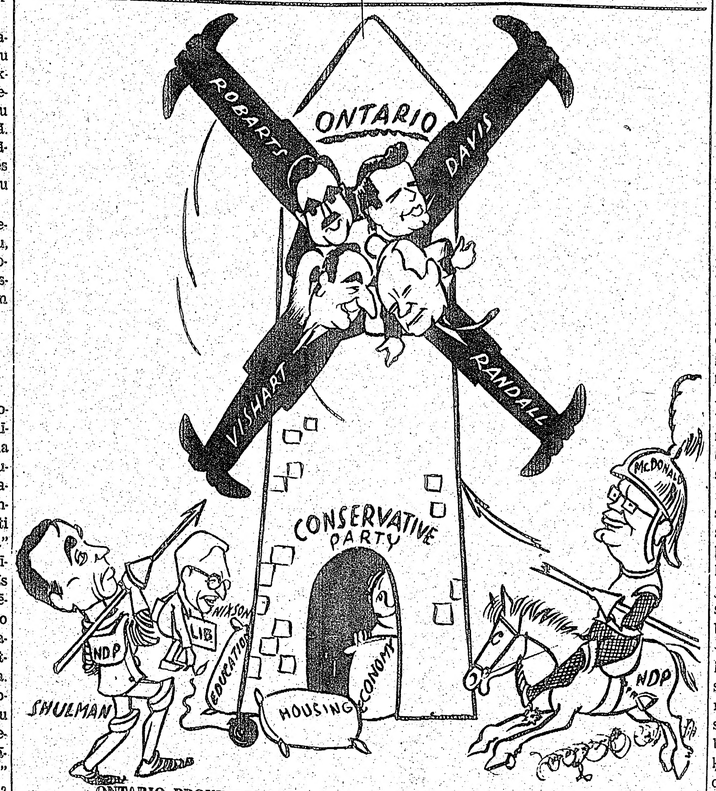

ONTARIO PROVINCES PARLAMENTA VĒLĒŠANU DZIRNAVAS GRIEŽAS
Ed. Keiša karikatūra

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Finanču ministrs Šārps aicinājis kā veikalniekus, tā strādniecības pārstāvjus nopietni censties pēc cenu un algu stabilitātes. Ja to nevarēs panākt ar miermīlīgiem līdzekļiem, Šārps brīdināja, ka valdībai neatliks nekas cits, kā ievērojami paaugstināt nodokļus, samazināt produkciju, radot bezdarba pieaugumu un apcirpt uzņēmumu peļņu, lai ierobežotu pirktspējas. Arī valdība apņēmusies ievērot taupību un jau svītrojusi 650 milj. dolaru no nākamā gada budžeta izdevumiem. To pašu prasīs arī no provinču valdībām.

☆ Arī Kvebekas premjērs Džonsons, kuŗš līdz šim bija stingrs separātisma aizstāvis, pēc atvaļinājuma pavadīšanas Havajā kļuvis piesardzīgs. Viņš paziņojis, ka vēloties tikai jaunu konstitūciju, bet gribot, ka ap Kvebeku saceļas „Ķīnas mūris".

☆ Albertas universitāti piemeklējušas lielas bēdas: nācies atsaukt kultūras apmaiņas programmu ar Kijevas valsts universitāti. Iemesls — pirms gada Albertā iecelojušais padomju fiziķis Dr. Boriss Dotsenko atteicies doties atpakaļ uz Kijevu, bet pieprasījis uzturēšanās atļauju Kanadā, jo te esot brīvāks „gaiss" zinātniskiem pētījumiem. Sakarā ar to universitātes apmaiņas programmas vaditājs Dr. O. Starčuks paziņojis, ka Kijevā plāni 3 studentu sūtīšanai uz Kanadu atsaukti, un arī divi Albertas universitātes studenti uz Kijevu nebrauks. Dr. Starčuks un Albertas universitātes rektors Dr. Valters Džons mēģinājuši pierunāt Dr. Dotsenko atgriezties Kijevā, jo pēdējā vēlēšanās palikt Kanadā viņus „pārsteigusi".

☆ Kanadas Copywright institūta direktors advokāts Rojs Šārps, runādams Kanadiešu sieviešu preses kluba sanāksmē Hamiltonā, nosaucis Kanadas copywright likumu par nepietiekamu un archaisku. Universitātēs un skolās literāru manuskriptu kopēšana tik izplatīta, ka nopietni apdraudot attiecīgo izdevumu tirgu. To apdraud arī manuskriptu fotokopijas, kuŗas bieži izdara ar bibliotēku starpniecību. Problēmu par akūtu padarījuši dažādie technoloģijas sasniegumi, kompūteri un kopējamās mašīnas. Šārps, kuŗš šoruden piedalījies Bernes konvencijā Stokholmā, norādīja, ka Kanadā paredzēti attiecīgā likuma grozījumi, bet interese par to pašu izdevēju vidū esot, diemžēl, maza.